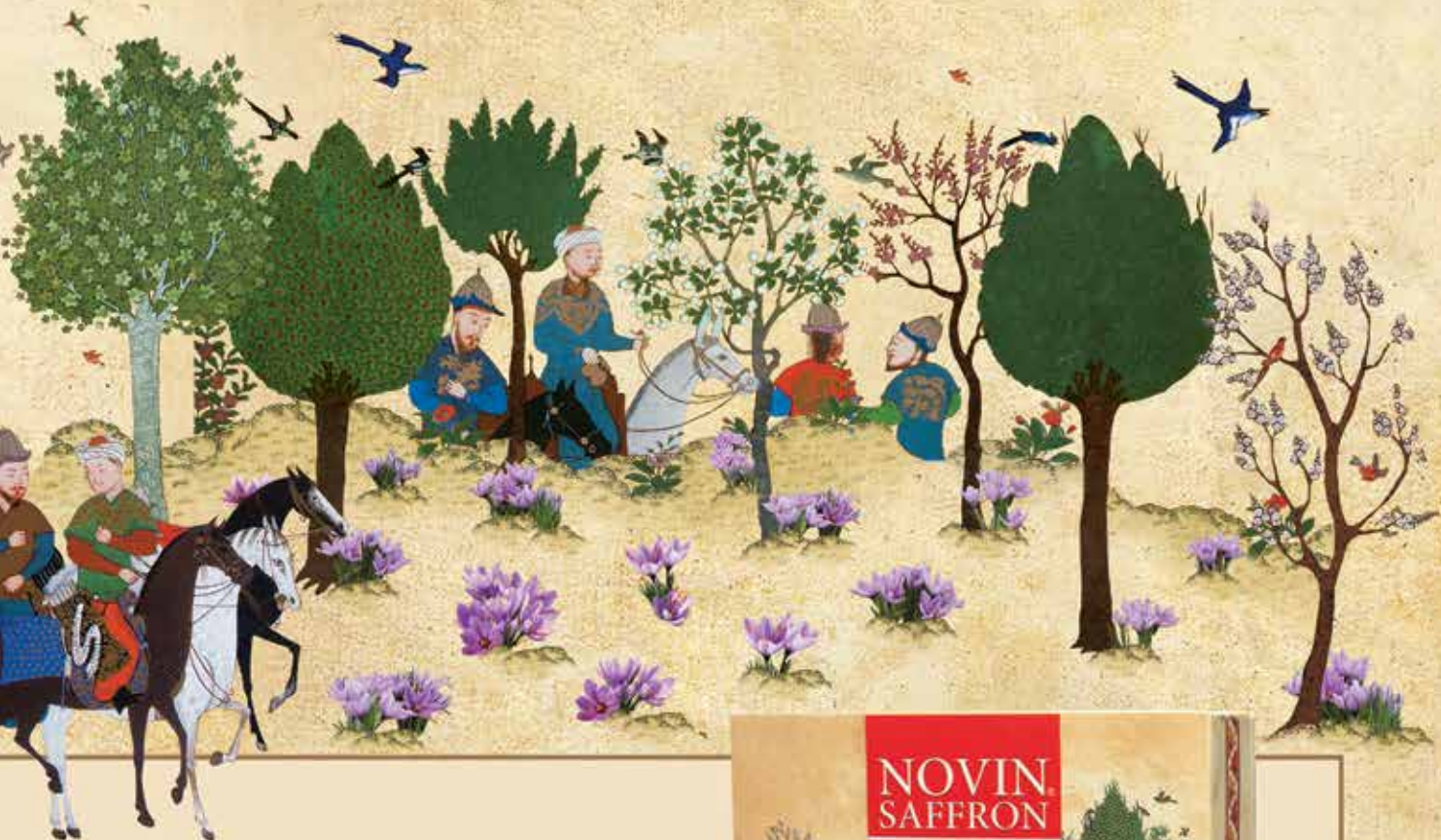

تأثیر کرونا بر اقتصاد جهان و ایران وزمان بازگشت اقتصاد به روال عادی خود

- ◀ پنج اولویت راهبردی برای دولت آینده
- ◀ جهش کرونایی تجارت الکتریک
- ◀ ریسک های بازار رمز ارز در ایران
- ◀ در جست و جوی مافیای زعفران
- ◀ وضعیت گردشگری در وضعیت ترمز

NOVIN SAFFRON

saffron@novinsaffron.com
[novinsaffron](https://www.instagram.com/novinsaffron)
[09123317980](https://www.facebook.com/novinsaffron)
[novinsaffron](https://www.linkedin.com/company/novinsaffron)

کارخانه: مشهد، شهرک صنعتی توس، نیش اندیشه ۶، پردیس نوین زعفران

تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۵۳۱۴۷ فکس: ۰۵۱-۳۲۲۵۵۲۲۶

دفتر خدمات مشتریان تهران: اتوبان شهید چمران، پارک وی، خیابان جوانان، ابتدای خیابان ب پلاک ۱، طبقه سوم، واحد ۷

تلفن: ۲۲۰۱۵۸۰۰-۲۲۰۱۱۷۰۰-۲۲۰۱۱۸۰۰

- ۲ یادداشت / انتظارات اقتصادی از حاکمیت و رئیس جمهور
- ۳ پنج اولویت راهبردی برای دولت آینده
- ۴ تاثیر کرونا بر اقتصاد جهان و ایران
- ۸ جهش کرونایی تجارت الکتریک
- ۱۰ مهم ترین صنایع صادرات جهان در سال ۲۰۲۱
- ۱۲ عصر یخبندان مراکز خرید
- ۱۵ بهبود محیط کسب و کار، راه نجات اقتصاد کشور
- ۱۶ وضعیت گردشگری در وضعیت ترمز
- ۱۸ ریسک های بازار رمزارز در ایران
- ۲۰ دنیای پر رمز و راز رمزارزهای دیجیتال
- ۲۲ دورنمای افزایشی تورم
- ۲۴ در جست و جوی مافیای زعفران
- ۲۸ بهبود ۰/۱۳ واحدی شاخص محیط کسب و کار در استان
- ۳۰ تجارت با اوراسیا، پشت سد کرونا و تنگنای ارزی
- ۳۳ تجارت ۳/۴ میلیارد دلار ایران با اوراسیا در سال ۹۹
- ۳۴ رشد تولید صنعتی جهان در سال ۲۰۲۰
- ۳۵ سال گذشته ۸۰۷ هزار نفره چک در خراسان رضوی برگشت
- ۳۶ افزایش در آمد مالیاتی خراسان رضوی
- ۳۸ یورش ویروس به مزیت های اقتصادی استان
- ۴۰ رکورد شکنی ۷۵ سال تورم

صاحب امتیاز و مدیر مسؤل:

مهندس حمیدرضا شوشتریان

زیر نظر شورای نویسندگان

سردبیر:

مهندس حسین کوه زاد

گروه ترجمه:

زهرا پزشکی

ویراستار:

احمد حسین زاده

طراحی و صفحه آرایی:

هدی امیر

عکس:

حسین نظامی

واحد بازرگانی:

جلیل فروتن - الهه ارجمند

تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۴۳۰۷۴

روابط عمومی:

محبوبه احمدپور

پایگاه اینترنتی:

فرشاد عباسی

نشانی:

تهران - شریعتی - خیابان دستگردی

پلاک ۷۴

طبقه دوم - واحد ۳

تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۲۰۹۶۱

دورنگار: ۰۲۱-۲۲۲۶۹۰۳۲

مشهد - خیابان راهنمایی - برج سلمان

طبقه ۸ - واحد ۲

تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۴۳۰۷۴

www.eghtesadasia.ir

eghtesadeasia@gmail.com

انتظارات اقتصادی از حاکمیت و رییس جمهور آینده

حمیدرضا شوشتریان
مدیر مسئول

بی تردید مهمترین اولویت رییس جمهور و دولت آینده موضوع اقتصاد کشور است که از بی توجهی ساختاری از ابتدای انقلاب رنج می برد. هر چند در ۵ سال اخیر با تاسی از شعار سال نیم نگاهی به اقتصاد داشته ایم و مسوولین به ناچار پذیرفته اند اقتصاد نیز یک علم است، اما این به معنای باور عمیق الزامات اصلاح اقتصادی کشور نیست. در این صورت، گذشته از لزوم حذف هر چه سریعتر تحریم های ظالمانه، سخن تازه و نشنیده ای وجود نداشته و سایر معضلات اقتصادی کشور تکراری و بنیادی است. بخشی از آن متاثر از اقتصاد نفتی، بخشی به دلیل ضعف جدی مدیریتی و عدم هماهنگی سه قوه برای پیشبرد اولویت های اقتصادی و بالاخره بخش پایانی آن در حوزه اقتصاد سیاسی تعریف می گردد. در مورد اخیر نگاه ایدئولوژیک حاکم بر کشور، الگوی تعاملات جهانی و زندگی مردم را به گونه ای فراتر از منافع ملی تعریف می کند و این موجب هزینه های شده که هر چند به زعم برخی موجب تحکیم امنیت کشور می گردد، اما نان شب را در این وضعیت بغرنج، از سفره کوچک بسیاری از مردم حذف می کند. اما در بخش مدیریتی رییس جمهور آینده با این انتظارات عاجل روبرو است.

- برنامه عملیاتی در مورد تعامل با جهان، حذف یا کاهش تشنج بویژه در منطقه

- کاهش فساد، رانت اطلاعاتی و حذف امضاها و طلایی

- مهار تورم و نقدینگی و بهبود وضعیت معیشتی عموم مردم بویژه دهک های پایین جامعه

- اصلاح نظام ارزی و نظام بانکی کشور

- افزایش صادرات غیر نفتی و جذب سرمایه های خارجی

- اصلاحات در نظام مالیاتی، بیمه ای و گمرکی کشور

- گسترش خصوصی سازی و کاهش تصدی گری های اقتصادی دولت

انتخابات ۱۴۰۰

پنج اولویت راهبردی برای دولت آینده

قانون حمایت شود از جمله اقدامات مهم در این زمینه است.

ظرفیت اداری، اجرایی، کارشناسی و مالی کشور به طور فزاینده‌ای تحلیل رفته است و هر فردی به عنوان رئیس دولت باید با پذیرش این واقعیت در انتخاب وزرا، معاونین و مدیران سازمان‌ها و وزارتخانه‌های اقتصادی اصل را بر شایسته‌سالاری قرار دهد و از بین مشکلات اقتصادی موجود، دست به اولویت‌بندی بزند. از دیدگاه بخش خصوصی در بین همه اهداف اقتصادی، ایجاد رشد و مهار پایدار تورم باید در اولویت اصلی برنامه‌های دولت قرار گیرد.

دولت باید در گام اول از این اقدامات حذر کند

- تجربه‌های شکست خورده در اقتصاد ایران بسیار است. اتاق ایران اکیداً به دولت توصیه می‌کند از تجربه‌های سابق درس بگیرد و از اقدامات زیر حذر کند:

- اجتناب از تبدیل کابینه دولت به شرکت سهامی گروه‌های سیاسی با نگرش‌های مختلف اقتصادی (به ویژه انتخاب افراد هماهنگ برای وزارتخانه‌های اقتصادی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی) که قطعاً موجب ناهماهنگی خواهد شد.

- پرهیز از رویکردهای توزیعی صرف و پولپاشی، بدون توجه به اصلاحات اقتصادی و بهبود محیط کسب و کار که محفلی برای توزیع رانت و فساد است.

- کنترل میل شدید به سند نویسی‌های پر حجم و کم فایده.

- اجتناب از رویکردهای غیر شفاف و محرمانه‌انگاری مشکلات اقتصادی کشور

رئیس جمهور آینده ایران، برای اصلاح ساختار اقتصادی کشور بر اساس پیشنهاد مرکز پژوهش‌های اتاق ایران باید پنج اقدام راهبردی را در اولویت قرار دهد و از چهار سیاست شکسته خورده، حذر کند.

رئیس جمهور آینده هم مثل همه رئیس جمهورهای ایران، میراث‌دار انباشتی از مشکلات است. مشکلاتی که روسای جمهور قبلی قول و وعده حل آن‌ها را داده بودند و در نهایت کاری از پیش نبردند؛ از بحران آب و محیط زیست گرفته تا کسری بودجه و تورم و بیکاری و فساد، نابرابری و ...

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در آستانه سیزدهمین انتخابات ریاست جمهوری، با انتشار گزارشی تحت عنوان درباره انتخابات ریاست جمهوری؛ پیشنهادهای بخش خصوصی اولویت‌های اصلی رئیس جمهور آینده را پیدا و ارائه کرده و توضیح داده است که دولت بهتر است به چه اقداماتی روی بیاورد و از چه اقداماتی حذر کند.

راهبردهایی که در اولویت قرار دارند

دولت آینده با چالش‌های بسیاری روبرو خواهد بود. شاید رسیدگی به حتی بخشی از این چالش‌ها بتواند کشور را دچار سردرگمی کند و تصمیم‌های ناگهانی یا کارشناسی نشده در شرایط بحرانی کنونی می‌توانند منجر به بروز آسیب‌های جبران‌ناپذیر شوند. اما کدام چالش‌ها باید در اولویت قرار بگیرند؟

از منظر بخش خصوصی، اولویت‌های زیر از جنبه راهبردی قابل طرح است:

بازگرداندن اعتماد به جامعه و بازسازی سرمایه اجتماعی. برای تحقق این مهم ارائه گزارشی آماری - تحلیلی دقیق و صادقانه از وضع موجود به مردم و فعالان اقتصادی از ضروریات اولیه محسوب می‌شود.

کنترل تنش در روابط بین‌المللی و اتخاذ دیپلماسی اقتصادی سازنده با کشورهای دنیا و برپایه واقعیت‌های موجود در حوزه ژئوپولیتیک منطقه، اقدام عاجلی است که می‌تواند فرصت‌های ارزشمندی را در راستای جبران عقب‌ماندگی‌های تجاری و اقتصادی، ارتقای جایگاه ایران در زنجیره ارزش جهانی و افزایش امنیت اقتصادی کشور فراهم سازد.

تقسیم کار مناسب بین بخش خصوصی، دولت و نهادهای عمومی غیردولتی از دیگر اقدامات پیشنهادی بخش خصوصی است. اگر مسیر توسعه کشور از بخش خصوصی می‌گذرد، این بخش باید نسبت به سیاست‌های میان‌مدت اقتصادی اطمینان داشته باشد، بتواند در سرمایه‌گذاری‌های بزرگ با سرمایه‌گذاران خارجی مشارکت کند، از مدیران اقتصادی بین - المللی در مدیریت کسب و کارهای خود استفاده کند و در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی جایگاه مناسب داشته باشد.

توانمندسازی بخش خصوصی کلید بهبود وضعیت اقتصادی است. ایجاد محیط کسب و کار امن، باثبات و پیش‌بینی پذیر که حقوق مالکیت سرمایه‌گذاران تضمین گردد و قراردادها توسط

تأثیر کرونا بر اقتصاد جهان و ایران و زمان بازگشت اقتصاد به روال عادی خود

مهندس زهرا پزشکی

کوید ۱۹... واژه ای که اکنون برای همه ما آشناست. واژه ای که شیوع آن در جهان هر دو بحران سلامتی و اقتصادی را با هم به همراه داشت. اگرچه بحران اقتصادی چیز تازه ای نبود، ولی اکنون اقتصاد جهانی با بزرگترین رکود اقتصادی و مالی رو به رو شده است که به نظر می رسد امیدی به بهبودی سریع آن نباشد. در حال حاضر سیاستگذاران با چالشهای زیادی در بهداشت عمومی، مدیریت بدهیها، بودجه گذاری، اصلاحات ساختاری و بانکداری مرکزی مواجه هستند. لذا آنها سعی دارند تا در این شرایط حساس، رشد و توسعه خود در درازمدت را تضمین نمایند. در حال حاضر دولتها، خانواده ها و شرکتها ضمن حفظ آسیب پذیرترین اقشار جامعه خود همگی دارند به استقبال از یک فضای تغییر یافته می روند تا با استفاده از سرمایه، نیروی کاری، نوآوری و مهارتی که دارند این فضا را به سمت سیاستهای موفق بکشانند. شاید این حرکت برای برخی کشورها به تلاشی مضاعف نیاز داشته باشد، ولی برای تمام کشورهایی که امیدی به رشد سرمایه های مالی و سرمایه گذاریهای خود در درازمدت ندارند، امری حیاتی به شمار رود. در واقع این حرکت، کشورها را نسبت به هر نوع بحرانی انعطاف پذیرتر خواهد ساخت. در یک کلام باید گفت که پاسخ امروز ما به این بحران همه گیر، آینده مشترک ما را در سالهای آینده رقم خواهد زد. لذا باید از این فرصت استفاده کرد و پایه های یک اقتصاد جهانی بادوام، عادلانه و پایدار را بنا

نهاد.

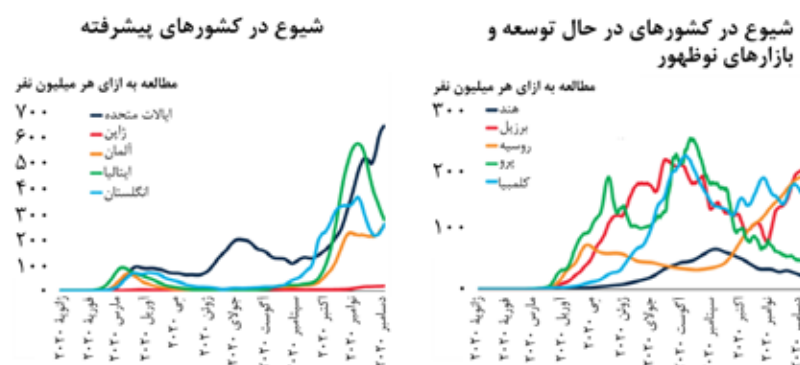
شیوع جهانی

کوید ۱۹ از نیمه دوم سال ۲۰۲۰ به این طرف با افزایش تعداد مبتلایان به این بیماری در برخی کشورها و شیوع مجدد آن در برخی دیگر از کشورها همچنان در حال گسترش است (شکل ۱). طی ماههای اخیر، کشورهای پیشرفته و به ویژه ایالات متحده و چندین کشور منطقه یورو سهم فزاینده ای از مبتلایان به این بیماری را به خود اختصاص دادند. در کشورهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور هم شیوع این بیماری در آسیای جنوبی، آمریکای لاتین و کشورهای حوزه کارائیب و مناطق اروپا و آسیای مرکزی همچنان مشاهد شد. در جنوب صحرای آفریقا علی رغم وجود ترس از داشتن امکانات محدود بهداشتی و درمانی، مرگ و میرهای ناشی از کوید ۱۹ زیاد نیست.

افزایش آمار مبتلایان، خیلی از دولتها را مجبور کرد تا مرزهای خود به روی برخی از کشورها را ببندند. با این وجود از این نوع اقدامات کنترلی استقبال چندانی نگردید و گفته شد که استفاده گسترده از ماسک و روشی برای کاهش سرعت انتشار و ویروس است و کشورهایی که این نوع سیاستگذاری را در پیش گرفته اند متحمل ضرر و زیانهای بهداشتی و اقتصادی کمتری گردیده اند [۲] و [۳]. پس از تولید چندین واکسن و اتمام برخی آزمایشات واکسیناسیون در کشورهایی مثل روسیه و چین، انجام واکسیناسیون در تعدادی از کشورها آغاز گردید.

تجارت جهانی

در سال ۲۰۱۹ تجارت جهانی به دلیل بسته شدن مرزها و وقفه در تأمین و ارائه کالاها و خدمات

شکل ۱

تولید ناخالص داخلی جهان به درصد					
۲۰۲۱ پیش بینی	۲۰۲۱ پیش بینی	۲۰۲۰ تخمین	۲۰۱۹	۲۰۱۸	
۳٫۸	۴	-۴٫۳	۲٫۳	۳	جهان
۳٫۵	۳٫۳	-۵٫۴	۱٫۶	۲٫۲	کشورهای پیشرفته
۳٫۳	۳٫۵	-۳٫۶	۲٫۲	۳	ایالات متحده
۴	۳٫۶	-۷٫۴	۱٫۳	۱٫۹	ناحیه یورو
۲٫۳	۲٫۵	-۵٫۳	۰٫۳	۰٫۶	ژاپن
۴٫۲	۵	-۲٫۶	۳٫۶	۴٫۳	بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه
۳٫۶	۳٫۴	-۵	۲٫۳	۳٫۲	بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه به جز چین
۳٫۲	۳	-۴٫۸	۱٫۶	۲	بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه صادرکننده کالا
۴٫۸	۶٫۱	-۱٫۳	۴٫۸	۵٫۷	سایر بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه
۴٫۱	۳٫۹	-۵٫۳	۳٫۲	۴٫۸	سایر بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه به جز چین
۵٫۲	۷٫۴	۰٫۹	۵٫۸	۶٫۳	آسیای شرقی و اقیانوس آرام
۵٫۲	۷٫۹	۲	۶٫۱	۶٫۶	چین
۴٫۸	۴٫۴	-۲٫۲	۵	۵٫۲	اندونزی
۴٫۷	۴	-۶٫۵	۲٫۴	۴٫۱	تایلند
۳٫۹	۳٫۳	-۲٫۹	۲٫۳	۳٫۴	اروپا و آسیای مرکزی
۳	۲٫۶	-۴	۱٫۳	۲٫۵	روسیه
۵	۴٫۵	۰٫۵	۰٫۹	۳	ترکیه
۴٫۳	۳٫۵	-۲٫۴	۴٫۵	۵٫۴	لهستان
۲٫۸	۳٫۷	-۶٫۹	۱	۱٫۹	آمریکای لاتین و کارائیب
۲٫۵	۳	-۴٫۵	۱٫۴	۱٫۸	برزیل
۲٫۶	۳٫۷	-۹	-۰٫۱	۲٫۲	مکزیک
۱٫۹	۴٫۹	-۱۰٫۶	-۲٫۱	-۲٫۶	آرژانتین
۳٫۱	۲٫۱	-۵	۰٫۱	۰٫۵	خاورمیانه و شمال آفریقا
۲٫۲	۲	-۵٫۴	۰٫۳	۲٫۴	عربستان سعودی
۱٫۷	۱٫۵	-۳٫۷	-۶٫۸	-۶	ایران
۵٫۸	۲٫۷	۳٫۶	۵٫۶	۵٫۳	مصر
۳٫۸	۳٫۳	-۶٫۷	۴٫۴	۶٫۵	جنوب آسیا
۵٫۲	۵٫۴	-۹٫۶	۴٫۲	۶٫۱	هند
۲	۰٫۵	-۱٫۵	۱٫۹	۵٫۵	پاکستان
۳٫۴	۱٫۶	۲	۸٫۲	۷٫۹	بنگلادش
۳٫۳	۲٫۷	-۳٫۷	۲٫۴	۳٫۶	جنوب صحرای آفریقا
۱٫۸	۱٫۱	-۴٫۱	۲٫۲	۱٫۹	نیجریه
۱٫۷	۳٫۳	-۷٫۸	۰٫۲	۰٫۸	جنوب آفریقا
۳٫۵	۰٫۹	-۴	-۰٫۹	-۲	آنگولا
۳٫۵	۳٫۲	-۵٫۴	۱٫۶	۲٫۲	کشورهای پردرآمد
۴٫۳	۵٫۲	-۲٫۳	۳٫۷	۴٫۴	کشورهای در حال توسعه
۵٫۲	۳٫۳	-۰٫۹	۴	۴٫۴	کشورهای کم درآمد
۴٫۵	۶٫۱	-۱٫۱	۴٫۷	۵٫۴	برزیل، روسیه، هند، چین و جنوب آفریقا
۳٫۹	۴٫۳	-۳٫۷	۲٫۸	۳٫۶	جهان با برابری قدرت خرید سال ۲۰۱۰
۵٫۱	۵	-۹٫۵	۱٫۱	۴٫۳	حجم تجارت جهانی
۱۳٫۶	۸٫۱	-۳۳٫۷	-۱۰٫۴	۲۹٫۴	قیمتهای نفت
۱٫۳	۲٫۴	۲٫۲	-۴٫۲	۱٫۷	قیمت کالای بدون انرژی

ضعف قابل توجه در سرمایه گذاری مستقیم خارجی و نقدینگی رو به رو نموده است (شکل ۳). این موضوع در کنار کاهش درآمد صادرات سبب کاهش قابل توجه ارزش و افزایش هزینه های استقرار برخی کشورها و به ویژه صادر کنندگان کالا گردیده است [۷]. هر چند تولید ناخالص داخلی اکثر کشورهای جهان با کاهش شدید مواجه گردیده است، ولی تخمینها و پیش بینی ها حاکی از افزایش تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱ هستند (جدول ۱). نکته دیگری که باید به آن اشاره کرد این است که در حال حاضر منابع سرمایه ای بانک

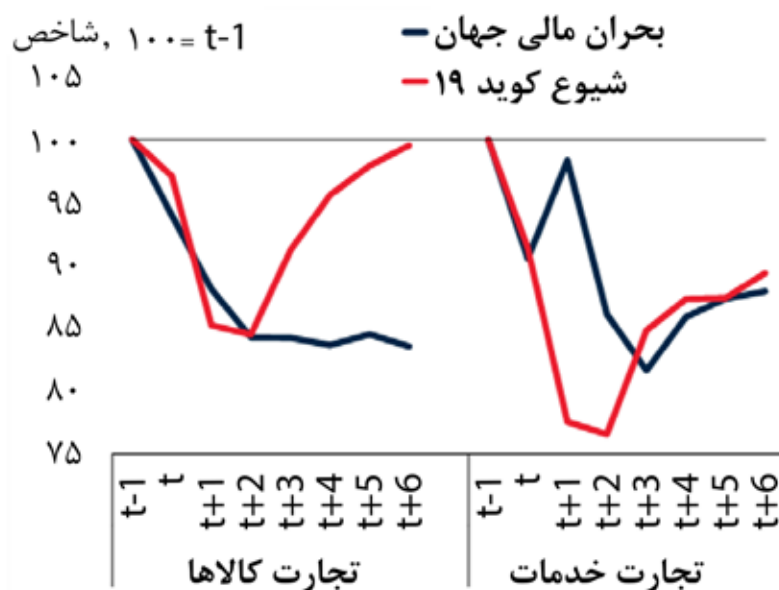
بین المللی، رکود زیادی را تجربه کرد. پس از مدتی چند، تجارت کالاها مجدداً بهبود یافت، ولی تجارت خدمات همچنان در رکود باقیماند (شکل ۲). در این شرایط رکود اقتصادی، قدرت نسبی تولید در کنار ضعف مداوم خدمات که موانع سفرهای بین المللی و گردشگری هم به این ضعف دامن می زند، امری غیر معمول به نظر می رسد. در واقع می توان اینطور نتیجه گیری کرد که الگوهای مصرف به سمت کالاها سوق پیدا کرده و از خدماتی که نیاز به تعاملات رو در رو دارند، دور شده اند. این موضوع سبب گردیده است که تجارت جهانی از انعطاف پذیری زنجیره های ارزش جهانی و اختلال در تأمین کالاها به نفع خود سود ببرد [۸]. اگر چه اقداماتی هم در این زمینه در جهت آزادسازی تجارت مانند توافقنامه منطقه آزاد تجارت قاره آفریقا و مشارکت اقتصادی جامع منطقه ای برداشته شده اند، اما تعرفه های بیشتر برای تجارت ایالات متحده و چین همچنان باقی هستند و لذا پیشرفت کمی در زمینه توافقات تجاری اقتصادی گسترده تر حاصل گردیده است [۵]. همچنین عدم اطمینان به سیاست تجاری با توافقنامه هایی مثل برکسیت که اخیراً این انگلیس و اتحادیه اروپا اعلام شده اند، احتمالاً به کاهش بیشترین تجارت دامن خواهد زد.

بازارهای مالی

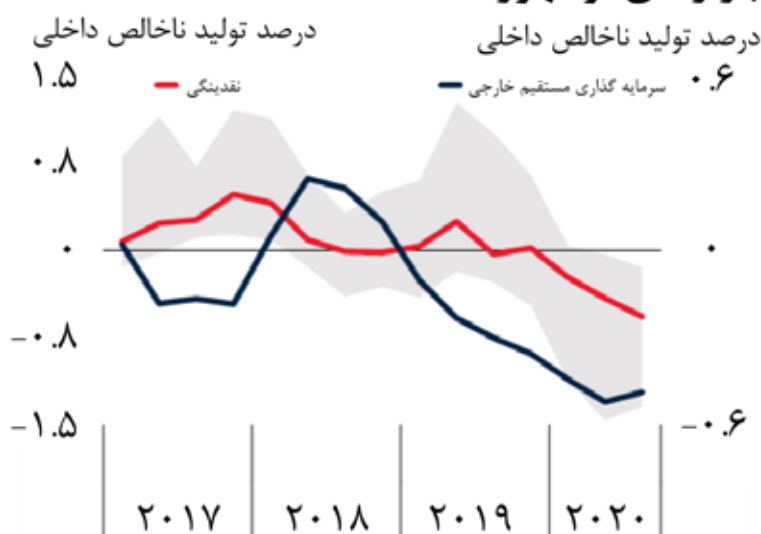
هر چند سیاستهای سلطه جویانه بانکهای مرکزی در سال ۲۰۱۹، سیستم مالی جهانی را از بحران مالی به دور نگه داشتند، ولی این سیستم اکنون به دلیل وامهای کم هزینه، صدور اعتبارات زیاد، پایین آمدن ارزش بازار سهام، افزایش بدهیها و ضعف ترازنامه های بانکی از شرایط مالی خوبی برخوردار نیست [۶]. در حال حاضر بدهیها به خاطر کاهش شدید فروش شرکتها به شدت افزایش یافته اند. در سال ۲۰۱۹ بدهی جهان به بالاترین میزان رکورد خود یعنی کاهش ۲۳۰ درصد در تولید ناخالص داخلی رسید. این بدهی از یک سو، وام گیرندگان را نسبت به تغییرات ناگهانی خطرات سرمایه گذاری آسیب پذیر ساخته و از سوی دیگر خیلی از کشورهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور را نیز با

تجارت کالاها و خدمات

شکل ۲

جریان سرمایه ای کشورهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور

شکل ۳

غذایی در سال ۲۰۲۱ کمتر باشد.

نگاهی به اقتصاد خاورمیانه، شمال آفریقا و ایران

شیوع کوید ۱۹ در خاورمیانه و شمال آفریقا باعث خسارات شدید تا ۵ درصد به این اقتصادها گردید. این شیوع ادامه دارد و کشور ایران و پس از آن کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و سایر مناطق این حوزه را به شدت درگیر خود ساخته است. در واقع شیوع بیماری، آسیب زیادی را به این اقتصادها وارد نموده و سبب کاهش شدید اشتغال در این مناطق گردیده است. در سال ۲۰۲۰ میزان تولید صادرکنندگان نفت در خاورمیانه و شمال آفریقا ۵,۷ درصد کاهش یافت. کشورهای شورای همکاری خلیج فارس نیز به خاطر بالارفتن تورم و کاهش تقاضا با مشکل صادرات رو به رو گردیدند. در این بین، فقط واردکنندگان نفت

ها به دلیل افت سودآوری و کیفیت داراییها تحت فشار قرار گرفته اند و کاهش اعتبارات طی امسال و سال آینده قطعاً فشار بیشتری را به آنها وارد خواهد ساخت [۸]. همینطور این فشار از انعطاف پذیری سیستمهای مالی کشورهایایی که سیستم بانکی ضعیف تری دارند یا فاقد فضای سیاسی برای حمایت کافی از مؤسسات مالی خود هستند، خواهد کاست.

بازارهای کالاها

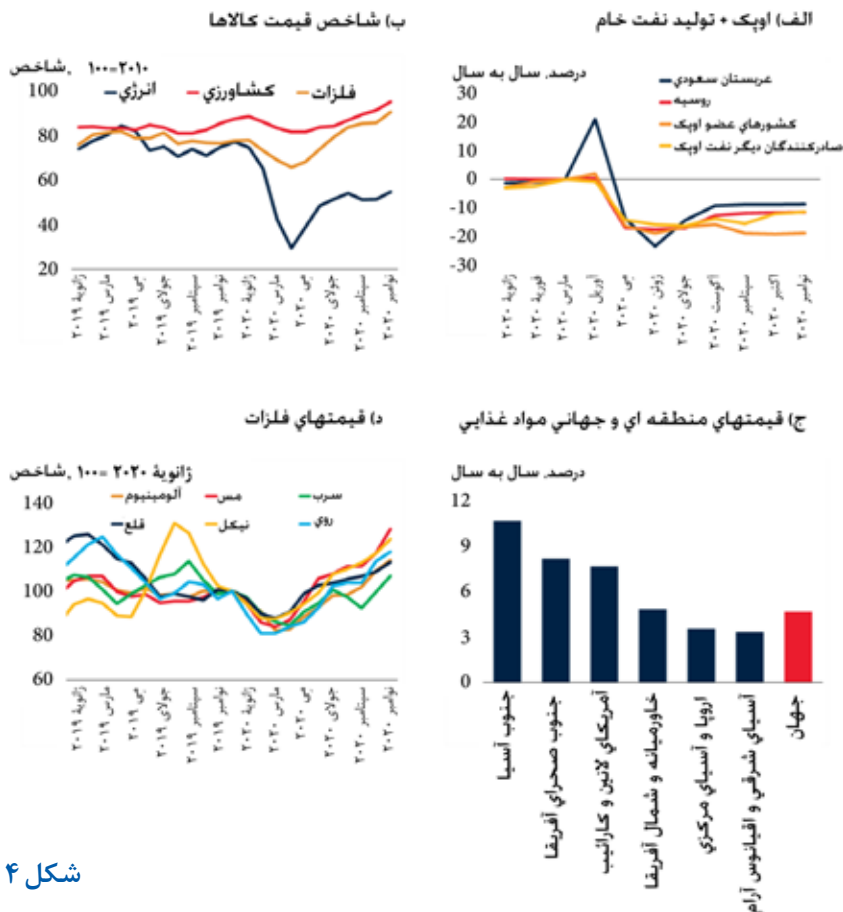
در نیمه دوم سال ۲۰۲۰، اکثر قیمتهای کالاها به قیمت اولیه خود برگشتند. هر چند افزایش قیمت نفت به دلیل تأثیر درازمدت آن بر تقاضای جهانی نفت، این روند را کمی به تعویق انداخته بود (شکل ۴ب). در سال ۲۰۲۰ قیمت نفت خام به طور متوسط ۴۱ دلار در هر بشکه شد که ۳۴ درصد نسبت به سال ۲۰۱۹ کاهش داشت. همینطور در سال ۲۰۲۰ به دلیل اقدامات کنترلی برای جلوگیری از شیوع بیماری و کاهش تقاضای جهانی، تقاضای نفت با ۹ درصد کاهش رو به رو گردید که این کاهش در بین کشورهای عضو اوپک و همچنین روسیه و سایر کشورهایایی سابقه بود (شکل ۴الف). اینطور پیش بینی می شود که قیمت نفت در سال ۲۰۲۱ نزدیک به سطح فعلی و میانگین ۴۴ دلار در هر بشکه باقی بماند و در سال ۲۰۲۲ به ۵۰ دلار در هر بشکه افزایش یابد.

در سال ۲۰۲۰ قیمت فلزات اصلی به دلیل افزایش تقاضای چین کاملاً ثابت باقی ماند (شکل ۴د). لذا انتظار می رود که قیمت فلزات در سال ۲۰۲۱ همراه با جهش تقاضای جهانی، ۵ درصد افزایش داشته باشد. همینطور در سال ۲۰۲۰ قیمت محصولات کشاورزی ۴ درصد افزایش یافت که این افزایش قیمت عمدتاً به دلیل کمبود عرضه و تقاضای شدیدتر از حد انتظار برای روغن های خوراکی و وعده های غذایی بود. این افزایش قیمت برخی از مناطق را با افزایش قیمت محلی مواد غذایی رو به رو کرد و به کاهش درآمد خانوارها منجر گردید. ادامه این روند می تواند مواد غذایی را با خطر ناامنی رو به رو سازد (شکل ۴ج). از این رو پیش بینی می شود که افزایش قیمتهای مواد

از کاهش قیمت نفت سود می بردند و این موضوع صادرات و تولیدات صنعتی را با کاهش دو برابر تقاضا جهت کالاهای خود رو به رو ساخت. به دلیل خشکسالی در سال ۲۰۲۰، تولید محصولات کشاورزی مراکش به شدت کاهش یافت. لبنان نیز به دلیل بحرانهای سیاسی و اقتصادی خود با کاهش ارزش پول ملی و کمبود مواد غذایی روبرو گردید.

در حال حاضر شیوع کوید ۱۹ سبب افزایش هزینه های بهداشتی و اجتماعی، کاهش پرداخت مالیات و تعویق پرداخت مالیاتها، وامها و ضمانت نامه ها گردیده است. در مصر، عمان، قطر و امارات متحده عربی، افزایش هزینه های عمومی دولت تا حدی با افزایش صدور بدهیهای بین المللی جبران گردیده است، ولی سایر کشورها مثل بحرین، ایران و کویت به دلیل کمبودهای مالی خود به منابع موجود در صندوق های توسعه ملی روی آورده اند. همینطور به دلیل سقوط قیمت نفت و بدهی بالای دولت، دامنه حمایتیهای مالی برخی کشورهای صادرکننده نفت مثل عربستان سعودی و برخی کشورهای واردکننده نفت مثل مصر و تونس محدود گردیده اند. برخی کشورها مانند عربستان و تونس توانسته اند تا این هزینه ها را با سیاست های افزایش درآمد و متنوع سازی فعالیت های اقتصادی خود تا حدی جبران نمایند. مثلاً عربستان سعودی برای جلوگیری از کاهش درآمد، در آگوست سال ۲۰۲۰ مالیات بر ارزش افزوده را از ۵ به ۱۵ درصد افزایش داد که همین امر باعث کاهش مصرف گردید. در برخی کشورهای دیگر مثل اردن، مصر، کویت و امارات متحده عربی نیز برخی سیاستهای پولی مثل اقدامات بانکهای مرکزی برای حمایت از نقدینگی در سیستم بانکی، تأمین اعتبار بنگاههای کوچک و متوسط و کاهش الزامات سرمایه ای برای برخی از مؤسسات مالی به کار گرفته شده اند.

پیش بینی می شود که اقتصاد این منطقه در سال ۲۰۲۱ به طور متوسط بهبود یافته و تا ۲٫۱ درصد رشد نماید، هرچند این شتاب ضعیف تراز حد انتظار است و در سال ۲۰۲۲ به ۳٫۱ درصد خواهد رسید. به خاطر کاهش

شکل ۴

قیمت نفت و گسترش بیماری کوید ۱۹ انتظار می رود که تولید این منطقه تا سال ۲۰۲۲ همچنان با کاهش رو به رو باشد. همینطور انتظار می رود که در سال ۲۰۲۱ رشد اقتصادی صادرکنندگان نفت ۱٫۸ درصد بهبود یابد که این میزان بهبود بیشتر به خاطر عادی سازی تقاضای نفت، برنامه ریزی برای کاهش تولید نفت اوپک، حمایت از سیاست ها و حذف تدریجی محدودیت های مربوط به بیماری در داخل این کشورها خواهد بود. انتظار می رود که میزان بهبود رشد اقتصادی در عربستان سعودی با از سرگیری فعالیتها و حمایت از سرمایه های عمومی بیشتر از ۱٫۸ درصد گردد.

در ایران انتظار می رود که با عادی شدن مصرف داخلی و شروع دوباره گردشگری، رشد این کشور بهبود یابد. همینطور انتظار می رود که با بهبود تقاضای جهانی نفت، تولید نفت در منطقه افزایش یابد. در لیبی انتظار می رود که شروع طرحهای متنوع برنامه ریزی شده و سرمایه گذاری در زیر ساخت ها به حفظ رشد این کشور در میان مدت کمک نماید. با این حال میزان تولید منطقه در سال ۲۰۲۱ به خاطر سقوط گردشگری، کاهش استخراج گاز و کاهش فعالیت سایر بخشهای کلیدی همچنان کمتر از سال ۲۰۲۰ خواهد بود و پیش بینی می شود تا ۲٫۷ درصد کاهش داشته باشد. همینطور انتظار می رود که میزان رشد منطقه به دلیل کاهش تدریجی محدودیت های گردشگری و رونق گرفتن مجدد صادرات و تقاضای داخلی تنها ۳٫۲ درصد باشد. این افزایش ناچیز ۳٫۲ درصدی بیشتر به دلیل عدم اطمینان کشورهای فضای سیاسی خود و کاهش تقاضای خارجی به دلیل رشد ضعیف یورو در منطقه و وجود فضای مالی محدود خواهد بود. لذا رشد این منطقه در میان مدت به سیاستگذاران آن بستگی خواهد داشت و بدتر شدن فضای سیاسی آن همچنان رشد آن را به عقب خواهد انداخت.

گزارش جدید آنگتاد نشان داده جهش کرونایی تجارت الکترونیکی

منتشر شد که در واقع نتایج این جلسات را در خودش دارد. براساس این گزارش خرده‌فروشی آنلاین در اغلب کشورهای دنیا افزایش چشمگیری داشته، اما این رشد در بعضی کشورها بسیار محسوس بوده است. کره جنوبی مثال جالبی در این زمینه است که با ۲۵/۹ درصد، بالاترین سهم تجارت الکترونیک در سال ۲۰۲۰ را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که سهم این کشور از صنعت تجارت الکترونیک جهان در سال ۲۰۱۹ برابر ۲۰/۹ درصد بوده است. در نهایت اما آمار منتشر شده از سوی آنگتاد بسیار جالب توجه است. این گزارش نشان می‌دهد فروش حاصل از تجارت الکترونیک در سراسر جهان با رشد ۴ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۸، در سال ۲۰۱۹ به ۲۶/۷ تریلیون دلار رسیده است. البته این آمار براساس آخرین تخمین‌ها و پیش‌بینی‌های انجام شده در این زمینه است و چه بسا با در اختیار داشتن داده‌های بیشتر و در تخمین‌های بعدی، افزایش هم پیدا کند. این میزان شامل فروش جهانی تجارت الکترونیک در بخش‌های B2B (بنگاه تجاری به بنگاه تجاری) و B2C (بنگاه تجاری به مشتری) بوده و معادل ۳۰ درصد از کل تولید ناخالص جهانی در آن سال است.

«شامیکا سیریمان» مدیر بخش تکنولوژی و لجستیک آنگتاد در این مورد می‌گوید: «این آمار نشان می‌دهد اهمیت فعالیت‌های آنلاین به سرعت در حال افزایش است. این ارقام همچنین به نیاز کشورها، به خصوص کشورهای در حال توسعه، به در اختیار داشتن چنین اطلاعاتی اشاره می‌کند. در حقیقت دسترسی به این داده‌ها و اطلاعات برای این کشورها و در جهت بازسازی اقتصادشان بعد از همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ بسیار ضروری و مفید خواهد بود.»

سرمایه‌های متنوع برای بعضی شرکت‌ها

براساس گزارش آنگتاد، شیوع جهانی کووید-۱۹ به متنوع شدن سرمایه‌های شرکت‌های بزرگ B2C منجر شد. اطلاعات به دست آمده از ۱۳ شرکت برتر فعال در تجارت الکترونیک - که ۱۱ تای آنها از چین و آمریکا هستند - نشان از معکوس شدن چشمگیر روند رشد سرمایه در شرکت‌های مبتنی بر پلت فرمی دارد که خدماتی مانند سفر و تاکسی آنلاین را ارائه می‌دهند. تمام این شرکت‌ها شاهد کاهش شدید ارزش تجاری ناخالص خودشان بوده و از سقوط جایگاه خودشان در رتبه‌بندی‌های مربوط به سرمایه شرکت‌ها خبر داده‌اند. برای مثال، شرکت Expedia که یکی از بزرگ‌ترین و معروف‌ترین ارائه‌دهندگان خدمات فروش آنلاین سفر در آمریکاست، در سال ۲۰۲۰ از جایگاه پنجم به یازدهم سقوط کرده است. Booking Holdings هم که یک شرکت آمریکایی ارائه‌دهنده تکنولوژی‌های مربوط به سفر است، از جایگاه ششم به دوازدهم رسیده است. حتی شرکت Airbnb که به خاطر اجاره خانه‌ها و اقامتگاه‌های مختلف در سراسر دنیا شناخته می‌شود و در سال گذشته میلادی برای اولین بار وارد بازار بورس شد، با دو پله سقوط از جایگاه یازدهم به سیزدهم رفته است.

خانه‌نشینی و قرنطینه باعث شیفت مردم به خریدهای آنلاین شد و به دنبال آن تجارت الکترونیک رشد چشمگیری پیدا کرد. جدیدترین گزارش کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (آنگتاد) در این زمینه نشان می‌دهد مجموع فروش خرده‌فروشی‌های آنلاین در سراسر جهان از ۱۶ درصد به ۱۹ درصد در سال ۲۰۲۰ رسیده است.

همه‌گیری ویروس کرونا دنیا را به کلی تغییر داد و تحولاتی را با خودش آورد که بیش از هر چیز به زندگی روزمره افراد و سبک زندگی آنها نفوذ کردند. حالا دیگر خریدهای آنلاین به بخشی مهم از کارهای روزمره اغلب ما تبدیل شده‌اند. خریدهای آنلاین دیگر تنها یک امکان مدرن به حساب نمی‌آیند و هنجاری تازه شده‌اند که به تدریج بخشی جدانشدنی از زندگی را تشکیل می‌دهند. در واقع خانه‌نشینی و قرنطینه و دورکاری باعث شد تا ارزش خریدهای آنلاین یک بار دیگر تعریف شود. با این اوصاف است که با افزایش محدودیت‌ها، صنعت تجارت الکترونیک رشد قابل توجهی را تجربه کرد. گزارش‌های مختلفی در تایید این موضوع منتشر شده‌اند، اما جدیدترین گزارش کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (آنگتاد) در این زمینه نشان می‌دهد مجموع فروش خرده‌فروشی‌های آنلاین در سراسر جهان از ۱۶ درصد به ۱۹ درصد در سال ۲۰۲۰ رسیده است. این گزارش بعد از جلسه‌ای دوازده‌ساعته برای سنجش حجم اقتصاد دیجیتال و تجارت الکترونیک و البته رشد آن،

فروش تجارت الکترونیک در دنیا با
رشد سالانه ۴ درصدی در سال ۲۰۱۹
به ۲۶/۷ تریلیون دلار رسیده است

بر آورد فروش تجارت الکترونیک
B2C در سال ۲۰۱۹ برابر ۴/۹ تریلیون
دلار است که نسبت به سال ۲۰۱۸ رشد
۱۱ درصدی داشته است

با این همه و با صرف نظر از کاهش ارزش
تجاری ناخالص شرکت های خدماتی
در حوزه تجارت الکترونیک، به طور کلی
اما ارزش تجاری ناخالص شرکت های
فعال در تجارت الکترونیک B2C در سال
۲۰۲۰ رشد ۲۰/۵ درصدی داشته است.
این در حالی است که رشد ارزش تجاری
ناخالص این شرکت ها در سال ۲۰۱۹ برابر
۱۷/۹ درصد بوده است. در این میان بعضی
شرکت ها مانند Shopify (شرکت بزرگ
تجارت الکترونیک کانادایی) و والمارت
(غول خرده فروشی آنلاین آمریکایی) به
ترتیب با رشد ۹۵/۶ درصد و ۷۲/۴ درصد،
سهم قابل توجهی از معاملات تجارت
الکترونیک در سال گذشته میلادی را به
خودشان اختصاص داده اند. بررسی های
آنگتاد نشان می دهد به طور کلی ارزش
تجارت ناخالص ۱۳ شرکت برتر تجارت
الکترونیک جهان در سال ۲۰۲۰ به ۲/۹
تریلیون دلار رسیده است.

تجارت الکترونیک تحت تاثیر فروش B2B

گزارش اخیر آنگتاد ارزش تجارت
الکترونیک مبتنی بر B2B را در سال ۲۰۱۹
چیزی در حدود ۸/۱ تریلیون دلار بر آورد
می کند که این میزان برابر ۸۲ درصد از کل
صنعت تجارت الکترونیک جهان - شامل
فروش پلت فرم های بازار گاهی آنلاین و
تراکنش های مبادله داده آنلاین - است. در
این میان اما ایالات متحده آمریکا با غلبه بر
ژاپن و چین، حاکمیت کل بازار تجارت
الکترونیک را در اختیار دارد.

بر آورد فروش تجارت الکترونیک B2C
در سال ۲۰۱۹ برابر ۴/۹ تریلیون دلار است
که نسبت به سال ۲۰۱۸ رشد ۱۱ درصدی

داشته است این بررسی ها نشان می دهد همچنان کشورهای چین، آمریکا و انگلستان به عنوان
سه کشور برتر جهان از نظر میزان فروش تجارت الکترونیک B2C شناخته می شوند. این در
حالی است که تخمین زده می شود میزان فروش برون مرزی تجارت الکترونیک B2C در سال
۲۰۱۹ به حدود ۴۴۰ میلیارد دلار رسیده که این میزان نسبت به سال ۲۰۱۸ رشد ۹ درصد داشته
است. گزارش آنگتاد نشان می دهد سهم خریداران آنلاینی که خرید های برون مرزی انجام
می دهند، از ۲۰ درصد در سال ۲۰۱۷ به ۲۵ درصد در سال ۲۰۱۹ رسیده است.

عملکرد ضعیف شرکت های تجارت الکترونیک در دیجیتالی شدن

صرف نظر از سرمایه های هنگفت و قابل توجه شرکت های تجارت الکترونیک، در دسامبر
سال گذشته میلادی شاخصی توسط اتحاد سنجش جهانی ارائه شد که بر اساس آن عملکرد
این شرکت ها در فرآیند دیجیتالی شدن ضعیف و کند بوده است. این شاخص صد شرکت
دیجیتال از جمله چهارده شرکت فعال در صنعت تجارت الکترونیک را بر این اساس رتبه بندی
کرد که چطور زمینه دسترسی به تکنولوژی های دیجیتال را فراهم کرده، مهارت های دیجیتال را
ایجاد کرده و اعتماد و ترویج نوآوری را بهبود می دهند.

شرکت های تجارت الکترونیک در مقایسه با شرکت های دیگر فعال در صنایع دیجیتال
مانند سخت افزار یا خدمات مخابراتی، عملکرد ضعیف تری داشتند. برای مثال، بالاترین
جایگاه شرکت های تجارت الکترونیک به eBay رسید تا در رتبه چهارم و نهم این فهرست قرار
بگیرد. امتیاز کل شرکت های تجارت الکترونیک هم از حداکثر ۱۰۰ برابر ۲۰ شد. کارشناسان
آنگتاد معتقدند که عامل اصلی عملکرد ضعیف شرکت های تجارت الکترونیک در فرآیند
دیجیتالی شدن، این است که این شرکت ها نسبتا جوان هستند و اغلب در دود دهه اخیر تاسیس
و راه اندازی شده اند.

این عامل می‌تواند برای اپراتورهای صنعت تولید دارو مشتری بیشتری را فراهم کند.

تولید جهانی پوشاک

صادرات پوشاک در سال ۲۰۲۱ به ارزش ۴۷۶ میلیارد و هشت دلار بوده است. تقاضا برای صنعت تولید پوشاک جهانی به میزان درآمد یکبار مصرف (درآمد برای مصرف خانگی، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری) و رفاه کلی اقتصادی منطقه بستگی دارد. به طور کلی طی دهه گذشته، این صنعت با افزایش آمار مصرف‌کنندگانی که ترجیح می‌دهند لباس بیشتر با قیمت پایین‌تر خریداری کنند، مواجه شده است که درآمد و سود را افزایش می‌دهد. توجه بیشتر تولیدکنندگان به کاهش قیمت کلی پوشاک و مقرون به صرفه بودن برای مصرف‌کنندگان است.

تولید جهانی خودرو

صادرات خودرو در سال ۲۰۲۱ معادل ۴۶۳ میلیارد و دو دلار بوده است. درآمد صنعت تولید جهانی خودرو طی پنج سال منتهی به ۲۰۲۱، به دلیل بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ کاهش یافته است. شرکت تحقیقاتی آی‌بی‌اس‌ورلد (IBISWorld) با وجود بهبود شرایط اقتصادی پیش‌بینی می‌کند که این مورد برای جبران کاهش کلی تجربه‌شده در سال ۲۰۲۰ کافی نیست. با این حال، تقاضای صنعت با پیشرفت‌های چشمگیر در فناوری به خصوص در مورد بهره‌وری سوخت خودرو، قابلیت‌های سرگرمی و رانندگی خودران بهبود یافته است. خودروسازان با توجه به نیازهای نظارتی دقیق‌تر و تقاضای مصرف‌کننده، به تدریج بر افزایش بازده سوخت تاکید بیشتری دارند و اتصال به اینترنت، پیشرفت در ویژگی‌های ایمنی و قابلیت‌های ناوبری در

میزان صادرات در سراسر جهان بر اساس آمار مرکز تجارت بین‌المللی در سال ۲۰۱۹ (در تاریخ ۲۰ مه ۲۰۲۰) معادل ۱۸.۷۴۰ تریلیون دلار آمریکا بوده است. این شاخص صادرات جهانی نشان می‌دهد، صادرات در سراسر جهان از سالی به سال دیگر و از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۹ به میزان ۳.۷ درصد کاهش یافته است.

به نقل از ای‌بی‌اس‌ورد، در این بررسی مهم‌ترین صنایع صادراتی جهان در سال ۲۰۲۱ معرفی شده که شامل موارد ذیل است.

اکتشاف و تولید جهانی نفت و گاز

صادرات سال ۲۰۲۱ این بخش معادل یک میلیارد و ۲۷۵ هزار و دو دلار بوده است. قیمت نفت خام و گاز طبیعی طی پنج سال منتهی به ۲۰۲۱ علی‌رغم رشد مداوم تولید، نوسان داشته و باعث نوسانات درآمد نامتناسب شده است. کاهش تقاضای جهانی در کنار افزایش مداوم عرضه باعث افت قیمت‌ها در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۲۰ شد، البته این میزان در سال ۲۰۲۱ اندکی بهبود یافته است و به طور کلی پیش‌بینی شده است که افزایش درآمد سالانه این صنعت طی پنج سال تا سال ۲۰۲۱ از ۲.۲ درصد به ۲.۱ درصد کاهش پیدا کند.

تولید جهانی دارو

صادرات دارو در سال ۲۰۲۱ به ارزش ۵۵۵ میلیارد دلار بوده است. تولیدکنندگان دارو طی پنج سال منتهی به سال ۲۰۲۰ به دلیل سالخوردگی جمعیت در اقتصادهای توسعه یافته و طبقه متوسط رو به رشد در اقتصادهای نوظهور از رشد بیشتری بهره‌مند شده‌اند که

حال تبدیل شدن به کالای اساسی است.

تولید جهانی پلاستیک و محصولات بسته‌بندی

صادرات پلاستیک در سال ۲۰۲۱ معادل ۴۲۰ میلیارد و دو دلار بوده است. صنعت تولید پلاستیک و محصولات بسته‌بندی جهانی طی پنج سال تا سال ۲۰۲۰ نتایج متفاوتی را تجربه کرده و از افزایش مصرف پلاستیک در سراسر جهان بهره‌مند شده است. کالاهای پلاستیکی با توجه به عملکرد و قیمت بهتر، جایگزین انواع مختلفی از مواد از جمله چوب، کاغذ، فلزات و شیشه می‌شوند. انتظار می‌رود با وجود افزایش مصرف و تولید، درآمد این صنعت با نرخ سالانه ۱.۴ درصد کاهش یابد و این میزان در پنج سال منتهی به سال ۲۰۲۰ به ۴۷۱ میلیارد و ۹ دلار رسید.

صنعت قطعات و لوازم جانبی خودرو

صادرات قطعات و لوازم جانبی خودرو در سال ۲۰۲۱ به ارزش ۳۸۴ میلیارد و چهار دلار بوده است. انتظار می‌رود طی پنج سال منتهی به سال ۲۰۲۰، صنعت ساخت قطعات و لوازم جانبی جهانی رو به زوال باشد، زیرا خودرو سازان، بزرگ‌ترین مشتری این صنعت از همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ آسیب اقتصادی بسیاری دیده‌اند.

تولید جهانی لوازم الکترونیکی مصرفی

صادرات لوازم الکترونیکی در سال ۲۰۲۱ معادل ۳۴۴ میلیارد و چهار دلار بوده است. پیش‌بینی می‌شود صنعت تولید جهانی لوازم الکترونیکی مصرفی طی ۵ سال تا سال ۲۰۲۰ با نرخ سالانه ۲.۲ درصد و تا ۱.۴ تریلیون دلار رشد کند که تنها در سال ۲۰۲۰، ۱.۲ درصد کاهش داشته است. محصولات نوآورانه، افت قیمت‌ها، رشد درآمد خانوار و افزایش اطمینان مصرف‌کننده در این میان مهم بوده است با این حال، کاهش در سال ۲۰۲۰ را می‌توان به طور عمده به بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ نسبت داد که باعث تعطیلی و کاهش فعالیت بسیاری از اصناف در این زمینه شده است. این کاهش در فعالیت تولید باعث شده است که سود صنعت در سال ۲۰۲۰ اندکی کاهش یابد. با این حال، مصرف‌کنندگان همچنان در این مورد هزینه‌های زیادی پرداخت می‌کنند.

صنعت کاغذ و خمیر کاغذ

صادرات سال ۲۰۲۱ صنعت کاغذ و خمیر کاغذ به ارزش ۱۹۰ میلیارد دلار بوده است. دیجیتالی شدن اقتصاد جهانی و رشد استفاده از اینترنت در سراسر جهان تقاضای روزنامه و سایر اشکال کاغذ را کاهش داده است. با این حال، این صنعت از جهات دیگری از جمله هزینه‌های بسته‌بندی و ارسال خرید و فروش آنلاین بهره‌مند شده است.

صنعت نیمه‌هادی و قطعات الکترونیکی

صادرات سال ۲۰۲۱ صنعت نیمه‌هادی و قطعات الکترونیکی به ارزش ۱۸۷ میلیارد و هفت دلار بوده است. انتظار می‌رود درآمد صنعت نیمه‌هادی جهانی و تولید قطعات الکترونیکی در میان کمبود عرضه تراشه به دلیل قیمت‌گذاری مطلوب محصولات ۶.۶ درصد افزایش یابد. در صنعت تولید نیمه‌هادی و قطعات الکترونیکی، تقاضا برای کالاهای الکترونیکی پایین‌دستی (صنعت نفت)، اتومبیل، رایانه و ماشین‌آلات صنعتی افزایش یافته زیرا طی ۵ سال تا سال ۲۰۲۱ درآمد سرانه جهانی و اتصال به اینترنت افزایش یافته و باعث افزایش تقاضا برای محصولات پایین‌دستی شده است. با این حال نوسان قیمت محصول منجر به نوسان در درآمد این صنعت شده است.

استخراج جهانی سنگ آهن

صادرات این بخش در سال ۲۰۲۱ به ارزش ۱۵۵ میلیارد و دو دلار بوده است. عملکرد مالی صنعت معدن سنگ آهن جهانی طی ۵ سال تا سال ۲۰۲۰ قوی بوده است. درآمد صنعت تابعی از شرایط تقاضای جهانی و نوسانات قیمت جهانی سنگ آهن در این دوره منجر به چندین سال افزایش دورقمی شده است. پیش‌بینی شده بود درآمد صنعت طی ۵ سال با توجه به رشد مداوم تولید و تقاضای جهانی با ۹.۵ درصد رشد سالانه به ۲۱۷.۳ میلیارد دلار افزایش یابد اما در سال ۲۰۲۰ با ۳.۳ درصد کاهش (بیماری همه‌گیر) مواجه شده است. // ایسنا

شیوع کرونا اکثر کسب و کارها را با چالش مواجه کرد و مراکز خرید تجاری نیز از این آسیب مصون نماندند. این مراکز به واسطه قرارگیری در فهرست کسب و کارهای پرخطر، ناچار به تعطیلی هستند. نتایج ارزیابی ها حاکی از این است که وضعیت مراکز خرید در کشورهای مختلف جهان و به تبع آن ایران، به دلیل کاهش مراجعان و تقاضای خرید، وارد عصر یخبندان شده اند.

مراکز خرید وارد عصر یخبندان شده اند. شیوع ویروس کرونا اکثر کسب و کارها را در دنیا با چالش مواجه کرده است. در این میان مراکز خرید تجاری نیز از این آسیب مصون نمانده اند. این مراکز که زمانی یکی از مهم ترین مراکز تفریح و خرید برای مردم در سراسر جهان بودند، اکنون به دلیل خطر ناشی از انتشار ویروس و تجمع متراکم افراد در این مراکز، با مشکلات فراوانی مواجه شده اند. با آغاز شیوع کرونا، اغلب مراکز خرید در کشورهای جهان به دلیل قرارگیری در فهرست کسب و کارهای پرخطر، ناچار به تعطیلی شدند. پس از بازگشایی ها نیز مراجع مشتریان به این مراکز به دلیل نگرانی های ناشی از احتمال ابتلا به ویروس، به شدت کاهش یافته است. براساس گزارشی که از سوی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی منتشر شده است، مجموعه این موارد موجب شده مراکز خرید نه تنها دچار ضررهای هنگفت شوند، بلکه آینده کسب و کار این مراکز نیز در هاله ای از ابهام فرو رفته است. این امر نشانگر ضرورت اتخاذ رویکردهای مناسب توسط مراکز خرید برای افزایش تاب آوری و در کنار آن عمل به مسوولیت اجتماعی خود در شرایط جدید است. در این گزارش، به نقل از یک تحقیق خارجی، پنج عامل اصلی برای بازگرداندن مشتریان به مراکز خرید تجاری مطرح شده است که عبارتند از: تمرکز بر ایمنی و راحتی، بازنگری در نقش فروشگاه ها، ایجاد لانگ گاه های جدید در مراکز خرید برای جذب بیشتر مشتریان، استفاده بیشتر از فناوری و تنوع بخشیدن به فعالیت ها و خدمات مراکز خرید.

وضعیت مراکز خرید تجاری در ایران

در ایران حدود ۱۸۰۰ مرکز خرید تجاری وجود دارد. در این میان ۱۵۰۰ مرکز خرید کوچک و بزرگ بوده و ۳۰۰ مرکز خرید چندمنظوره (عمدتاً در حال احداث) وجود دارد. از کل این رقم، حدود ۶۰ درصد به لحاظ ویژگی ها و امکانات در حد یک مرکز خرید محلی هستند و بقیه در زمره مجتمع های تجاری، چندمنظوره یا مال ها محسوب می شوند. به لحاظ نوع اصناف فعال در مراکز نیز ۸۰ درصد واحدها را واحدهای توزیعی (به طور نمونه پوشاک، کیف و کفش) تشکیل می دهند. ۱۰ درصد به واحدهای خدماتی مانند فست فود، کافی شاپ و رستوران و خدمات فنی مانند تعمیر موبایل، تعمیر رایانه و تعمیرات طلا و جواهر اختصاص دارد. مابقی ۱۰ درصد نیز واحدهای تولیدی (تولید محصولات) چون

پوشاک، کیف، کفش، طلاسازی و شیرینی پزی) هستند. علاوه بر این، بالغ بر ۸۰ درصد از واحدهای فعال در مراکز تجاری عمدتاً استیجاری بوده و ۲۰ درصد مابقی در تملک بانک ها، انبوه سازان (دارای تعهد مالی به سیستم بانکی) و اشخاص حقیقی یا حقوقی هستند. همزمان با شیوع ویروس کرونا، مشاغل پرخطر در زمان اعلام قرنطینه، تعطیل شدند. هرچند در مقطعی این قرنطینه لغو می شد، اما مجدداً با شروع همه گیری ویروس، محدودیت برای فعالیت مشاغل پرخطر اعمال می شد.

به رغم شروع فعالیت مراکز خرید، به دلایلی چون کاهش تقاضا برای خرید از این مراکز و بلا تکلیفی بسیاری از فعالیتهای اقتصادی به علت نامشخص بودن زمان پایان کرونا و بیم شیوع بیشتر کرونا در مراکز سرپوشیده، مشکلات این حوزه تشدید شده است. البته براساس ارزیابی های صورت گرفته در دوره ۸ مرداد تا ۱۰ شهریور ۹۹، میزان رعایت پروتکل های بهداشتی در انواع مراکز خرید تنها حدود ۵۹ درصد بوده است.

اگرچه در ایران در رابطه با تمایل مردم به مراجعه به مراکز خرید به سیاق گذشته، هیچ گونه نظرسنجی مبتنی بر آمارهای واقعی صورت نگرفته است، اما به گفته دست اندرکاران و صاحب نظران این حوزه و با توجه به مشاهدات میدانی از شرایط موجود، شواهد تجربی نشانگر کم رونق شدن مراکز خرید تجاری و استقبال کمتر مردم نسبت به گذشته از این مراکز است. در واقع شاید تصور شود که مراکز خرید در مقایسه با برخی دیگر از اصناف خسارت دیده، چندان نیازمند به حمایت نیستند، اما اگر به این امر توجه شود که در این نوع مراکز تعداد زیادی واحد صنفی مشغول به فعالیت هستند که به دلیل شیوع کرونا صدمه دیده و

کارکنان آنها بیکار شده‌اند، ضرورت حمایت از این مراکز بیشتر مشخص می‌شود. با توجه به متضرر شدن کسب و کارهای فعال در مراکز خرید تجاری کشور، اقداماتی انجام شده است. اما بدیهی است که کل زیان و خسارت وارده به این حوزه از این طرق قابل جبران نیست.

افول مراکز خرید در جهان

نتایج بررسی‌ها درباره وضعیت کنونی مراکز خرید در کشورهای مختلف جهان و به تبع آن ایران و اوضاع بسیار نامساعد آنها از منظر کاهش مراجعان و کاهش تقاضای خرید از این مراکز، حاکی از آن است که دوران رونق خرید و اوج مراجعه بازدیدکننده در بازار مراکز خرید تجاری، سپری شده و این مراکز به خصوص در حوزه فروش فیزیکی وارد عصر زوال و مرگ تدریجی شده‌اند.

این در حالی است که پیش‌تر یعنی سال ۲۰۱۴ و درست در اوج ساخت انواع مراکز خرید تجاری در ایران، یک هشدار سراسری در آمریکا به عنوان مهد شکل‌گیری مراکز خرید تجاری، از آغاز سراسیمه‌ی سقوط حجم خرید و فروش در مراکز مذکور خبر داده بود. در سال مذکور کارشناسان شهرسازی و دلالان ملک در آمریکا با مشاهده فروشگاه‌های آنلاین به عنوان بازیگران جدید حوزه خرده‌فروشی، پیش‌بینی کردند که ۱۵ درصد مراکز خرید حضوری، طی ۱۰ سال آتی تعطیل می‌شوند یا تغییر کاربری

خواهند داد و مثلاً تبدیل به انبار خواهند شد.

اما مشاهدات نشان داد در ایالات متحده آمریکا با توجه به تعطیلی برخی از فروشگاه‌های زنجیره‌ای فعال در مجتمع‌های تجاری، سرعت افول مراکز خرید تجاری در این کشور به مراتب بیشتر از پیش‌بینی‌های قبلی بوده است. در سال‌های اخیر فروشگاه‌های بزرگ آمریکایی نظیر «میسز» و «جی سی پنی» که نماد قدرت خرده‌فروشی در این کشور بودند، ناچار به تعطیل کردن شعبه‌های خود شده‌اند و حتی «جی سی پنی» در حال اعلام ورشکستگی است. طبق برآورد مرکز تحقیقات «کورسایت»، ۲۵ درصد مراکز خرید این کشور طی سه تا پنج سال آینده از صحنه فعالیت در این حوزه محو خواهند شد.

بحران کرونا سبب شده این افول با سرعت بیشتری به وقوع بپیوندد. به‌طوری که بسیاری از مراکز خرید عمده در سراسر جهان به ویژه آمریکا برنامه‌های تعدیل نیرو و بستن برخی از شعب خود را آغاز کرده‌اند. در استرالیا، تقاضای فروشگاه‌های مراکز خرید شرکت «وستفیلد» از این شرکت جهت بخشودگی یا کاهش اجاره واحدها موافقت نشد و برخی برندهای معتبر (از جمله گروه موزائیک) ناچار به تعطیلی فروشگاه‌های خود در این مراکز شدند.

نظرسنجی انجام شده در آوریل ۲۰۲۰ در آمریکا نشان می‌دهد ۲۶ درصد مصرف‌کنندگان آمریکایی باور داشتند یک ماه پس از پایان بحران کرونا قطعاً می‌توانند با خیال راحت از مراکز خرید استفاده کنند، در کنار آن اکثریتی وجود داشتند که گذشت یک ماه از زمان نسبتاً مناسبی دانسته‌اند. برخی هم ۶ ماه را بهترین زمان برای استفاده مجدد از مراکز خرید عنوان کرده‌اند. به هر حال این نظرسنجی بیانگر آن است که هنوز در صد زیادی از مردم از مراجعه به مراکز خرید واهمه دارند.

با توجه به اینکه در وضعیت فعلی، الگوهای مصرف در خرده‌فروشی تغییر کرده و با وجود سایت‌های فروش آنلاین همچون آمازون، دیگر مشتریان تمایل به حضور فیزیکی در فروشگاه‌ها ندارند، چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای برای مراکز خرید فیزیکی قابل تصور نیست و در آمریکا نیز افق فعالیت مراکز خرید و به خصوص فروشگاه‌های زنجیره‌ای واقع شده در این مراکز روشن نیست و بحران کرونا نیز به این مساله دامن زده است. به واقع عصر مراکز خرید فیزیکی در بسیاری از کشورها به پایان رسیده است؛ اما وضعیت ایران متفاوت است و این نوع مراکز هنوز به مرحله شکوفایی نرسیده، به دلیل رکود اقتصادی و خصوصاً بحران شیوع کرونا به شدت و به‌طور ناگهانی وارد مرحله افول شده‌اند.

با وجودی که پیش‌بینی‌ها نشان از افول مراکز خرید تجاری در جهان دارد، اما از سوی دیگر بعضی صاحب‌نظران بر این باور هستند که برخی نوآوری‌های تقویت‌کننده تاب‌آوری و موجد بقای کسب و کارها در دوران جدید، ممکن است به شکل‌گیری نسل جدیدی از کاربری مراکز خرید تجاری منجر شود. گفته می‌شود تا سال ۲۰۲۸ مراکز خرید به «ریز شهرهای آنلاین»

تبدیل خواهند شد. به گونه‌ای که تمامی راهروها با هوش مصنوعی ترکیب می‌شوند، بازدیدهای مشتریان به کمک حسگرهای چشمی، شخصی می‌شود و اتاق‌های پرو هوشمند تجربه جدیدی را برای آنها ایجاد می‌کند.

طبق گزارش Emarketer خرده‌فروشی آنلاین در سال ۲۰۱۹ با حدود ۲۰ درصد رشد، سهم ۱۴ درصدی از کل خرده‌فروشی دنیا را به خود اختصاص داد. براساس پیش‌بینی این شرکت تحقیقاتی روند رو به رشد خرده‌فروشی آنلاین به‌طور فزاینده ادامه خواهد داشت تا سهم خرده‌فروشی آنلاین تا سال ۲۰۲۳ به ۲۲ درصد از کل فروش خرده‌فروشی برسد. ضمن اینکه به نظر می‌رسد شیوع کرونا موجب شتاب این روند شود.

آینده مراکز خرید

شرایط جدید ناشی از شیوع کرونا موجب شده آینده مراکز خرید جهان در هاله‌ای از ابهام قرار گیرد. طبق نتایج نظرسنجی مرکز تحقیق کورسایت، حدود ۲۷ درصد مردم نگران وجود ویروس‌های کشنده در فضاهای عمومی هستند. این میزان نگرانی بعد از پایان دوران کرونا حتماً به دلیل عوامل روانشناختی ادامه خواهد داشت. این مساله برای رونق گرفتن مجدد مراکز خرید در دوران پس از کرونا باید مورد توجه ویژه مدیران مراکز خرید قرار گیرد و برای آن برنامه‌ریزی کنند. در مراکز خرید چندمنظوره معمولاً افراد زیادی چه به شکل کاربر، فروشنده یا پرسنل و چه به عنوان مشتری حضور دارند، این خود به تنهایی امکان شکل‌گیری بحران‌های کوچک و بزرگ سلامت محورها را تقویت می‌کند. چرا که مراکز خرید امروزی با توجه به تغییر سبکی که نسبت به مراکز خرید گذشته داشتند، یعنی اضافه شدن کافه‌ها، رستوران‌ها و سینماها به این مراکز، بافت استقبال از این بخش‌ها نیز ضررهایی را متحمل شدند و برخی تا مدت‌ها باید به جبران خساراتی که در این فاصله به آنها وارد شده بپردازند. در این شرایط متأسفانه آینده مراکز خرید سرپوشیده چندان روشن نیست و مدیران برای بازگرداندن رونق به بازار باید

راهکارهای عملی مناسبی داشته باشند. بر همین اساس در ژوئن ۲۰۲۰ گروه مشاوران دیلویت که یکی از چهار شرکت بزرگ دنیا در زمینه خدمات حسابرسی و مشاوره مدیریت است، پنج عامل اصلی برای بازگرداندن مشتریان به مراکز خرید تجاری را مطرح کرد.

نخست؛ تمرکز بر ایمنی و راحتی: با توجه به علاقه روزافزون مشتریان به خرید آسان و ایمن (حداقل توقف در فضاهای بسته) و در کنار آن نیاز به حفظ تعامل اجتماعی با دیگر افراد، مراکز خرید نیازمند اتخاذ شیوه‌های نوآورانه برای برآورده کردن هر چه بیشتر این نیازهای جدید هستند.

دوم؛ بازنگری در نقش فروشگاه‌ها: نوآوری در ایجاد تجربه جدید برای مشتریان و تمرکز بر رویکردهایی چون فضاهای نمایشی برای امتحان کالا از نزدیک توسط مشتری و سپس تصمیم برای سفارش آنلاین آن (شوروم)، فروشگاه‌ها یا نمایشگاه‌های موقت (پاپ آپ) و سایر رویکردهای نوآورانه.

سوم؛ ایجاد لنگرگاه‌های جدید در مراکز خرید برای جذب بیشتر مشتریان: در نظر گرفتن مکان‌هایی باز برای فروش و توزیع مواد غذایی مانند رستوران، فست فود، کافه و مانند آن در چارچوب پروتکل‌های بهداشتی ایمن، برای جذب مشتریان به مراکز خرید.

چهارم؛ استفاده بیشتر از فناوری: تمرکز بر ابزارهای دیجیتال به منظور افزایش کارایی و بهره‌وری و ایجاد تجربه‌های جدید و پویا برای مشتریان.

پنجم؛ تنوع بخشیدن به فعالیت‌ها و خدمات مراکز خرید: تبدیل مراکز خرید به محیط‌های چندمنظوره که انواع خدمات تفریحی و رفاهی و نیز امکانات اداری، مسکونی و فرهنگی ایمن را در اختیار مراجعان قرار می‌دهد.

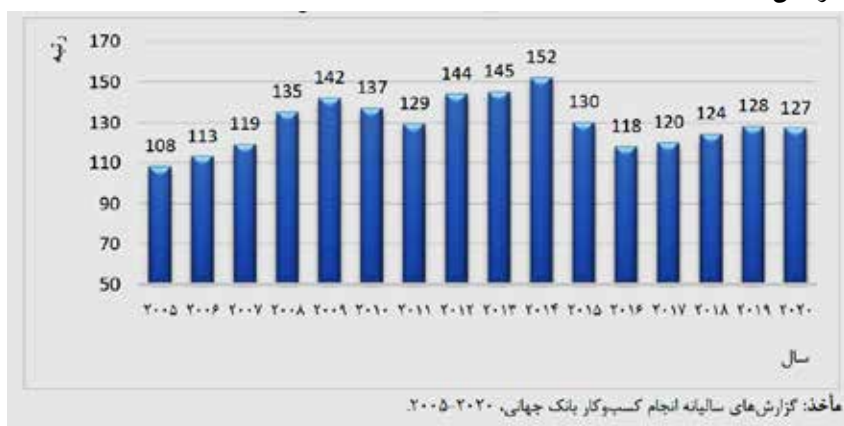
با توجه به تحولات ماه‌های اخیر و تغییرات رفتار مشتریان می‌توان دریافت که گرایش مراکز خرید و نیز مشتریان به سوی خرید اینترنتی و غیر حضوری بیشتر شده است. این روند، جریانی اجتناب‌ناپذیر است و تداوم یافتن آن قابل پیش‌بینی است. / خراسان رضوی

بهبود محیط کسب و کار راه نجات اقتصاد کشور

مریم سمردپی

اجرای اقدام‌هایی برای ارتقای رتبه ایران در شاخص بهبود کسب و کار است. اما واقعیت این است که به رغم کارهای انجام شده همچنان ایران در رتبه کسب و کار بانک جهانی به جایگاه شایسته خود دست نیافته است.

نمودار زیر رتبه ایران در حوزه کسب و کار را از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۰ نشان می‌دهد. همانگونه که در نمودار قابل مشاهده است جمهوری اسلامی ایران تاکنون به جایگاه مطلوبی در این گزارش دست نیافته است

مطابق با نماگرهای ده گانه انجام کسب و کار در سال ۲۰۲۰، ایران از نظر رتبه منطقه‌ای هم در جایگاه مناسبی قرار ندارد. رتبه ایران در جهان و در میان کشورهای منطقه سند چشم‌انداز (بر اساس نماگرهای ده گانه انجام کسب و کار، سال ۲۰۲۰)

نماگر	رتبه جهانی	رتبه منطقه‌ای	بهترین کشور منطقه
شاخص کل	۱۲۷	۲۰	گرجستان (رتبه ۷ در جهان)
شروع کسب و کار	۱۷۸	۲۵	گرجستان (۱)
اخذ مجوزهای ساخت و ساز	۷۳	۱۳	امارات متحده عربی (۳)
دسترسی به برق	۱۱۳	۱۷	امارات متحده عربی (۱)
ثبت مالکیت	۷۰	۱۳	قطر (۱)
اخذ اعتبار	۱۰۴	۱۶	آذربایجان (۱)
حمایت از سهام‌داران خرد	۱۲۸	۲۲	عربستان (۳)
پرداخت مالیات	۱۴۲	۲۲	بحرین (۱)
تجارت فوآمیزی	۱۲۳	۱۶	ارمنستان (۳۳)
اجرای قراردادهای	۹۰	۱۲	قزاقستان (۲)
حل و فصل ورشکستگی	۱۳۳	۱۸	رژیم اشغالگر قدس (۲۹)

مأخذ: گزارش انجام کسب و کار بانک جهانی، سال ۲۰۲۰ و محاسبات تحقیق.

حال با توجه به ظرفیت مناسب کشور از جمله نیروی انسانی جوان، وجود شرکت‌های دانش‌بنیان و وجود کارگاه‌های تولیدی در حوزه‌های مختلف لازم است دولت و وزارت خانه‌های متولی حوزه کسب و کار، اقدامات لازم برای ارتقای جایگاه ایران در منطقه و جهان به عمل آورند تا ایران به جایگاه شایسته خود در این بخش دست یابد و مشکل بیکاری حل و موانع تولید مرتفع شود.

بهبود محیط کسب و کار یکی از راه‌هایی است که فرصت‌های شغلی جدیدی را در کشور ایجاد می‌کند و منجر به اشتغالزایی جوانان و افراد جویای کار می‌شود.

بهبود محیط کسب و کار یکی از راه‌هایی است که فرصت‌های شغلی جدیدی را در کشور ایجاد می‌کند و منجر به اشتغالزایی جوانان و افراد جویای کار می‌شود. این شیوه علاوه بر ایجاد اشتغال به رونق تولید و رشد اقتصادی نیز منتهی می‌شود.

در این میان فراهم کردن محیط مناسب برای بخش خصوصی اهمیت زیادی دارد. در حقیقت برای این کار باید حجم بخش خصوصی را بزرگ کرد و رویکرد دولت را از تصدی‌گری به تسهیل‌گری تغییر داد.

این رویکرد در بسیاری از کشورها نتایج مفیدی داده است؛ برای مثال در چین در طول سه دهه بار بار رفع موانع بخش خصوصی و بهبود محیط کسب و کار، سهم بخش خصوصی از کمتر از ۲۰ درصد در پایان دهه ۱۹۷۰ به بیش از ۷۰ درصد در سال ۲۰۰۴ افزایش یافت. این یک تجربه موفق است که می‌توان آن را بومی سازی کرد و مشکلات محیط کسب و کار را مرتفع کرد.

برای بهبود محیط کسب و کار در کشور قوانین متعددی وضع شده است که ماده (۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶) و بند «الف» ماده (۲۲) قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴) از آن جمله است؛ بر اساس این قوانین دولت مکلف شده است شاخص سهولت انجام کسب و کار تا پایان اجرای برنامه ششم را ارتقا دهد و به نرم مطلوب برساند.

در سال ۱۳۹۳ هم مرکز ملی مطالعات پایش و بهبود محیط کسب و کار در معاونت اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی تأسیس شد که یکی از وظایف اصلی آن

صنعت گردشگری در وضعیت قرمز

اقتصاد مانند کودکی است که بسادگی می رنجد، قهر می کند و نیاز به آرامش، آسایش، حمایت و درمان دارد. اما این رویکرد در کشور ما وجود ندارد و همین بی توجهی باعث شده تا شاهد فرار سرمایه گذاری گسترده باشیم. برای ایجاد هر اشتغالی نیاز به سرمایه گذاری است و باید نظر سرمایه گذار را جلب کرد به همین دلیل مشکل اصلی در نحوه برخورد با سرمایه گذار است. اما برخی مشاغل و ظرفیت های اقتصادی نیاز به سرمایه گذاری ندارد بلکه باید درایت استفاده از ظرفیت ها وجود داشته باشد. یکی از این ظرفیت های اقتصادی، گردشگری است. برای گردشگری لازم به سرمایه گذاری زیادی نیست بلکه باید ظرفیت های گردشگری را به جهانیان معرفی کرد و منتظر آمدن گردشگر ماند. اما این بخشی از ظرفیت است و نکته اصلی در پذیرایی از گردشگران است. باید شرایطی برای گردشگر به وجود آورد که کشور میزبان را به دیگر نقاط جهان برتری بدهد.

تهدید گردشگری با کرونا

شیوع کرونا بر صنعت گردشگری تاثیر سنگینی گذاشت و این صنعت را زمینگیر کرد. گردشگر بدنبال این نیست که بایک سفر جاننش در معرض تهدید قرار بگیرد. به همین دلیل شاهد کاهش شدید گردشگر هستیم زیرا این نگرانی وجود دارد که در اثر سفر از یک نقطه به نقطه دیگر، شیوع کرونا شدت بگیرد. تازه ترین آماری که گمرک ایران در رابطه با وضعیت سفرها و تردهای خارجی در سال گذشته منتشر کرده، نشان می دهد که ۴.۳ میلیون نفر مسافر وارد کشور شده یا به عبارتی مسافر ورودی بودند که این تعداد مسافر ورودی شامل بیش از ۳۸ میلیون نفر ایرانی و بالغ بر ۵۱۲ هزار نفر خارجی است. همچنین بیش از ۴.۲ میلیون نفر به عنوان مسافر خارجی از کشور تردد داشته اند. تردد مسافر نسبت به سال ۱۳۹۸ با کاهش ۷۹.۱ درصدی برای مسافران ورودی و کاهش ۷۸.۸ درصدی در تردد مسافران خارجی روبرو بوده است. این کاهش ۸۰ درصدی در تردد مسافر کاهشی حدود ۱۶.۴ میلیون نفر مسافر ورودی و کاهش ۱۵.۷ میلیون نفر در مسافران خروجی را شامل می شود.

ریزش تندرست سفرهای ترکیه

بر اساس این گزارش عمده پروازهای خارجی به منظور گردشگری از فرودگاه امام به مقصد کشور ترکیه بوده که آن هم با کاهش قابل توجهی همراه است. تغییر مسیر پروازها و سفرهای خارجی در این گزارش قابل تامل است؛ به طوری که سفرهای گردشگری که عمدتاً به مقصد کشورهای ترکیه و امارات صورت گرفته به سفرهای داخلی با مقاصد گردشگری مشابه گزینه های ترکیه و دوبی تغییر داشته است. در شرایطی که نگران گردشگری خارجی هستیم، گردشگری در داخل بدون توجه به کرونا ادامه دارد به نوعی که قشم و کیش بیشترین تردد مسافری را در سال گذشته به خود اختصاص داده و عمده این سفرها در ایام پایانی سال و به ویژه فصل زمستان صورت گرفته است.

کرونا وارزدولبه قیچی

اما معاون مدیر کل دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرک ایران در رابطه با چرایی کاهش مسافرت ها و مسافران ورودی و خروجی در سال گذشته گفت: محدودیت های مقطعی بسیار ناشی از بیماری کرونا و توقف چندین ماهه مرزهای زمینی، دریایی، ریلی و هوایی در این موضوع موثر بوده است. آرزو غنیون گفت: مسدود بودن مرزها، لغو انواع سفرها اعم از تفریحی، سیاحتی، زیارتی، مذهبی و کاری و عدم پذیرش مسافران ورودی توسط کشورهای مقصد یا شرایط سخت گیرانه ورود مسافر اعم از قرنطینه و شرایط مشابه در مسافران خارجی به دلیل مخاطرات ناشی از انتقال ویروس کرونا سفرها را تحت تاثیر قرار داده است. وی در رابطه با کاهش سفر به کشورهایمانند ترکیه گفت: گذشته از شرایط حاکم بر کشورهای دنیا به دلیل بیماری کرونا، شرایط اقتصادی حاکم بر کشورمان و افزایش شدید نرخ برابری ارزهای خارجی در مقابل پول ایران دلیل اصلی کاهش تردد مسافر به شمار می رود.

کاهش ۳۰ درصدی گردشگری جهانی

در جدیدترین گزارش سازمان جهانی گردشگری، میزان سفرهای بین المللی در سال

گردشگران در سال ۲۰۱۹ بوده است.

حمله کرونا به گردشگری آسیا

یکی از بزرگترین منابع های درآمد در آسیا، گردشگری و توریسم است که شیوع کرونا باعث شده شمار گردشگران خارجی این قاره، ۷۲ درصد کاهش پیدا کند و خسارتی ۱۱۵ میلیاردی به صنعت گردشگری آسیا وارد شود. همچنین صنعت گردشگری در آسیا، با کاهش ۹ الی ۱۲ درصدی در میزبانی از گردشگران خارجی، عنوان آسیب دیده ترین منطقه جهان را از آن خود کند. از سویی دیگر شیوع این ویروس موجب از بین رفتن بیش از ۶۳ میلیون شغل نیز شده است.

کروناگیر بانه گردشگری ایران

صنعت گردشگری ایران هم مانند دیگر کشورها در بدترین شرایط قرار دارد. این در حالی است که در سال ۲۰۱۹ شمار مسافران و گردشگرانی که به ایران سفر کردند، بارشد بسیار زیادی همراه بود و پیش بینی می شد با شروع سال ۲۰۲۰ این روند با سرعت بیشتری ادامه پیدا کند. اما با شیوع ویروس کرونا علاوه بر اینکه شمار گردشگران افزایش پیدا نکرد، ۹۰ درصد نیز نسبت به سال گذشته با کاهش روبه رو شد. صنعت گردشگری در همه ی شهرهای ایران در دوران کرونا خسارت های جبران ناپذیر زیادی را به بار آورده است که بیشترین برآورد خسارت به خراسان رضوی با ۱۸۴ هزار و ۵۵۰ میلیارد ریال و کمترین برآورد خسارت هم به استان خوزستان با ۲۴۲ میلیارد ریال تعلق یافته است.

مشاغل زیان دیده

اگر بخواهیم مشاغل که از کرونا آسیب دیده اند را بررسی کنیم، فقط باید به کلمه بی شمار اشاره کنیم. هیچ صنعتی را نمی توان پیدا کرد که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم به گردشگری مرتبط نباشد اما مشاغل مرتبط همچون هتلداری، رستوران داری، تورگردانی، حمل و نقل هوایی، زمینی، دریایی و هوایی، آژانس های بلیط فروشی، صنایع دستی، موزه ها، مناطق دیدنی و بسیاری موارد دیگر که درآمد خود را از دست توریست ها دریافت می کردند، امروز از نبود مسافر افسرده شده اند، مسافرانی که از ترس کرونا و مرگ و میر بالای آن به کشور مان سفر نمی کنند.

در جدیدترین گزارش سازمان جهانی گردشگری، میزان سفرهای بین المللی در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۹، حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش پیدا کرده است. این صنعت در این دوران خسارتی ۴۴۰ تا ۴۶۰ میلیاردی متضرر شده به طوری که این بحران در صنعت گردشگری تاکنون بی سابقه بوده است.

۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۹، حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش پیدا کرده است. این صنعت در این دوران خسارتی ۲۹۰ تا ۴۴۰ میلیاردی متضرر شده به طوری که این بحران در صنعت گردشگری تاکنون بی سابقه بوده است. صنعت گردشگری در اروپا ۱۰ درصد اقتصاد این قاره را به خود اختصاص می داد که با شیوع ویروس کرونا و محدودیت های اعمال شده، شمار گردشگرانی که در سال های پیش از پدید آمدن این ویروس به کشور های فرانسه، ایتالیا و اسپانیا سفر می کردند، بسیار کاهش پیدا کرده است. فرانسه در سال ۲۰۱۹ میزبان بیش از ۷۹ میلیون گردشگر بوده که در ابتدای کرونا در سال ۲۰۲۰ با کاهش ۵/۱۵ درصدی روبه رو بود. شمار گردشگران در ایتالیا در دومه اول شیوع ویروس کرونا، حدود ۱,۵ میلیون نفر نسبت به سال ۲۰۱۹ کمتر بوده و در اسپانیا نیز شمار گردشگران و مسافران در سال ۲۰۲۰، حدود ۱۰ درصد کمتر از

ریسک‌های بازار «رمزارز» در ایران

نوساناتی که تاکنون در بازار کریپتوکارنسی مشاهده شده، توسط هیچ‌کسی قابل پیش‌بینی نبوده و از این به بعد هم هیچ‌کس نمی‌تواند با اطمینان بگوید که برای رمزارزها چه اتفاقی خواهد افتاد. هیچ نهاد یا دولتی این بازار را تضمین نکرده و عواملی مانند عرضه و تقاضا، اخبار مثبت و منفی، سختی استخراج، مسائل قانونی، حجم معاملات و... روی این بازار تأثیرگذار هستند. موسسات مالی که عده زیادی از مردم سرمایه‌های خود را از دست دادند و در نهایت دولت این ضرر و زیان را پرداخت کرد اما در بازار کریپتوکارنسی اگر معامله‌گران باشکست مواجه شوند دیگر دولتی در ایران وجود ندارد که خسارت‌های وارد شده به معامله‌گران را پرداخت کند. همچنین صرافی‌هایی که در بازار رمزارزها فعالیت می‌کنند هیچ نام و نشانی ندارند و صرافی‌های معتبری که در بازار کریپتوکارنسی فعال هستند، تحریم هستند و کاربران ایرانی نمی‌توانند با صرافی‌های معتبر این بازار معامله کنند.

از طرفی بانک مرکزی این گونه فعالیت‌ها را مجاز نمی‌داند و به معامله‌گران رمزارزها هشدار داده است و از سوی دیگر معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار اصفهان گفته: «حتی اگر شب‌ها ناچار شویم که شمع روشن کنیم و زیر نور شمع بنشینیم، باید با برق موجود کشور رمزارز تولید کنیم تا درآمد خوبی نصیب کشور شود.» با این دوگانگی و تناقض‌هایی که در کشور وجود دارد معامله‌گران باید مراقب سرمایه‌های خود در این بازار پرریسک باشند.

هشدار بانک مرکزی به معامله‌گران رمزارزها

از طرفی بانک مرکزی با هشدار مجدد به معامله‌گران رمزارزها اعلام کرد تنها رمزارز استخراجی داخل کشور، طبق ضوابط می‌تواند در پرداخت‌های ارزی استفاده شود. طبق مصوبه هیات دولت تنها رمزارزهای استخراجی در داخل کشور طبق ضوابط می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد و از این رو معامله دیگر رمزارزها مجاز نیست. براین اساس صرافی‌های مجاز و بانک‌هایی می‌توانند در چارچوب ضوابط یادشده نسبت به انجام پرداخت‌های ارزی بابت واردات از طریق رمزارزهای استخراج شده در داخل کشور اقدام کنند اما معامله و خرید فروش رمزارزهای دیگر مجاز نیست. بر اساس مصوبه دولت، تمام مخاطرات و ریسک‌های انجام تبادل هر نوع رمزارز صرفاً بر عهده متعاملین است.

فقدان قوانین و مقررات مشخص

پول مجازی برعکس پول‌های سنتی از

قوانین و مقررات شفاف برخوردار نبوده و این می‌تواند تبدیل به یک چالش جدی برای هر دولتی شود، چرا که راه را برای انجام کارهای مجرمانه، پولشویی و... باز می‌کند و این مشکل به خاطر ماهیت رمزگذاری شده این پول است که در آن هویت واقعی فرستنده و گیرنده ناشناخته می‌ماند. جایی که پول حقیقی و مجازی ارتباط پیدا می‌کند، پول مجازی می‌تواند مقدار تقاضا را در دنیای حقیقی تحریک کند. همچنین دیگر عوامل اثرگذار بر سیاست پولی از این طریق می‌تواند تحت تأثیر قرار گیرد.

مشخص نبودن هویت فرستنده و گیرنده

همان‌گونه که بیان شده این پول از سازوکار رمزنگاری شده برای ایجاد امنیت در شبکه استفاده می‌کند، بنابراین هیچ فرستنده و گیرنده‌ای قابل شناسایی نیست و این منجر به اقدامات مجرمانه خواهد شد. به طور نمونه، باج‌افزارها وجود دارند بدین صورت که سیستم یک مقام ارشد را هک و اطلاعاتش را قفل می‌کنند، مشروط به واریز مقدار معینی بیت‌کوین. در اینجا فرد مجرم پول را دریافت می‌کند، بدون آنکه قابلیت پیگیری وجود داشته باشد. البته لازم به ذکر است که این مورد می‌تواند برای ایران در دوران تحریم مزیت و فرصت محسوب شود و تبادلات مالی خود را از این طریق بدون آنکه شناسایی شود، صورت دهد.

بروز مشکلات امنیتی

الکترونیکی بودن پول مجازی چالش‌های امنیتی مانند گم شدن، هک شدن حساب کاربر و سرقت را به همراه دارد. به علاوه اگر کاربر اطلاعات حساب و رمز عبور خود را فراموش کند، پول‌های او برای همیشه از بین می‌رود. در سیستم بانکداری متداول کنونی اگر چنانچه فردی کارت عابری بانک خود را گم کند و یا رمز آن را فراموش کند، می‌تواند به راحتی با مدارک

شناسایی خود به بانک مراجعه کرده و کارت و رمز خود را بازیابی کند، اما در ارز مجازی اگر فردی کلید خصوصی یا عمومی خود را فراموش کند، به هیچ عنوان قابل بازیابی نیست، چرا که حساب او نزد هیچ نهادی ثبت نیست که بتواند به آن مراجعه کند. بنابراین سرمایه او کاملاً از بین می‌رود. به این مساله اصطلاحاً «گم شدن» می‌گویند.

بانک‌های ایالات متحده به دنبال ارائه معاملات بیت کوین هستند

بانک‌های ایالات متحده قصد دارند وارد حوزه معاملات بیت کوین (BTC) شوند و به زودی امکان خرید این ارز دیجیتال از طریق حساب‌های بانکی را برای مشتریان خود فراهم خواهند کرد. به نظر می‌رسد دوره‌ای که بانک‌های آمریکایی ارزهای دیجیتال را دشمن و رقیب خود می‌پنداشتند، رو به پایان است. طی این مشارکت، شرکت FIS از طریق برنامه تلفن همراه Digital One خود، یک رابط کاربری را برای خدمات معامله بیت کوین ارائه خواهد کرد، در حالی که گروه NYDIG، مسئولیت محافظت از سرویس امانی (custody) و اجرای این سرویس معاملات را بر عهده خواهد داشت.

به گفته پاتریک سلز، مدیر بخش راهکارهای بانکی NYDIG، در حال حاضر چندین بانک در این برنامه ثبت نام کرده‌اند که بیشتر آنها موسسات مالی کوچک هستند. با این حال، سلز اظهار داشت که این شرکت با بانک‌های آمریکایی بزرگ نیز برای مشارکت در این برنامه مذاکره می‌کند. به گفته مدیر اجرایی گروه NYDIG، ممکن است بانک‌های بزرگی مانند بنک آو آمریکا و جی پی مورگان پس از کسب سود بانک‌های کوچکتر از پذیرش ارزهای دیجیتال، به این برنامه ملحق شوند. بنک آو آمریکا یکی از مخالفان سرسخت ارزهای دیجیتال در ایالات متحده است که ارزش بیت کوین (BTC) و سایر ارزهای دیجیتال را انکار می‌کند. به عنوان بخشی از همکاری میان گروه NYDIG و شرکت FIS، بانک‌های شرکت کننده قادر خواهند بود به صورت مستقیم و از طریق حساب‌های موجود، امکان انجام معاملات رمزارزی را برای مشتریان فراهم کنند.

از سوی دیگر، چراغ سبز این بانک‌ها به معاملات رمزارزهایی که می‌تواند رقابت آنها با پلتفرم‌هایی مانند رابین هود، کوین بیس و اسکوتر را به همراه داشته باشد. بر اساس داده‌های منتشر شده، حدود ۹/۵ میلیون مشتری در سه ماهه اول سال ۲۰۲۱ میلادی از طریق پلتفرم رابین هود اقدام به خرید و فروش ارزهای دیجیتال کرده‌اند.

به گفته یان ژائو مدیر گروه NYDIG در واقع درآمدهای کلان گزارش شده توسط پلتفرم‌هایی مانند رابین هود و کوین بیس، مهم‌ترین عامل برای ترغیب بانک‌های ایالات متحده برای ورود به این حوزه بوده است. از سوی دیگر، بانک‌هایی مانند گلدمن ساکس و مورگان استنلی نیز اخیراً از برنامه‌های خود برای ارائه صندوق بیت کوین به مشتریان سازمانی خود خبر داده‌اند. /جهان صنعت

یکی از مهم‌ترین چالش‌های ارز مجازی در سراسر جهان ابهام در ماهیت حقیقی آن است. آیا ارز مجازی می‌تواند نقش پول را مطابق با تعریف آنچه عبارت است از «هر چیزی که مورد قبول عامه مردم جهت پرداخت برای خرید کالا، خدمات و پرداخت بدهی واقع شود» ایفا کند؟ با توجه به تفاوت تفسیر از ماهیت و سازوکار ارز مجازی برخی از کشورها آنها را جزو «کالا» دسته‌بندی کرده‌اند. برخی دیگر جزو «دارایی نامشهود» محسوب کرده‌اند و دسته دیگر از کشورها ارز مجازی را تحت عنوان «پول» پذیرفته‌اند. همان‌گونه که بیان شد، برخی از دولت‌ها ارز مجازی را «پول» محسوب کرده‌اند و به عبارتی اعتقاد دارند که ارز مجازی سه کارکرد اصلی پول که عبارتند از وسیله مبادله، واحد محاسبه و ذخیره ارزش دار را ندارد. به گفته برخی از صاحب‌نظران اقتصادی، فقط اشیایی می‌توانند به عنوان پول در نظر گرفته شوند که به طور گسترده در جوامع فراگیر شده و مورد

ابهام در ماهیت ارزهای مجازی

خرید و فروش ارزهای دیجیتال کرده‌اند.

دنیای پر رمز و راز «ارزها دیجیتال»

در حالی که تب و تاب استخراج و خرید و فروش رمزارزها در دنیا افزایش یافته است بانک مرکزی ایران نیز ضوابط ناظر بر چگونگی استفاده از رمزارزهای حاصل از استخراج داخلی را ابلاغ کرده است.

ارزهای دیجیتال که با عناوین رمزارزها، ارز الکترونیک یا کریپتوکارنسی و چندین و چند عنوان دیگر شناخته می شوند، پول های غیر فیزیکی هستند که از سال ها پیش در دنیا شکل گرفت و حالا دو سه سالی است که با جهش قیمتی بسیار مواجه شده و در کشورهایی مانند ایران نیز رواج و حواشی خاصی پیدا کرده است.

هر چند این مقوله سال هاست در آمریکا و کشورهای اروپایی فعالیت دارد، اما هنوز هم با این چالش که چگونه بار رمزارز و پرداخت های دیجیتال باید رفتار کنند، مواجه هستند. بانک های مرکزی در دنیا در چند سال گذشته به خصوص در سال گذشته اقدام به وضع قوانینی برای نظارت بر رمزارزها کردند که بر همین اساس نظارت بر رمزارزها برای جلوگیری از پولشویی و تروریسم در کشورها تشدید شد و کشورها به این سمت متمایل شده اند که بر فعالیت های مربوط به رمزارزها مالیات وضع کنند. البته رویکرد کشورها تا به حال در رابطه با رمزارزها متفاوت بوده است

ارز دیجیتال چیست؟

رمزارز یا پول دیجیتال به بازار داغی میان مردم دنیا بدل شده که هرکسی با اندکی گفت و شنود قصد خرید و فروش در فضای گسترده پول دیجیتالی با انواع رمز ارز را دارد اما نکته حائز اهمیت اینجاست که باید برای ورود به این بازار که مانند بازارهای مالی دیگر ریسک هایی هم به همراه دارد، به قدر کافی مطلع و آگاه بود.

همه چیز از سال ۲۰۰۸ و انتشار مقاله ای که نوعی پول الکترونیک به نام بیت کوین در آن معرفی شده بود آغاز شد. هویت ناشناسی به نام ساتوشی ناکاموتو آغازگر این فرآیند بود که حالا به تیر اول رسانه ها و بازارهای مالی دنیا تبدیل شده است.

بیت کوین یکی از مشهورترین رمزارزها در جهان است که برخی آن را «ناجی» اقتصادهای تحریم شده مانند ایران می دانند و گروهی دیگر از آن به عنوان «بزاری مخرب» یاد می کنند چرا که ارزهای دیجیتال به دلیل امنیت بالا در جابه جایی، ناشناس بودن تراکنش ها و اینکه کسی مالک آنها نیست و نظارت دولت ها و واسطه ها را حذف کرده،

محبوب شده اند. این پادشاه ارزهای دیجیتال اولین پولی است که به صورت کامل در بستر اینترنت تولید می شود که هیچ بانکی پشت آن نیست. کاملاً غیر متمرکز است و باعث می شود فقط توسط مردم کنترل بشود و تورمی نداشته باشد.

بازار ارزهای دیجیتال نوسانات زیادی دارد و اگر چه سال ها پیش با افت شدیدی مواجه شد اما در سال های اخیر با جهش قیمتی بسیار بالایی روبرو بود که بسیاری افراد توانستند سودهای کلانی به دست بیاورند. به هر حال کارشناسان معتقدند بازار کریپتوکارنسی سه روند صعودی، نزولی و رنج دارد و بر اساس استراتژی نوسان گیری، در روند نزولی باید تماشاگر بازار بود و در روند صعودی باید اقدام به خرید و فروش کرد.

تا صبح شنبه چهارم اردیبهشت ماه قیمت بیت کوین به ۵۰ هزار دلار رسیده است. ارزش بیت کوین به دنبال پیشنهاد بایدن برای دو برابر کردن مالیات بر افزایش سرمایه، ۵۸ درصد کاهش یافت و به حدود ۴۸۵۹۶ دلار رسید. این در حالی است که اسکایت مینر، مدیر ارشد شرکت گوگنهایم به تازگی و پس از این کاهش قیمتی، می گوید: قیمت بیت کوین می تواند تا ۶۰ هزار دلار هم پیش برود؛ اما قبل از آن ممکن است تا ۲۰ هزار دلار سقوط کند. به عقیده مینر، اصلاح قیمتی که در روز یکشنبه (چهارم اردیبهشت) شاهد آن بودیم ممکن است شروعی برای اصلاحات شدیدتر باشد و حتی ممکن است قیمت این ارز دیجیتال را تا ۲۰ هزار دلار هم کاهش دهد؛ اما قیمت بیت کوین در نهایت و در بلندمدت صعودی خواهد بود.

رمزارز ملی ایرانی

بانک مرکزی ایران نیز به تازگی به ارزهای دیجیتال توجه نشان داده است و قصد دارد نظارت خود بر فعالیت های مالی مربوط به این رمزارزها را افزایش دهد و حتی رمز ارز ملی تولید کند. در همین راستا عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی چندی پیش در یادداشت اینستاگرامی خود نوشت: در سال های اخیر مباحث متعددی درباره نسبت بانک های مرکزی و رمزارزها و رمز پول ها در جهان مطرح شده است. خصوصاً نحوه تنظیم گری رمز

۱۲ میلیون ایرانی در بازار رمز ارز!

نتایج پژوهش اتاق بازرگانی تهران نشان می‌دهد که معاملات روزانه در بازار رمز ارزها ۵ تا ۱۰ هزار میلیارد تومان است که تا ۳ برابر حجم معاملات بورس در ماه‌های اخیر محسوب می‌شود.

نتایج تحقیق که در نشست اتاق بازرگانی تهران ارائه شد، نشان می‌دهد که ۱۲ میلیون ایرانی وارد بازار رمز ارزها شده‌اند و معاملات روزانه در این بازار ۵ تا ۱۰ هزار میلیارد تومان است که ۱,۵ تا سه برابر حجم معاملات بورس در ماه‌های اخیر محسوب می‌شود. به گزارش مهر به نقل از اتاق بازرگانی تهران، در این جلسه «فرزین فردیس»، نایب رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران گزارشی درباره رمز ارزها ارائه کرد و گفت: بر اساس پژوهشی که شرکت مشاوره مدیریت ایلپاروی ۵۶۰۰ نفر از جمعیت ۱۸ تا ۶۵ ساله کشور به انجام رسانده است، ۳۱ درصد از پرسش‌شوندگان ادعا کرده‌اند که هم اکنون صاحب رمز ارز هستند. ۶ درصد اعلام کرده‌اند که پیش از این از این چنین دارایی برخوردار بوده‌اند. ۶۳ درصد هم گفته‌اند که هیچ‌گاه رمز ارز نداشته‌اند. وی با بیان این که «۶۲ درصد مردمی که رمز ارز خریداری کرده‌اند، در شش ماه اخیر وارد بازار شده‌اند و حجم مبادله روزانه رمز ارزها در پایان اسفند بین ۵ تا ۱۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود» توضیح داد: ۷۷ درصد از دارندگان رمز ارز، اعلام کرده‌اند که به قصد سرمایه‌گذاری و حفظ ارزش پول وارد این بازار شده‌اند. فردیس افزود: بررسی‌ها نشان می‌دهد که ۲/۵ میلیون حساب کاربری رمز ارز در صرافی‌های داخلی وجود دارد که با احتساب کارکرد چهار یا پنج به یک، حدود ۱۲ میلیون نفر در ایران رمز ارز دارند. به گزارش خراسان ورود گسترده مردم به بازار رمز ارزها در شرایطی است که این مسئله با تبعات مختلفی روبه‌روست:

۱- قیمت‌ها در بازار رمز ارزها نوسان شدید دارد و به همین دلیل این بازار با وجود بازدهی خوب باریسک بالایی نیز همراه است. ریسکی که به ویژه برای سرمایه‌گذار کم‌اطلاع قابل توجه است.

۲- ورود به این بازار به منزله خروج بخش زیادی از ارز و فرار سرمایه از کشور است و تبعات آن برای اقتصاد کلان کشور سنگین است.

۳- صرافی‌هایی که در این زمینه فعال هستند، فاقد مجوزند و خطر کلاهبرداری و از بین رفتن سرمایه مردم در این عرصه وجود دارد.

ارزها و نسبت آنها با سیاست‌گذاری پولی و ارزی از مباحث پرچالش این حوزه است. طی دو سال گذشته، تشکیل جلسات بررسی و قاعده‌گذاری در بالاترین سطوح سیاست‌گذاری‌های اقتصادی جهان درباره رمز ارزها بارها تکرار شده و الگوی مواجهه با این پدیده با اهداف متفاوت مورد بررسی قرار گرفته است. از جمله اهداف بانک‌های مرکزی مختلف، افزایش کنترل در خصوص انتقال اعتبار، بین‌المللی کردن ارز ملی و حتی تغییر در معماری سیستم پولی است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هم با بررسی این روند جدید جهانی و متمرکز شدن بر الگوهای مختلف در پی انتخاب بهترین راهبرد ممکن در این حوزه است و ویرایش اولیه سند جامع رمز پول را تهیه کرده است.

در همین راستا، محرمیان، معاون فناوری بانک مرکزی نیز گفته بود بانک مرکزی در نظر دارد رمز ارز ایرانی را از سال ۱۴۰۰ وارد بازارها کند. موضع بانک مرکزی در این رابطه، انتشار رمز ارز توسط بانک مرکزی است. ما معتقد نیستیم که در این رابطه دیر شده است؛ چراکه هیچ کشوری در دنیا، نمونه رمز ارز ملی یا بانک مرکزی موفق، تاکنون ارائه نداده است و ما می‌توانیم جزو کشورهای آوانگارد و پیشرو در این عرصه باشیم. در نهایت اینکه به تازگی یعنی اول اردیبهشت امسال، هیات عامل بانک مرکزی ضوابط ناظر بر چگونگی استفاده از رمز ارزهای حاصل از استخراج داخلی توسط واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صمت را صرفاً به منظور انجام پرداخت‌های ارزی بابت واردات و بارعایت مجموعه مقررات ارزی تصویب کرد. بر این اساس صرافی‌های مجاز و بانک‌هایی توانمند در چارچوب ضوابط یاد شده نسبت به انجام پرداخت‌های ارزی بابت واردات از طریق رمزهای استخراج شده در داخل کشور اقدام کنند.

در نتیجه، رمز ارز ملی اگرچه می‌تواند بسیار هوشمندانه در اقتصاد عمل کند و اقتصاد تحریم شده‌ای مانند ایران را یاری بخشد اما ممکن است در اقتصاد ناسالم و فسادپذیر نیز نتیجه عکس بدهد به نحوی که اختلاس‌ها و فسادها قابل ردیابی نباشد و ضررهای هنگفتی را به همراه داشته باشد. /ایبنا

تأثیر کاهش نرخ سود بین بانکی و کنترل انتظارات تورمی بر بازار پول بررسی شد

دورنمای افزایشی تورم

کلی این روش جایگزین استقراض مستقیم بانک‌ها از بانک مرکزی شده، به طوری که بانک‌ها به جای آنکه برای جبران کسری خود به سراغ بانک مرکزی بروند از بانک‌ها و موسسات دارای مازاد منابع قرض می‌گیرند و بانرخ سود مشخص بین بانکی قرض خود را نسبت به آنها ادا می‌کنند. نرخ‌ی که در این بازار و بین بانک‌ها تعیین می‌شود به نرخ سود در سایر بازارها نیز جهت می‌دهد و مشخص می‌کند که هم اکنون بانک‌ها باید نرخ سود بالاتری بابت سپرده‌ها پرداخت کنند یا خیر. از همین رو است که نرخ سود بین بانکی اهمیت بی‌بدیلی در کنترل نقدینگی و تورم دارد و تغییرات آن می‌تواند نشانه‌های بسط یا قبض پول را آشکار کند.

کاهش نرخ سود بین بانکی

در سال گذشته بازار بین بانکی شاهد رفت و برگشت‌های بسیار چنین نرخ‌ی بود، به طوری که در ماه‌های ابتدایی سال این نرخ زیر ۱۵ درصد قرار داشت اما از مهر ماه این نرخ وارد محدوده ۲۰ درصد شد. همچنین بنا به اقتضائات بانک مرکزی این نرخ در آبان ماه تا سطح ۲۲ درصد نیز بالا رفت. از آنجا که این مساله شائبه افزایش نرخ سود سپرده را مطرح کرد رییس بانک مرکزی ناچار شده موضع خود را نسبت به نرخ سود اعلام کند و از کاهش این نرخ به زیر ۲۰ درصد خبر بدهد. به این ترتیب نرخ سود بین بانکی به تدریج به زیر ۲۰ درصد رسید. با این حال در ماه‌های اخیر این نرخ در محدوده ۱۹/۷ درصد قرار داشت و تغییری در آن ایجاد نشده بود.

اما این نرخ به تازگی به ۱۹/۵ درصد رسیده تا شاهد تداوم ریزش این نرخ بر اساس اعلام مقام پولی باشیم. دیدگاه‌های مختلفی در این خصوص وجود دارد، به طوری که مقامات دولتی معتقدند که بانک مرکزی نباید اجازه افزایش این نرخ را بدهد چه آنکه این مساله می‌تواند باعث بهم خوردن تعادل در سایر بازارهای مالی شود. متولیان بازار سرمایه، از جمله طرفداران اصلی چنین نظریه‌ای هستند و معتقدند که بخشی از تلاطمات بورس در سایه افزایش نرخ سود و تغییر رفتار معامله‌گران اتفاق افتاده است. اما واقعیت این است که با در نظر گرفتن تورم ۴۰ درصدی، نرخ سود بانکی در حال حاضر منفی است و سپرده‌گذاران عملاً در حال زیان هستند، بنابراین حتی اگر نرخ سود افزایش یابد نباید به مقام پولی خرده گرفت. با این حال موضع بانک مرکزی در زمینه نرخ سود نیز مشخص است و رییس بانک مرکزی بارها اعلام کرده که این بانک برنامه‌ای برای افزایش نرخ سود ندارد.

کنترل انتظارات تورمی

بازار پول اما در نیمه دوم سال گذشته نه از مسیر تغییر نرخ سود، بلکه از مسیر تغییر کل‌های پولی توانسته انتظارات تورمی را کنترل کند. آخرین برآوردهایی که بانک مرکزی

بازار پول از نیمه دوم سال گذشته با چند تغییر اساسی همراه شده است. نخست، تغییر جهت بانک مرکزی در زمینه نرخ سود بین بانکی است به طوری که با اعلام مقام پولی دامنه نوسان این نرخ به زیر ۲۰ درصد رسیده است. از آنجا که نرخ سود در بازار بین بانکی به نرخ سود در سایر بازارها جهت می‌دهد نگرانی‌هایی در خصوص اثرات تورمی این مساله وجود داشت، اما به نظر می‌رسد روند کند کاهش نرخ سود بین بانکی در افزایش تورم چندان ملموس نبوده است. با این حال این نرخ در ادامه مسیر کاهش‌ی خود به ۱۹/۵ درصد رسیده که می‌تواند پیام کاهش نرخ سود را به بازار سپرده‌های بانکی نیز مخابره کند. دومین تغییر عمده کنترل انتظارات تورمی در سایه کاهش رشد پول در ماه‌های پایانی سال گذشته بوده است. هرچند این مساله اثر بازدارندگی در برابر رشد قیمت‌ها دارد اما فشارهایی که از سمت نقدینگی به بازار کالایی وارد شد مانع از اثرپذیری قیمت‌ها از کنترل انتظارات تورمی شد. به این ترتیب روند افزایش نرخ تورم به امسال نیز تسری یافت و پیش‌بینی‌ها را به سمت تداوم این مسیر تا پایان سال هدایت کرده است.

بانک مرکزی در ادامه سیاستگذاری‌های خود در بازار پول، نرخ سود در بازار بین بانکی را تا سطح ۱۹/۵ درصد پایین کشید. پیش از این بانک‌ها بانرخ ۱۹/۷ درصد در بازار بین بانکی کسری منابع خود را تامین یا منابع مازاد خود را عرضه می‌کردند. به طور

است. بیشترین افزایش قیمت نیز به کالاهای خوراکی مربوط بوده، به طوری که متوسط رشد گروه خوراکی‌ها از متوسط رشد تورم بیشتر بوده است. نرخ تورم نقطه به نقطه نیز در تمام طول سال گذشته (جز در یک دوره) افزایشی بوده و از ۱۹/۸ درصد در ابتدای سال ۹۹ به ۴۸/۷ درصد در پایان اسفند رسیده است. نرخ تورم به رشد خود در سال جاری نیز ادامه داده، به طوری که در فروردین ماه ۱۴۰۰ تورم سالانه به حدود ۴۰ درصد و تورم نقطه به نقطه نیز به حدود ۵۰ درصد رسیده است. برآوردها نیز نشان می‌دهد که نرخ تورم به روند افزایشی خود ادامه می‌دهد و حتی شاهد ثبت رکورد تاریخی در نرخ تورم سالانه در سال جاری خواهیم بود. این در حالی است که بانک مرکزی از پیش‌بینی خود برای کاهش نرخ تورم به ۲۲ درصد خبر داده بود.

عوامل تورم‌زا

به نظر می‌رسد عامل مسلط در رشد تورم را باید تغییرات ایجاد شده در کل‌های پولی قلمداد کرد. بر اساس آخرین برآوردی که بانک مرکزی انجام داده نرخ رشد نقدینگی در پایان سال گذشته به ۴۰/۶ درصد رسیده که در طول نیم قرن اخیر بی‌سابقه بوده است. این نرخ حتی از متوسط نرخ رشد نقدینگی در دهه ۹۰ نیز ۱۲/۵ درصد بیشتر بوده است. در عین حال رشد پایه پولی نیز به ۲۹/۲ درصد رسیده که رشد بالایی در مقایسه با دوره‌های قبلی محسوب می‌شود. هم‌اکنون حجم نقدینگی به حدود ۳۵۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده که نشان می‌دهد در طول یک سال گذشته ۱۰۰۳ هزار میلیارد تومان به حجم نقدینگی افزوده شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که دلایل اصلی رشد پایه پولی و نقدینگی در سال گذشته کسری شدید بودجه و در نتیجه مکلف شدن بانک مرکزی به تامین ریالی منابع ارزی برداشت شده از صندوق توسعه ملی و همچنین منابع مسدودی شده است. هرچند دولت چنین مسأله‌ای را رد می‌کند اما رییس بانک مرکزی به طور مکرر اعلام کرده که این بانک موظف بوده در عوض دارایی‌های بلوکه شده ریال در اختیار دولت قرار دهد و همین مسأله نیز باعث پیشروی نقدینگی شده است. در صورتی که نرخ سود در بازار بین‌بانکی به روند کاهش خود ادامه دهد انتظار می‌رود که شاهد کاهش استقبال معامله‌گران از سپرده‌گذاری در بانک‌ها شویم. در نتیجه این مسأله می‌تواند به افزایش نقدینگی و در نتیجه افزایش تورم منجر شود. در عین حال موافقت بانک مرکزی با برخی از تصمیمات متولیان بازار سرمایه با هدف حمایت از این بازار نیز بانگرانی‌هایی همراه بوده، چه آنکه گمان می‌رود بخشی از این مصوبات نیز اثرات تورمی به همراه داشته باشند. برای مثال طبق مصوبات دولت قرار است ۲۰۰ میلیون دلار از منابع صندوق توسعه ملی به فروش برسد و معادل ریالی آن به صندوق تثبیت سهام واریز شود. از آنجا که صندوق توسعه ملی ارز قابل دسترسی در اختیار ندارد تا عرضه کند بانک مرکزی ناچار خواهد بود به پشتوانه ارزهای مسدودی ریال چاپ کند که آثار تورمی به همراه خواهد داشت.

بدیهی است این مسأله فشار بیشتری به بازار پول وارد می‌کند و باعث رشد بیشتر نقدینگی که رکورد بی‌سابقه‌ای در سال گذشته خواهد شد. بنابراین مجموعه عواملی که گفته شد می‌تواند نیرو محرکه رشد قیمت‌ها در سال جاری شود تا روند جاری در افزایش نرخ تورم تا پایان سال نیز ادامه یابد.

ارائه داده نشان می‌دهد که نرخ رشد پول در پایان سال گذشته نسبت به مهر ماه کاهش یافته است. هرچند رشد ۶۱/۷ درصدی پول نسبت به دوره‌های مشابه قبلی بسیار بالاست، اما بنا به اطلاع بانک مرکزی این مسأله می‌تواند موید کنترل انتظارات تورمی و استقبال بیشتر از سپرده‌های بانکی باشد. به این ترتیب یکی از تغییرات مهمی که در نیمه دوم سال گذشته اتفاق افتاد کنترل انتظارات تورمی و افزایش جذابیت سپرده‌های بانکی برای سرمایه‌گذاران بوده است. بدیهی است رکود حاکم بر بازارهای موازی نیز در این مسأله دخیل بوده و سرمایه‌گذاران بیشتری را به سمت بانک‌ها کشانده است. به نظر می‌رسد تغییر نرخ سود در بازار بین‌بانکی که با افزایش نرخ سود سپرده در برخی بانک‌ها نیز همراه شد توانسته منابع زیادی را به سمت بانک‌ها جذب کند.

با توجه به دو تغییر اعلامی انتظار می‌رفت که نرخ تورم وارد مسیر کاهشی شود اما آمارهای اعلامی از عدم تغییر بازار کالایی در سایه تحولات بازار پول حکایت دارد. برآوردهایی که مرکز آمار ارائه داده نشان می‌دهد که نرخ تورم از تابستان وارد دور افزایشی شد. عواملی که در ابتدا بر افزایش قیمت‌ها موثر بودند را می‌توان افزایش نرخ ارز و به هم خوردن تعادل کالایی در بازار اعلام کرد.

با این حال باز نزدیک شدن به زمان انتخابات آمریکا و روی کار آمدن دولت جدید نقش سایر متغیرها در رشد تورم پررنگ‌تر شد. همان‌طور که اشاره شد تغییراتی در نیمه دوم سال در بازار پول دیده شد که می‌توانست نشانگر کاهش سطح قیمت‌ها باشد، اما فشاری که از ناحیه رشد نقدینگی به اقتصاد وارد شد مانع از تحقق این مسأله شد. در آمارهای مرکز آمار، نرخ تورم تا مرداد سال گذشته روند کاهشی داشته اما از آن زمان به بعد و تا پایان سال افزایشی بوده و به ۳۷/۴ درصد در پایان اسفند ماه رسیده است.

پیشروی نرخ تورم

این نرخ در دهک‌های مختلف هزینه‌ای نیز در بازه ۳۴/۶ درصد برای دهک اول و ۴۳/۵ درصد برای دهک دهم نوسان داشته

روایت های چندگانه از ورود دست های پشت پرده در صنعت زعفران در جست و جوی مافیای زعفران

نوید زنده روحیان

روستایی خرید توافقی زعفران را انجام می داد که خرید از کشاورز در زمان برداشت مناسب و در جهت حمایت از آن ها و مورد تایید همه بود اما پس از آن این اتحادیه به دنبال فرصتی بود تا دوباره همان زعفران را که باید به دست صادر کننده می رسید و صادر می شد در بازار داخلی می فروخت، حرف ما این بود که باید سودی مشخص برای تعاونی روستایی در نظر گرفته می شد و پس از آن از ابتدا تعهدی می داد که این زعفران را با قیمتی مشخص در اختیار صادر کننده قرار دهد تا در صادرات استفاده شود و بازارهای جهانی را دچار اختلال نکند، ما نمی توانیم زعفران را در بازار جهانی امروز یک قیمت تعیین کنیم و فردای یک قیمت دیگر. باید ثبات وجود داشته باشد، متأسفانه این کارها انجام نشد و به جای آن خرید توافقی از طریق بخش دولتی به بخش خصوصی و چند شرکت خاص انجام شد.

یک محصول را چندین بار در بازار می چرخانند

وی تأکید می کند: ما می دانیم که بخش خصوصی برای سود وارد هر پروسه ای می شود و این بد نیست اما آن ها باید بدانند که با این شرایط عرضه به بازار داخلی در کل بازار اثر منفی می گذارند و نباید بازار داخلی را دچار مشکل کنند. الان دیگر نمی توان به بخش خصوصی گفت که چه مقدار سود کنند یا با چه قیمت و شرایطی زعفران را به صادر کننده بدهند به هر حال بخش خصوصی آزاد است محصولی که خریده می خواهد بفروشد، می خواهد آتش بزند یا به دریا بریزد، ضمن این که در قراردادی هم که با بخش خصوصی بسته شده تعهد صادراتی هم در این قرارداد لحاظ نشده است و آن ها می توانند در بازار داخلی هم ورود کنند که این کار می تواند ضربه جدی به بازار وارد کند.

میری می گوید: برداشت من از وضعیت بازار این است افرادی که زعفران با حجم بالا را خریداری کرده بودند چون به هر حال با این خرید حداقل ۱۰ درصد حاشیه سود کامل به دست آورده بودند

طلای سرخ ایران یکی از محصولات مهم استراتژیک کشاورزی ایران است که در جهان نیز معتبر و شناخته شده است و خواهان بسیاری دارد اما در سال های اخیر با فشارهای متنوع با این که تحریم ها نتوانسته است تأثیری در ارزش جهانی آن داشته باشد، در بازارهای داخلی دچار کاهش قیمت های عجیب و غریبی شده که از یک طرف ارزش این کالای صادراتی را به مراتب پایین آورده و باعث شده رقبا از این فرصت سوءاستفاده کنند، از طرفی کشاورز ایرانی به خصوص در استان خراسان رضوی دیگر حتی راغب به کاشت محصولی این چنین پرسود نباشد، کارشناسان علت های متفاوت و گاه متناقضی را مطرح می کنند که گاهی تبدیل به چند روایت از یک پدیده شده اما چیزی که در همه این روایت ها وجود دارد، حکایت از دست های پشت پرده و مافیا در این سرمایه ملی است.

غلامرضا میری، رئیس اتحادیه صادر کنندگان زعفران در گفت و گو با خراسان رضوی در این باره اظهار می کند: از ۲۰ اسفند تا ۲۰ فروردین معمولاً زعفران به بازار عرضه نمی شود اما در این مدت مصرف آن تعطیل نمی شود و تقاضا وجود دارد که همین موضوع باعث شد قیمت زعفران ۱۰ درصد افزایش یابد و این طبیعی است اما چیزی که وجود دارد این است که پس از این افزایش قیمت در فاصله ۱۰ روز بعد قیمت مجدد وارد فاز کاهشی شد که این کاهش قیمت به دلیل افزایش عرضه به بازار رخ داد، در حالی که در این مدت دیگر زعفرانی دست کشاورزان باقی نمانده یا حجم آن بسیار ناچیز است مثلاً از ۵۰۰ گرم تا ۲ کیلو گرم بار زعفران کار است و اصلاً در حدی نیست که بتواند قیمت را کاهشی کند، این جابه نظر می رسد که عده ای در قیمت بازار مداخله کرده اند که نمی خواستند قیمت زعفران افزایش یابد.

مافیای انگشت شمار

وی تصریح می کند: عده بسیار معدودی که تعداد آن ها انگشت شمار است و همه آن ها را می شناسند در ابتدای خرید مقدار بسیار بالایی زعفران خریداری کردند و تمام انبارهای خود را از زعفران پر کردند اما زمانی که دیدند تقاضا برای زعفران بیشتر شده و ممکن است قیمت را بالا ببرد همان زعفرانی را که تعهد صادراتی داشته و باید صادر می کردند، از طریق بورس و بازار سنتی به بازار داخلی عرضه کردند تا قیمت کاهشی شود.

میری همچنین اظهار می کند: تا سال گذشته شرکت تعاونی

شروع به تزریق مجدد همان زعفران به بازار و بورس کردند که این کار باعث می شود قیمت به روال قبل برگردد و کشاورزی که محصول خود را تا امروز نگه داشته است تا حاصل دسترنج خود را با قیمت بیشتری بفروشد روند کاهشی ببیند و به فروش زودتر ترغیب شود.

کشاورز عرضه نمی کند

وی درباره فرایند عرضه زعفران به بازار و کاهش قیمت هم می افزاید: چیزی که واضح و مشخص است این است که زعفرانی که به بازار عرضه شده از ناحیه کشاورز نبوده و زعفران دپو شده بوده است، شما ببینید در بورس اعلام می شد که به عنوان مثال امروز یک تن، دو تن یا ۷۰۰ کیلوگرم معامله انجام شده است، تعداد کسانی که این خریدها را انجام می دهند کمتر از ۱۰ نفر هستند و قطعاً همان کسانی که ما می شناسیم در آن روز خرید کرده اند اما بعداً در دست دوم و سوم مجدداً همان را به بازار عرضه کردند.

نرم افزارهای بورسی برای خرید و فروش های صوری

میری با اشاره به بورس سرمایه گذاری زعفران نیز تصریح می کند: وقتی یک شرکت هم در بورس و هم صادرات فعال است، قرارداد خرید توافقی را هم در اختیار همان شرکت ها قرار می دهند شک نکنید که این صد درصد رانت است. نرم افزارهایی را طراحی کرده بودند که امروز اقدام به فروش می کرد و چند روز بعد خود آن ها خریدار می شدند این کار با پشتوانه انبارهای زعفران انجام می شد که یک محصول را چندین بار خرید و فروش می کردند که این کار نظارت می خواهد البته تا حدودی امسال جلوی آن گرفته شده اما همچنان کاملاً از بین نرفته است.

می توانیم قیمت جهانی را به هزار دلار برسانیم

رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران همچنین اظهار می کند: متأسفانه به جای این که کمک کنند و صادرکننده را تشویق کنند که صادرات انجام داده است او را تنبیه می کنند

چون چهار ماه قبل که همین صادرکننده ۱۵۰ تن زعفران را در این مدت صادر کرده تفاوت نرخ ارز نیمایی با بازار ۲۵۰ تا ۳۰۰ تومان بوده اما حالا که زمان اجرای تعهد صادرکننده است و می خواهد این کار را انجام بدهد تفاوت نرخ هر دلار ۱۴۰۰ تومان است حالا همین رقم را در ارزش صادراتی آن ضرب کنید ببینید چه عددی می شود. خب با این مشکلات که نمی شود صادرات خوب کرده همه هم می دانند که هم اکنون هیچ کس نمی تواند از زوارد کشور کند و این صادرکنندگان خطر می کنند و این کار را می کنند اما حمایت نمی شوند.

حاصل دسترنج کشاورز را مفت می خرند

علی حسینی، عضو هیئت رئیسه شورای ملی زعفران نیز در این باره با تایید اظهارات میری در خصوص بازار زعفران می گوید: پس از افزایش قیمتی که در بازار زعفران اتفاق افتاد بازار دچار یک التهاب شد که نوسانات زیادی را در قیمت ایجاد می کرد که این التهابات اصلاً طبیعی به نظر نمی رسید و کشاورز نه می توانست و نه اصلاً محصولی داشت که بتواند این کار را انجام دهد، ضمن این که اصلاً در ماه رمضان بازارها نیمه تعطیل هستند، این کار به نظر ما از ناحیه افرادی صورت گرفت که زعفران دپو شده دارند و اتفاقاً تا واکنش ما از نگرانی در این موضوع بیان شد که وضعیت بازار طبیعی نیست، قیمت کاهشی شد. وی می افزاید: تأکید می کنم که هیچ کس در هیچ کجای دنیا نباید انتظار داشته باشد کشاورز زعفران کار ما حاصل دسترنج خود را مفت بدهد و این سود افزایش قیمت باید به جیب آن ها برود نه به جیب عده ای دلال سودجو.

شبکه های دلالی داخلی و خارجی در بازار ملی

حسینی خاطر نشان می کند: ما انتظار نداریم آن افرادی که زعفران دپو شده با حجم بالایی دارند خودشان زعفران شان را دستشان بگیرند و در بازار بفروشند تا مشخص شود که از طرف چه کسانی است، بلکه این افراد گروه و شبکه هایی از دلال ها دارند که به هر کدام مقداری از آن زعفران دپو شده را می دهند تا آن دلال ها در بازار خرید و فروش کنند. این افرادی که زعفران زیادی دارند هم چون قبلاً با خرید انبوه از طرف نمایندگان کشورهای خارجی روبه رو شده و زعفران خود را با قیمت بسیار بالا فروخته اند برای تأمین مجدد جنس خود به زعفران باقی مانده کشاورز نیاز دارند اما این کارها را انجام می دهند تا با قیمت پایین تری دوباره از آن ها خریداری کنند. این بی انصافی به کشاورز است و ما با این مخالفیم.

عضو هیئت رئیسه شورای ملی زعفران اظهار می کند: شاید از این حرف های من افرادی خوششان نیاید اما به هر حال وقتی خرید توافقی زعفران در اختیار چند نفر قرار می گیرد، کسی که حجم تناژ بسیار بالایی از زعفران را ابتدای فصل برداشت خریده و انبار کرده محض رضای خدا این کار انجام نشده و می خواهد سود ببرد و اگر این زعفران به بازار داخلی وارد شود به آن لطمه می زند، حالا آن دوستان می گویند که ما می خواهیم صادر کنیم، اگر نکردند چه؟ این رانتی که به وجود آمده بسیار خطرناک است. چون اگر نتوانند آن چنان که باید در بازار جهانی بفروشند و نیاز به نقدینگی پیدا کنند به سمت بازار داخلی سوق پیدا می کنند و همین ورود و عرضه به بازار داخلی باعث صدمات بسیار جدی به بازار می شود اما به هیچ وجه بخش خصوصی حاضر نمی شود ضرر کند و این کاملاً طبیعی است.

لابی‌گری در صادرات

وی می‌افزاید: این‌ها چیزهایی نیست که آقایان ندانند، بالاخره کاملاً مشخص است که آمار صادرات چقدر بوده، میزان تولید و خرید آن‌ها هم که معلوم است، به هر حال به این افراد هر سال کاپ صادرکننده نمونه هم می‌دهند، حالا شما بررسی کنید که میزان ۱۰ ساله صادرات این‌ها چه مقدار است و با این خرید توافقی که در اختیارشان قرار دادیم که معلوم نیست پولش را هم چطور می‌خواهند پرداخت کنند، چند برابر حجم صادراتشان به آن‌ها زعفران می‌دهید. وقتی این‌ها را کنار هم قرار می‌دهیم این سؤال پیش می‌آید که کدام لابی‌گری و رانت باعث شده است چشم‌هاروی این مسائل بسته شود؟

عضو شورای ملی زعفران همچنین تأکید می‌کند: دغدغه ما کشاورز است اما همین‌ها تاحرف می‌زنیم می‌گویند که حرف‌هایی که می‌زنید به ضرر کشاورز می‌شود. می‌گویند می‌خواهند این شورا را منحل کنند، برای ما که این مسئله‌ای نیست انجام بدهند و اجازه ندهند که این صحبت‌ها گفته شود اما فردای آن روزی که این شورا منحل شد دوباره این‌ها به دنبال مقصر دیگری برای اقدامات خود هستند تا همه چیز را سر آن‌ها بشکنند و کار خود را ادامه دهند.

تعهدبخش خصوصی اجرانشد

غلامحسین ساربان، معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان درباره خرید توافقی زعفران توسط بخش خصوصی می‌گوید: توافق و صورت جلسه‌ای با برخی از صادرکنندگان زعفران که عضو شورای ملی زعفران هم بوده‌اند تنظیم شده بود که هزار میلیارد تومان اعتبار تسهیلات دولتی برای این کار در نظر گرفته شود اما متأسفانه با این که تعهد کرده بودند که این کار را انجام دهند با دو استدلال خرید را انجام ندادند، اول این که قیمت زعفران در بازار با آن چه به عنوان قیمت تعیین شده در نظر گرفته شده تفاوت دارد و قیمت بازار کمتر است و دوم این که تضمینی را که برای دریافت این تسهیلات خواسته شده نمی‌توانند فراهم کنند.

وی می‌افزاید: پس از این قیمت زعفران پایین آمد و دولت دوباره به وزارت جهاد کشاورزی تکلیف کرد که خرید انجام شود که این کار توسط شرکت تعاونی روستایی با نرخ ۱۱ و ۱۳ میلیون تومان در دو کیفیت انجام شد که همین باعث شد رشدی که انتظار داشتیم در قیمت زعفران صورت گیرد اتفاق نیفتد.

کسانی که با امکانات کشور رشد کردند حالا به ما پشت می‌کنند

ساربان در واکنش به اظهارات گفته شده درباره دست‌های پشت پرده زعفران می‌گوید: سازمان جهاد کشاورزی در این جایگاه نیست که در این مسائل ورود کند اما مآجرهایی مثل دامپینگ و... همیشه در برخی محصولات مهم در جهان وجود دارد ولی نکته‌ای که می‌توانم به آن اشاره کنم این است که بالاخره عده‌ای، محصولات مهم و استراتژیک این استان را صادر کرده و سهم کلان خود از سودهای آن را برداشته‌اند و جیبشان را پر کرده و خیلی بزرگ شده و رشد کرده‌اند، حالا که نیاز است کمک کنند یا این که دولت از آن‌ها می‌پرسد دلار آن را در کجا مصرف کردی نمی‌خواهند پاسخ گو باشند و می‌گویند در کار ما دخالت نکنید. معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان در پاسخ به این سؤال که چرا دولت باز هم همین رویه را تکرار می‌کند و گلوگاه‌های تولید، بازار داخلی و صادرات خود را در اختیار این افراد قرار می‌دهد، توضیح می‌دهد: در تمام دنیا راهکار این است که این کار از طریق تشکل‌ها انجام می‌شود و هیچ وقت کار در اختیار اشخاص یا بخش خصوصی قرار نمی‌گیرد اما موضوعی که وجود دارد این است که ما تشکل قوی و توانمند عمومی و بزرگی هم نداریم که بتوانیم کار را به آن‌ها بسپاریم تا بتوانند از عهده تأمین این هزینه‌ها برآیند.

نهادهای رسمی با حمایت نهادهای قدرت

محسن زنگنه، نماینده مردم تربت حیدریه و زاوه در مجلس شورای اسلامی، پیکان اتهام را به سمت دیگری نشانه می‌رود و می‌گوید: هر بار ما شاهد افزایش قیمت در بازار زعفران بودیم، برخی از نهادهایی که با استفاده از ارتباطات خود در سمیتی به این تشکل‌ها هم داده‌اند با اقدامات و صحبت‌هایی این افراد مانع شده‌اند. چند وقت قبل در موضوع صندوق‌های سرمایه‌گذاری بورس ۱۷۰ میلیارد تومان پذیره نویسی اولیه انجام شده بود خیلی خوب پیش می‌رفت و قیمت را هم تا ۲۰ درصد افزایش داده‌اند همان مجموعه‌ها شروع به مصاحبه کردند که برخی می‌خواهند قیمت زعفران را بالا ببرند و به ضرر کشاورز کار کنند.

وی مدعی می‌شود: من با صراحت می‌گویم عامل وضعیت امروز زعفران در کشور اتحادیه صادرکنندگان زعفران و شورای ملی زعفران است. شما بررسی کنید که چند نفر از این افراد زعفران کار هستند و زمین زعفرانی دارند. چندین سال است که این مجموعه‌ها در یک جمع چهار پنج نفره گردش می‌کنند و همین‌ها هستند که بیشترین دستاورد از زعفران ایران داشته‌اند و بعد هم این منابع را به سمت حوزه‌های دیگر می‌برند. جالب این جاست که این افراد به جای

این که در جهت افزایش قیمت زعفران از تریبون خود استفاده کنند در جهت سرکوب قیمت حرف زده‌اند و به تازگی هم به دنبال ایجاد انحصار در بازار هستند و به شکلی از طریق اعمال نفوذ خودشان مانع از صادرات دیگران می‌شوند.

زننگنه همچنین اظهار می‌کند: به تازگی هم طرحی را به دولت برده بودند تا تمام فرایند زعفران از تولید تا صادرات به صورت انحصاری در اختیار شورای ملی زعفران باشد، به این بهانه که ما می‌خواهیم برند زعفران ایران حفظ و از زعفران ایران صیانت شود در حالی که خود آن‌ها بر اساس مستنداتی که موجود است، زعفران ایران را به بدترین شکل در سال‌های گذشته با کامیون به افغانستان صادر کردند. این نماینده مجلس همچنین با اشاره به اقدامات صورت گرفته در جهت حمایت از زعفران ایران بیان می‌کند: امسال برای اولین بار ردیفی در بودجه آوردیم که برای حمایت از محصولات کشاورزی ایران دو هزار و ۱۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای خرید تضمینی در نظر گرفته شد که زعفران هم در همین بخش دیده شده است. وی می‌افزاید: در زمینه فراوری هم اقداماتی صورت گرفته که از دستگاه‌هایی برای پاک کردن و خشک کردن محصول استفاده می‌شود که همه این‌ها باعث شده قیمت کاهش پیدا نکند.

محسن زننگنه همچنین اظهار می‌کند: همین کسانی که می‌گویند قیمت زعفران کاهشی بوده، فاکتورهای فروش خود در خارج از کشور را شفاف کنند تا ببینیم زعفرانی که بین ۸ تا ۱۱ میلیون از کشاورز خریداری می‌کنند در عمان، قطر و ترکیه با چه مبلغی می‌فروشند.

۴ ماه انتظار برای یک جلسه

وی می‌افزاید: من بار رئیس اتاق بازرگانی ایران مذاکراتی داشتم که آقای شافعی هم از عملکرد شورای ملی زعفران ناراضی بودند و شکایت داشتند، قرار بود سال گذشته ایشان در استان خراسان رضوی جلسه‌ای را تشکیل بدهند و درباره تعیین تکلیف اتحادیه صادرکنندگان و شورای ملی زعفران صحبت شود اما اکنون چهار ماه است که هر هفته به دلالی این جلسه لغو می‌شود. البته برای ما عجیب نیست و ما از این موارد بسیار داشتیم، سودی که از زعفران در جیب یک عده می‌رود طبیعی است که بخواهند از قدرت خود استفاده کنند. نماینده مجلس در پاسخ به این سؤال که با توجه به این که کشور تجربه برون‌سپاری به یک شخص یا بخش خصوصی خاص را قبلاً شاهد بوده چرا باز هم به دنبال دادن گلوگاه اساسی و منابع دولتی به تعدادی محدود است، توضیح می‌دهد: این گفته درست است که به هر حال ممکن است بخش خصوصی هم مشکلاتی را به وجود بیاورد اما در بخش دولتی هم این رانت وجود دارد و تبدیل به فساد و سوءاستفاده در بخش دولتی هم شده و این به دلیل این است که بخش نظارتی ماضی‌فروخته و ماهر روز در محصولات مختلف شاهد فساد هستیم، این نباید باعث شود که ما دولت را فربه کنیم، پیشنهاد من این جا این است که ما باید بخش خصوصی واقعی را پیدا کنیم یعنی وقتی می‌گوییم اتحادیه صادرکنندگان، شامل همه صادرکنندگان باشد، انتخابات آزاد در آن انجام شود و رانت در آن نباشد و نظارت قوی هم روی آن باشد؛ یعنی بخش خصوصی با نظارت قوی و محکم.

وی می‌افزاید: اما حالا ببینید مثلاً در بخش روستا هیچ تشکل قوی نداریم، امروز باید بخش خصوصی را تقویت کنیم و از طریق ایجاد شرکت‌های تعاونی سهامی عام و ویژه زعفران کار در کنار ورود بخش‌هایی مثل ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و بنیاد مستضعفان، آستان قدس و... سهامدار باشند که بتوانند در بخش‌هایی از مدیریت آن کمک کنند اما متأسفانه مادر زعفران در شرایط فعلی متولی نداریم.

وزارت صمت کجاست؟

زننگنه با اشاره به فرمایش‌های رهبری در خصوص حمایت از سه محصول مهم کشاورزی کشور بیان می‌کند: دولت و وزارت صمت برای این موضوع دقیقاً چه کار کرده‌اند؟ انگار اصلاً وجود ندارند و ما هم در مجلس بالاخره وظایفی داریم و در حد نظارت اقداماتی انجام می‌دهیم

اما واقعاً اتاق‌های متمرکزی که بتواند در حوزه صادرات کمک کند و فراوری زعفران را در اولویت قرار دهد، وجود ندارد.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا راهکار این است که تشکلهای موجود را حذف و تشکل جایگزین برای آن ایجاد کنیم؟ بیان می‌کند: تشکلهای موجود که سوابق ۱۰، ۲۰ ساله در این صنعت دارند صلاحیت راهبری زعفران ملی ما را ندارند و نشان داده‌اند که منافع خود را دنبال می‌کنند. من مطابق قانون می‌گویم که اتاق بازرگانی می‌تواند ورود و این‌ها را حذف کند، ولی تشکل برخلاف اهداف خود عمل می‌کند می‌توان این کار را کرد و بعد هم باید تشکلهای فراگیر و بزرگ تشکیل دهیم آن‌هم نه چند تا، فقط یک مورد که مدیریت یکپارچه و برند ملی زعفران هم حفظ شود.

واکنش عضو شورای ملی زعفران به اظهارات نماینده مجلس

در همین حال حسینی عضو هیئت رئیسه شورای ملی زعفران در واکنش به ادعای محسن زننگنه، نماینده مجلس مبنی بر مقصر بودن شورای ملی زعفران و اتحادیه صادرکنندگان در قیمت گذاری‌ها و بازار داخلی زعفران تصریح کرد: این نظر شخصی آقای زننگنه است، نمی‌دانم چرا ایشان نمی‌خواهند واقعیت‌های بازار را باور کنند. این طبیعت بازار است و هرکسی می‌داند که عرضه و تقاضا تعیین کننده قیمت است. وقتی بیش از تقاضای بازار عرضه محصول انجام می‌شود، معلوم است که قیمت پایین می‌آید. من نه به عنوان عضو شورای ملی که به عنوان یک کشاورز می‌گویم این اقداماتی که علیه زعفران کاران صورت می‌گیرد، بی انصافی محض است. کشاورز چه گناهی کرده که با این قیمت‌ها، باز هم دلال‌ها در بازار آن قدر محصول را بد جلوه می‌دهند تا کمی با قیمت پایین تر بخرند. قیمت امروز زعفران با سه سال قبل یکی است، ما که همواره به دنبال حق کشاورز بوده ایم امانی دانم این حرف‌ها برای چیست؟ خراسان

بهبود ۰,۱۳ واحدی شاخص محیط کسب و کار در زمستان ۱۳۹۹

اطلاعات منتشر شده از پایش محیط
کسب و کار در فصل زمستان ۱۳۹۹ نشان
می‌دهد در این فصل رقم شاخص ملی
محیط کسب و کار با ۰,۱۳ واحد بهبود به
۵,۸۰ رسیده است.

است.

در بین رشته فعالیت‌های اقتصادی
برحسب طبقه‌بندی استاندارد ISIC.rev۴،
رشته فعالیت‌های:

- ۱- سایر فعالیت‌های خدماتی
- ۲- فعالیت حرفه‌ای، علمی و فنی
- ۳- فعالیت اداری و خدمات پشتیبانی

دارای بدترین وضعیت محیط کسب و کار
و رشته فعالیت‌های:

- ۱- مالی و بیمه
- ۲- استخراج معدن
- ۳- تولید صنعتی (ساخت)

بهترین وضعیت محیط کسب و کار را در
مقایسه با سایر رشته فعالیت‌های اقتصادی
در کشور داشته‌اند.

وضعیت محیط کسب و کار کشور
برحسب تعداد کارکنان شاغل در بنگاه‌های
بر اساس نتایج به دست آمده به صورت
بنگاه‌های با ۶ تا ۱۰ نفر کارکن (۵,۸۴) دارای
بدترین وضعیت و بنگاه‌های دارای ۲۰۰
کارکن و بیشتر از آن (۵,۵۴) دارای بهترین
وضعیت محیط کسب و کار نسبت به سایر
بنگاه‌ها ارزیابی شده‌اند.

وضعیت محیط کسب و کار کشور
برحسب سال تأسیس بنگاه اقتصادی در
کارگاه‌های ۶ تا ۱۰ سال، بدترین وضعیت
(۵,۸۷) و در کارگاه‌های کمتر از ۲ سال،
دارای بهترین وضعیت (۵,۴۹) ارزیابی
شده‌اند.

شاخص محیط کسب و کار بر اساس
نظریه عمومی کار آفرینی شین

بر اساس نظریه عمومی کار آفرینی شین،
شاخص ملی محیط کسب و کار ایران در
زمستان ۱۳۹۹، عدد ۵,۹۶ (عدد ۱۰ بدترین

اطلاعات منتشر شده از پایش محیط کسب و کار در فصل زمستان ۱۳۹۹ نشان می‌دهد در
این فصل رقم شاخص ملی محیط کسب و کار با ۰,۱۳ واحد بهبود به ۵,۸۰ رسیده است.
بر اساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۳۹۹، رقم
شاخص ملی، ۵,۸۰ (نمره بدترین ارزیابی ۱۰ است) محاسبه شده که تا حدودی از وضعیت
این شاخص نسبت به ارزیابی فصل گذشته (پاییز ۱۳۹۹ با میانگین ۵,۹۳) بهتر است.
در زمستان ۱۳۹۹، فعالان اقتصادی مشارکت کننده در این پایش، به ترتیب سه مؤلفه
۱- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
۲- بی ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار
۳- دشواری تأمین مالی از بانک‌ها
را نامناسب ترین مؤلفه‌های محیط کسب و کار کشور نسبت به سایر مؤلفه‌ها ارزیابی
نموده‌اند.

بر اساس یافته‌های طرح، میانگین ظرفیت تولیدی (واقعی) بنگاه‌های اقتصادی
شرکت کننده در طرح در فصل پاییز معادل ۴۲,۷۲ درصد بوده که نسبت به همین میزان در
پاییز گذشته (۴۰,۸۰ درصد)، با افزایش تقریبی ۲ واحدی مواجه شده است.
فعالان اقتصادی به طور متوسط، میزان تأثیر کرونابر کسب و کار را ۶,۳۱ ارزیابی کردند. لازم
به ذکر است که شاخص کل کشور، شاخص استانی و سایر شاخص‌ها نیز در این فصل با در
نظر گرفتن این عامل محاسبه و گزارش شده‌اند.

شاخص استانی محیط کسب و کار

بر اساس یافته‌های این طرح در زمستان ۱۳۹۹، استان‌های کردستان، کرمان و چهارمحال و
بختیاری به ترتیب دارای بدترین وضعیت محیط کسب و کار و استان‌های سمنان، مرکزی و
آذربایجان شرقی به ترتیب دارای بهترین وضعیت محیط کسب و کار نسبت به سایر استان‌ها
ارزیابی شده‌اند.

بر اساس نتایج این پایش در زمستان ۱۳۹۹، وضعیت محیط کسب و کار در بخش کشاورزی
(۵,۹۲) در مقایسه با بخش‌های خدمات (۵,۸۷) و صنعت (۵,۶۰) نامناسب تر ارزیابی شده

شاخص استانی محیط کسب و کار						
استان	سال ۹۶	سال ۹۷	سال ۹۸	زمستان ۹۸	بهار ۹۹	فصل مشابه سال گذشته
آذربایجان شرقی	۵۹۳	۶۰۸	۶۰۶	۵۸۶	۵۵۱	۵۳۹
آذربایجان غربی	۵۸۰	۵۹۵	۵۳۰	۵۹۳	۵۳۷	۵۲۳
اردبیل	۵۸۹	۶۲۵	۵۹۳	۵۸۸	۵۸۸	۵۹۹
اصفهان	۵۹۲	۶۲۷	۶۱۷	۶۱۵	۶۱۲	۵۷۹
البرز	۵۷۲	۶۲۷	۶۲۴	۶۰۹	۵۹۵	۵۷۹
ایلام	۵۹۸	۶۲۶	۶۰۴	۵۹۷	۵۶۶	۵۷۴
بوشهر	۵۶۸	۶۲۹	۶۱۸	۶۰۴	۶۰۵	۵۹۱
تهران	۵۷۲	۶۲۱	۶۱۹	۶۲۷	۶۱۲	۶۰۷
چهارمحال و بختیاری	۵۹۷	۶۲۹	۶۳۵	۶۰۶	۶۲۷	۶۱۱
خراسان جنوبی	۵۵۷	۶۱۳	۵۸۳	۵۷۳	۵۸۰	۵۶۳
خراسان رضوی	۵۷۰	۶۱۳	۶۰۲	۵۹۵	۵۶۰	۵۷۱
خراسان شمالی	۶۲۱	۶۲۹	۶۲۴	۶۰۳	۶۱۲	۵۸۷
خوزستان	۵۷۴	۶۲۴	۶۰۹	۶۰۴	۵۹۴	۵۹۴
زنجان	۵۶۲	۵۷۲	۵۵۶	۵۵۶	۵۱۵	۵۲۱
سمنان	۵۸۴	۶۱۵	۵۷۲	۵۸۰	۵۰۴	۵۰۹
سیستان و بلوچستان	۶۲۵	۶۶۰	۶۳۷	۶۴۰	۶۲۰	۶۰۹
فارس	۵۴۸	۵۹۹	۵۹۲	۵۸۳	۵۸۱	۵۷۷
قزوین	۵۵۶	۶۱۴	۵۹۳	۵۵۲	۵۸۵	۵۸۶
قم	۵۷۷	۶۰۹	۶۰۴	۶۰۷	۵۹۰	۵۸۳
کردستان	۵۸۶	۶۵۱	۶۲۶	۶۲۰	۶۱۳	۶۲۲
کرمان	۵۸۰	۶۲۷	۶۰۴	۶۰۴	۶۱۴	۶۱۵
کرمانشاه	۶۲۴	۶۵۴	۶۱۷	۵۹۸	۶۱۲	۶۰۰
کهگیلویه و بویراحمد	۵۹۲	۶۲۱	۵۹۸	۵۹۲	۵۹۱	۵۸۳
گلستان	۵۷۴	۶۲۷	۶۱۱	۵۹۲	۶۱۵	۵۹۶
گیلان	۵۴۰	۵۷۹	۵۵۶	۵۷۰	۵۴۳	۵۶۱
لرستان	۶۰۹	۶۵۳	۶۱۳	۵۹۹	۵۸۶	۵۸۳
مازندران	۵۴۰	۵۹۹	۵۷۱	۵۸۳	۶۱۲	۵۶۷
مرکزی	۵۵۱	۶۲۵	۵۶۵	۵۴۲	۵۵۰	۵۰۴
هرمزگان	۵۷۴	۶۱۸	۶۱۰	۶۱۲	۶۱۰	۵۸۷
همدان	۵۸۴	۶۲۸	۶۰۶	۶۰۳	۵۶۹	۵۷۷
یزد	۵۶۶	۶۰۸	۵۷۲	۵۶۵	۵۴۵	۵۶۱

پیرامون به معنای بهر شدن وضعیت نسبت به فصل

تعداد کارکن (نفر)					
کمتر از ۵	۶-۱۰	۱۱-۴۹	۵۰-۱۰۰	۱۰۱-۲۰۰	بیشتر از ۲۰۰
۵۸۳	۵۸۴	۵۷۳	۵۶۲	۵۶۴	۵۵۴

تاسیس بنگاه اقتصادی (سال)				
کمتر از ۲	۳ تا ۵	۶ تا ۱۰	۱۱ تا ۱۵	بیشتر از ۱۶
۵۴۹	۵۸۳	۵۸۷	۵۷۵	۵۶۸

بر اساس گزارش ۲۰۲۰ بانک جهانی، برای کشور ایران در نماگر شروع کسب و کار تعداد مراحل ۱۰،۵ مرحله بوده که طی ۷۲،۵ روز به انجام می‌رسد، گفت: برآوردهای مرکز ملی مطالعات پایش و بهبود محیط کسب و کار نشان می‌دهد که باراه اندازی و شروع به کار پنجره واحد فیزیکی، پروسه ۱۰،۵ مرحله به ۴،۵ تبدیل شده و مدت زمان ۷۲،۵ روز نیز به ۳ روز کاهش پیدا کرده است. بنابراین، اگر این اصلاحات صورت گرفته را در مدل شبیه سازی شده شاخص سهولت کسب و کار که روی سایت بانک جهانی قابل دسترس است، اعمال کنیم، رتبه ایران در نماگر شروع کسب و کار به رتبه ۵۰ می‌رسد و در شاخص کل سهولت انجام کسب و کار نیز ۱۹ رتبه بهبود به دست خواهد آمد. / اتاق ایران

ارزیابی است) به دست آمده است که بهتر از وضعیت این شاخص در ارزیابی فصل گذشته (پاییز ۱۳۹۹ با میانگین ۶،۷) است. میانگین ارزیابی محیط اقتصادی عدد ۶،۱۵ است که در ارزیابی فصل گذشته عدد ۶،۲۹ حاصل شده بود و میانگین ارزیابی محیط نهادهای عدد ۵،۸۱ است که در فصل گذشته عدد ۸۹،۵ ارزیابی شده بود.

بر این اساس، همانند فصل گذشته محیط جغرافیایی با عدد ۵،۲۰ و محیط مالی با عدد ۸،۲۳ به ترتیب مساعدترین و نامساعدترین محیط‌ها بر اساس نظریه عمومی کارآفرینی شین بوده‌اند. لازم به ذکر است که شاخص شین به دلیل در نظر گرفتن وزن عوامل مختلف در محاسبه، از دقت بیشتری نسبت به شاخص کل کشور برخوردار است.

در بین رشته فعالیت‌های اقتصادی برحسب طبقه‌بندی استاندارد ISIC.rev۴ در فصل پاییز، فعالیت‌های:

۱- تامین جا و غذا شامل هتل‌ها، اقامتگاه‌ها و رستوران‌ها و تالارهای پذیرایی (۸،۳۱)

۲- اداری و خدمات پشتیبانی شامل آژانس‌های توریستی و مسافرتی، مؤسسات حمل مسافر و مؤسسات کرایه لوازم، ابزار و ماشین‌آلات (۸)

۳- سایر فعالیت‌های خدماتی (۷،۷۵)
بیشترین آسیب را از شیوع ویروس کرونا متحمل شده و در مقابل رشته فعالیت‌های مالی و بیمه (۴،۲۹)

۲- استخراج معدن (۵،۵۳)
۳- تولید صنعتی (ساخت) (۵،۵۳)
کمترین آسیب را از شیوع ویروس کرونا نسبت به سایر فعالیت‌ها متحمل شده‌اند.

همچنین در فصل زمستان ۱۳۹۹، میزان آسیب وارده بر کسب و کارها از شیوع ویروس کرونا در استان‌های اردبیل (۸،۳۳) خراسان جنوبی (۷،۲۳)، کردستان (۷،۶) و چهارمحال و بختیاری (۶،۸۶)، بیشترین مقدار و در استان‌های اصفهان (۵،۱۴)، البرز (۵،۲۳)، مرکزی (۵،۲۸) و آذربایجان شرقی (۵،۶۱)، کمترین مقدار نسبت به سایر استان‌ها توسط فعالان اقتصادی ارزیابی شده‌اند.

لازم به توضیح است که در حال حاضر و بر اساس آخرین گزارش بانک جهانی بر مبنای سال ۲۰۲۰، ایران در رتبه ۱۷۸ نماگر شروع کسب و کار قرار دارد و در شاخص کل سهولت انجام کسب و کار نیز به رتبه‌ای بهتر از ۱۲۷ دست پیدا نکرده است.

تجارت با اوراسیا پشت سد کرونا و تنگنای ارزی

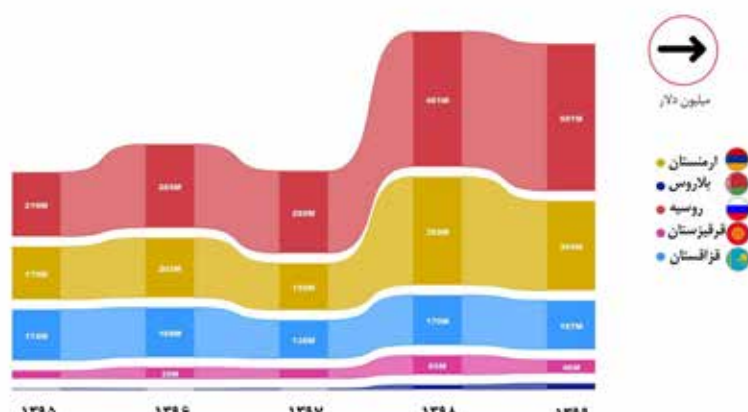
تنگنای ارزی کشور، ارزش مبادلات ایران و اتحادیه اقتصاد اوراسیا با وجود فعال بودن توافقیانه تجاری افت کند. این کاهش تا حدودی متاثر از کاهش واردات ایران بوده است. واکاوی جزئیات تجارت یک ساله با اتحادیه اوراسیا حاکی است ۲ درصد از افت ۱۱

گرچه تحریم‌ها اثرگذاری کمتری بر مراودات ایران با کشورهای همسایه و اتحادیه اوراسیا دارد؛ اما کرونا و تنگنای ارزی باعث شده ارزش تجارت ایران و اوراسیا در سال گذشته ۱۱ درصد افت کند.

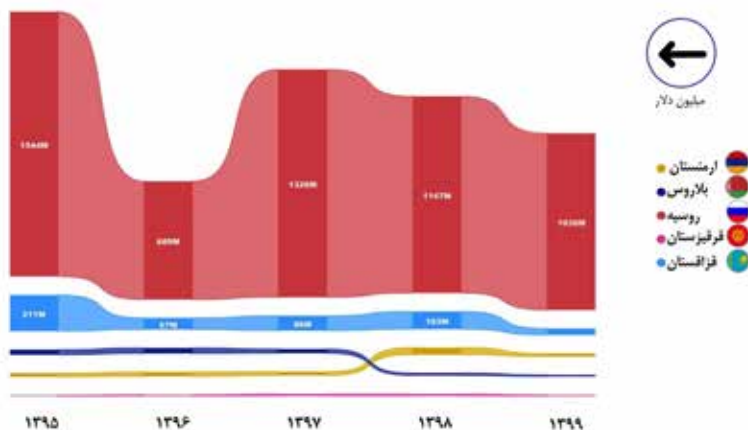
ارزش تجارت ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال گذشته ۱۱ درصد افت کرده و به ۲٫۱ میلیارد دلار رسیده است. با توجه به اینکه محدودیت‌های تحریم، اثرگذاری کمتری بر مبادلات منطقه‌ای ایران دارد؛ به نظر می‌رسد کرونا و پروکراسی داخلی، موانع اصلی در مسیر توسعه تجارت با این اتحادیه اقتصادی بوده است.

آمارهای گمرک ایران نشان می‌دهد در سال گذشته، تجارت کالایی ایران با اتحادیه اوراسیا معادل ۲٫۱ میلیارد دلار بوده که حدود یک میلیارد دلار آن واردات ایران از این اتحادیه و ۱٫۱ میلیارد دلار از آن نیز صادرات ایران به کشورهای عضو این اتحادیه بوده است.

روند ۵ ساله صادرات کالایی (بدون احتساب نفت خام) ایران به اوراسیا

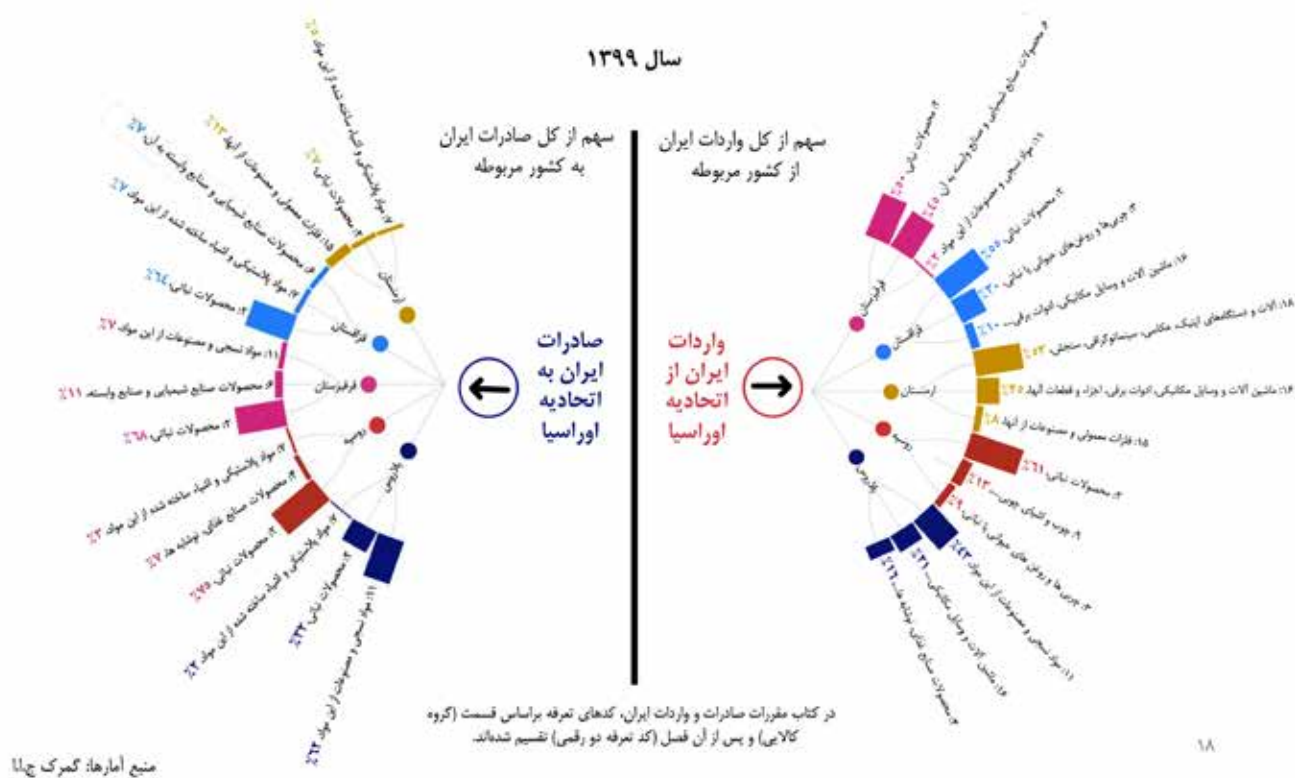

روند ۵ ساله واردات کالایی ایران از اتحادیه اوراسیا

نمای کلی تجارت با اوراسیا

ظرفیت تجارت ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۳۰ میلیارد دلار در سال تخمین زده می‌شود؛ اما ارزش فعلی این تجارت به ۱۰ درصد ظرفیت‌ها نیز نمی‌رسد. بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال گذشته از یک سو به دلیل شیوع کرونا و اختلال در تجارت خارجی و از سوی دیگر به واسطه اعمال محدودیت‌های جدید برای واردات به دلیل

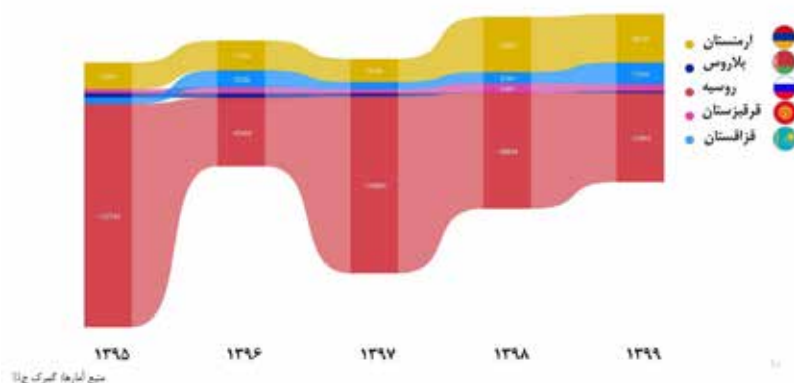

ایران فقط ۵۸ مورد از این تعداد کد تعرفه را به اتحادیه اوراسیا صادر کرده که ۲۵ درصد از کل صادرات ایران به این اتحادیه را شامل می‌شود.

آمارها نشان می‌دهد، در میان کشورهای عضو اوراسیا، ایران بیشترین تعداد از اقلام مندرج در فهرست تجارت ترجیحی را به ارمنستان صادر کرده که تعداد آن‌ها به ۴۹ مورد می‌رسد؛ این تعداد برای قزاقستان ۴۰ مورد، روسیه ۳۶ مورد، قرقیزستان ۲۵ مورد و بلاروس ۱۵ مورد بوده است. البته از نظر سهم اقلام ترجیحی از ارزش کل صادرات، بیشترین سهم اقلام ترجیحی از صادرات ایران، مربوط به قرقیزستان بوده که ۵۹ درصد از کل ارزش صادرات ایران به این کشور را شامل شده است. طبق آمارها، سهم اقلام تجارت ترجیحی از کل صادرات ایران برای قزاقستان ۴۴ درصد، بلاروس و روسیه ۲۷ درصد و برای ارمنستان فقط ۴ درصد بوده است.

روند ۵ ساله صادرات ایران به اوراسیا بر اساس آمارهای گمرک ایران، در ۵ سال اخیر، در میان مقاصد صادراتی ایران در کشورهای اتحادیه اوراسیا، روسیه بالاترین سهم را داشته و سهم آن در دو سال اخیر با افزایش نیز همراه

روند ۵ ساله تراز تجاری ایران با اتحادیه اوراسیا

درصدی تجارت ایران و اوراسیا در سال گذشته، مربوط به کاهش ۹ درصدی صادرات ایران و ۹ درصد از آن ناشی از کاهش ۱۶٫۵ درصدی واردات ایران بوده است.

بررسی سابقه تجارت ایران و اوراسیا نشان می‌دهد رکورد بیشترین ارزش تجارت دو طرف در ۵ سال اخیر مربوط به سال ۱۳۹۸ بوده و بیشترین کسری تجاری ایران با این اتحادیه نیز در سال ۱۳۹۵ رخ داده که معادل نیمی از ارزش فعلی بوده است. در این میان نکته جالب این که کمترین کسری تراز تجاری ایران با اتحادیه اوراسیا مربوط به سال ۱۳۹۹ بوده که به واسطه افت بیشتر واردات در مقابل صادرات، معادل ۱۰۰ میلیون دلار به نفع ایران مثبت مانده است.

وضعیت توافقنامه تجارت ترجیحی

در نیمه دوم سال ۱۳۹۸، ایران توافقنامه تجارت ترجیحی با اتحادیه اوراسیا را امضا کرد. آمارها نشان می‌دهد پس از امضای این توافقنامه اگرچه واردات ایران از اتحادیه اوراسیا با کاهش همراه شده، اما صادرات ایران در سطح بالاتری نسبت به سال‌های قبل قرار گرفته است. در فهرست امتیازات اعطایی اتحادیه اوراسیا به ایران، ۳۶۹ کد تعرفه ۸ رقمی وجود دارد که در سال ۱۳۹۹

تجارت ایران با اتحادیه اوراسیا در سال ۹۹ سه میلیارد و ۴۰۷ میلیون دلار بود که سهم صادرات کالاهای ایرانی در آن ۳۱ درصد و واردات از این کشورها ۶۹ درصد بوده است

۸۲۵ دلار کالا و فروش ۱۷ میلیون ۳۱۹ هزار و ۱۱۲ دلار کالا به ایران بوده است.

میراشرفی اظهار داشت: بلاروس با ۱۹ هزار و ۴۹۷ تن کالا به ارزش ۵۲ میلیون و ۳۳۷ هزار دلار که ۲۱ میلیون و ۱۱۷ هزار و ۴۵۴ دلار آن، صادرات کالاهای ایرانی به این کشور و ۳۱ میلیون و ۲۲۰ هزار و ۲۴۱ دلار آن، فروش کالا از بلاروس به ایران به عنوان چهارمین کشور قرار گرفته است.

وی افزود: قرقیزستان پنجمین شریک تجاری ایران در اتحادیه گمرکی و اقتصادی اوراسیا در سال ۹۹ با ۴۰ هزار و ۵۲۱ تن کالا به ارزش ۴۸ میلیون و ۴۲۶ هزار و ۳۰ دلار، که سهم صادرات کالای ایرانی به این کشور ۴۵ میلیون و ۸۵۱ هزار و ۶۲۰ دلار و واردات از این کشور به ایران دو میلیون و ۵۷۴ هزار و ۴۱۰ دلار بوده است. / خبرگزاری ایرنا

میراشرفی در خصوص میزان تجارت ایران با هریک از اعضای اتحادیه اوراسیا خاطر نشان کرد: روسیه با ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار و ۸۳۷ تن به ارزش ۲ میلیارد و ۶۲۵ میلیون و ۹۹۰ هزار و ۴۹۳ دلار اولین شریک ایران در این اتحادیه بوده که رشد ۱۹ درصدی در فروش کالا به ایران و رشد ۱۰ درصدی در خرید کالای ایرانی نسبت به سال ۹۸ داشته است و ۷۷ درصد تجارت با این اتحادیه را در بر می گیرد.

وی در خصوص تجارت ایران با روسیه گفت: پنج میلیون و ۲۴۰ هزار و ۴۴۰ تن کالا به ارزش ۲ میلیارد و ۱۱۶ میلیون و ۷۳ هزار و ۵۷۶ دلار کالا از روسیه وارد کشور شده است که بیش از ۸۹ درصد واردات از این اتحادیه به شمار می رود و یک میلیون و ۶۰ هزار و ۷۹۳ تن کالا به ارزش ۵۰۹ میلیون و ۹۱۷ هزار و ۹۱۷ دلار کالای ایرانی در سال ۹۹ به روسیه صادر شده که ۴۸ درصد صادرات به این اتحادیه بوده است.

معاون وزیر اقتصاد تاکید کرد: قزاقستان با یک میلیون و ۷۸ هزار و ۵۸۵ تن به ارزش ۳۶۹ میلیون و ۲۰۹ هزار و ۵۶۴ دلار، دومین شریک تجاری ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا است که ۷۴۱ هزار و ۵۱۰ تن کالا به ارزش ۲۰۱ میلیون و ۲۱۲ هزار و ۵۰۸ دلار از این کشور خریداری شده و ۳۳۷ هزار و ۷۵ تن کالای ایرانی به ارزش ۱۶۷ میلیون و ۹۹۷ هزار و ۵۵۶ دلار به آن صادر شده است.

وی افزود: پس از قزاقستان نیز ارمنستان با یک میلیون و ۲۵۱ هزار و ۷۱۴ تن کالا به ارزش ۳۲۱ میلیون و ۸۶۷ هزار و ۹۷۳ دلار، سومین شریک ایران با خرید ۳۰۴ میلیون و ۵۴۸ هزار و

رئیس کل گمرک گفت: تجارت ایران با اتحادیه اوراسیا در سال ۹۹ سه میلیارد و ۴۰۷ میلیون دلار بود که سهم صادرات کالاهای ایرانی در آن ۳۱ درصد و واردات از این کشورها ۶۹ درصد بوده است.

مهدی میراشرفی، رئیس کل گمرک گفت: تجارت ایران با پنج کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۹۹، هشت میلیون و ۶۸۲ هزار و ۱۹۱ تن به ارزش سه میلیارد و ۴۰۷ میلیون و ۴۶۷ هزار و ۲۱۲ دلار بود که ۶ میلیون و ۲ هزار و ۷۸۸ تن به ارزش ۲ میلیارد و ۳۵۸ میلیون و ۳۸۱ هزار و ۷۲۰ دلار واردات ایران از این پنج کشور بوده است که ۶۹ درصد کل تجارت با این اتحادیه محسوب می شود.

وی افزود: دو میلیون و ۶۷۹ هزار و ۴۰۳ تن به ارزش یک میلیارد و ۴۹ میلیون و ۸۵ هزار و ۴۹۲ دلار و سهمی برابر با ۳۱ درصد کل تجارت ایران با این اتحادیه نیز صادرات کالاهای ایرانی بوده است.

وی با بیان اینکه پس از اجرایی شدن موافقت نامه تجارت ترجیحی ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۱۳۹۸، تجارت ایران با این کشورها رشد قابل ملاحظه ای را تجربه کرده است، تصریح کرد: در سال ۹۹ با وجود توقف تجارت در مرزها و محدودیت های کرونایی در ارزش واردات و صادرات به ترتیب یک درصد و دو درصد کاهش را تجربه کردیم، در صورتی که در کارنامه تجارت خارجی کشور در این سال کاهشی بیش از ۱۵ درصد را شاهد بودیم اما تجارت با کشورهای عضو این اتحادیه تغییرات اندکی را نسبت به سایرین به همراه داشت.

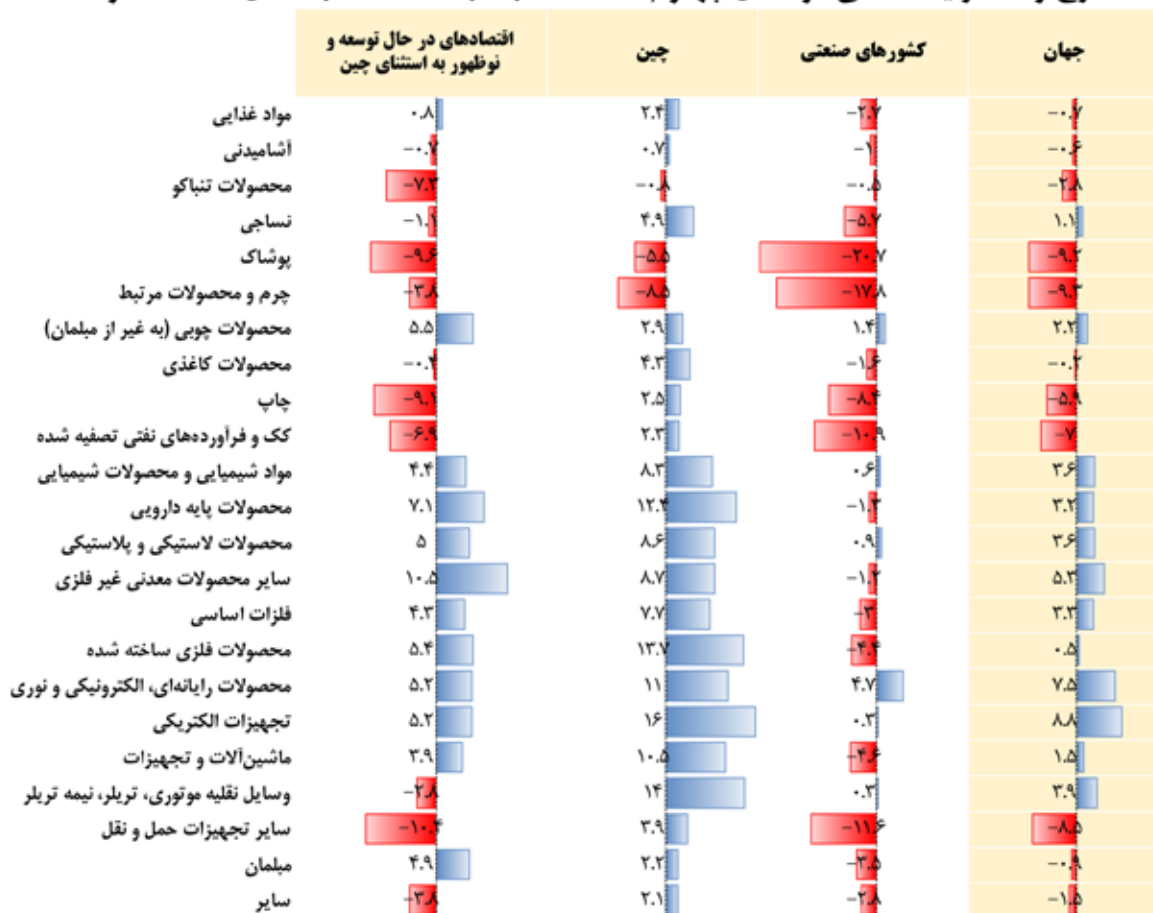
رشد تولید صنعتی جهان - در فصل چهارم و کل سال ۲۰۲۰

بر اساس آمارهای یونیدو، در فصل چهارم سال ۲۰۲۰، تولید صنعتی جهان نسبت به فصل مشابه سال ۲۰۱۹ حدود ۴٫۲ درصد رشد داشته است. این رشد نسبت به فصل سوم ۲۰۲۰، حدود ۹٫۳ درصد بوده است. در میان صنایع مختلف، بیشترین رشد تولید جهانی نسبت به فصل مشابه سال ۲۰۱۹ را «تجهیزات الکترونیکی» و «محصولات رایانه‌ای، الکترونیکی و نوری» تجربه کرده که عمده رشد آن مربوط به چین بوده است. بیشترین رشد منفی نیز به صنعت «پوشاک» و «چرم و محصولات مرتبط» اختصاص داشته که بیشترین افت تولید در این دو صنعت مربوط به کشورهای صنعتی بوده است.

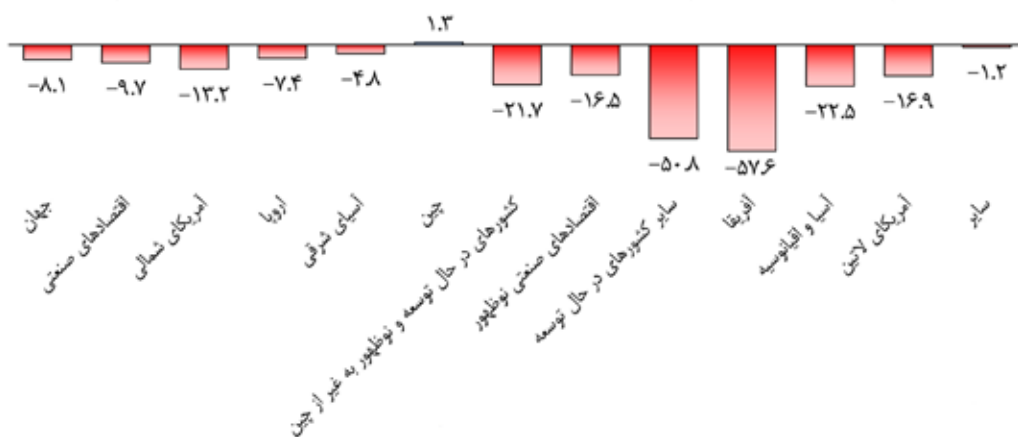
• به طور کلی، در فصل چهارم سال ۲۰۲۰، تولید چین تنها در سه صنعت با افت همراه بوده است؛ این در حالی است که در کشورهای صنعتی، اغلب صنایع با افت تولید مواجه شده‌اند و تنها ۶ رشته فعالیت صنعت این گروه کشورها رشد تولید را تجربه کرده است. وضعیت رشد تولید در فصل مزبور در اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور به استثنای چین، کمی بهتر از اقتصادهای صنعتی است.

• در سال ۲۰۲۰، تولید صنعتی در تمامی مناطق، به غیر از چین، با افت نسبت به سال ۲۰۱۹ مواجه شده که بیشترین افت مربوط به آفریقا (۵۷٫۶٪)، آسیا و اقیانوسیه (۲۲٫۵٪) و آمریکای لاتین (۱۶٫۹٪) بوده است.

نرخ رشد تولید صنعتی در فصل چهارم ۲۰۲۰ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ - درصد

نرخ رشد تولید صنعتی در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال ۲۰۱۹ به تفکیک مناطق - درصد

سال گذشته ۸۰۷ هزار فقره چک در خراسان رضوی برگشت

۱۵ هزار میلیارد پاس نشد!

مسعود حمیدی

از نظر مبلغ کل چک‌های برگشتی، اسفند ۹۹ نسبت به اسفند ۹۸ افزایش ۴۷۲۰ میلیاردی را نشان می‌دهد. دلیل اصلی بالا بودن تعداد چک‌های برگشتی در اسفند سال ۹۸ می‌توان در شیوع ویروس کرونا پیدا کرد زیرا تعداد چک‌های برگشتی در اسفند سال ۹۸، نس ادمه در صفحه ۳۹ بت به بهمن سال ۹۸،

ادمه در صفحه ۳۹

بر اساس داده‌های بانک مرکزی تعداد چک‌های برگشتی استان در سال ۹۹، به ۸۰۷ هزار و ۵۰۰ فقره رسیده که نسبت به سال ۹۸ افزایش ۳۰ درصدی و مبلغ کل چک‌های برگشتی استان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ افزایش ۸۰ درصدی و همچنین متوسط مبلغ چک‌های برگشتی افزایش بیش از پنج میلیون تومان داشته است. هر چند تعداد چک‌های برگشتی در زمستان سال گذشته نسبت به زمستان ۹۸ روند کاهشی داشته است.

بانک مرکزی روز گذشته وضعیت صدور چک‌های مبادله‌ای استان‌های کشور در اسفند ۹۹ را منتشر کرد که بر اساس آن، تعداد چک‌های برگشتی استان در اسفند سال گذشته معادل ۶۰ هزار و ۵۰۰ فقره به ارزش ۱۵ هزار و ۸۴۶ میلیارد ریال بوده است که این عدد نسبت به اسفند ۹۸ از نظر تعداد ۲۲ هزار و ۹۰۰ فقره یعنی حدود ۲۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد اما

ماه	سال ۹۸ (فقره)	سال ۹۹ (فقره)	سال ۹۸ (میلیارد ریال)	سال ۹۹ (میلیارد ریال)
فروردین	۴۰،۷۰۰	۹۹،۲۰۰	۳،۶۹۳	۹،۷۰۷
اردیبهشت	۴۷،۰۰۰	۷۹،۱۰۰	۵،۷۸۰	۱۱،۳۴۳
خرداد	۴۵،۷۰۰	۷۱،۱۰۰	۶،۲۸۱	۱۱،۹۷۶
تیر	۵۱،۰۰۰	۷۰،۶۰۰	۶،۸۰۳	۱۲،۶۷۶
مرداد	۴۶،۹۰۰	۶۵،۴۰۰	۶،۱۱۵	۱۳،۳۱۸
شهریور	۴۹،۸۰۰	۶۶،۵۰۰	۹،۴۳۰	۱۲،۹۴۴
مهر	۴۷،۱۰۰	۵۹،۶۰۰	۶،۵۸۱	۱۳،۳۶۲
آبان	۵۲،۶۰۰	۵۸،۴۰۰	۷،۳۳۶	۱۴،۰۴۱
آذر	۵۰،۴۰۰	۶۹،۵۰۰	۶،۹۱۸	۱۴،۸۹۸
دی	۵۳،۲۰۰	۵۳،۳۰۰	۸،۴۹۶	۱۲،۴۲۸
بهمن	۵۵،۴۰۰	۵۴،۳۰۰	۷،۴۵۴	۱۳،۷۸۹
اسفند	۸۳،۴۰۰	۶۰،۵۰۰	۱۱،۱۳۶	۱۵،۸۴۶
مجموع	۶۲۳،۲۰۰	۸۰۷،۵۰۰	۸۶،۰۱۳	۱۵۶،۳۲۸

افزایش در آمد مالیاتی خراسان رضوی

مسعود حمیدی

شدولی با وجود تمام پیگیری‌ها و حتی ضرب الاجل سرپرست وقت سازمان امور مالیاتی در سال ۹۷ هم سهم استان از بازگشت پرونده‌های مالیاتی واحدهای تولیدی بزرگ به استان صفر بوده است. ۱۵ مرداد سال گذشته بعد از اتمام سال مالی بودجه ۹۸ به بررسی آخرین وضعیت بازگشت پرونده مالیاتی شرکت‌ها و کارخانه‌ها به استان پرداختیم که برای اولین بار اسامی ۳۴ شرکت و کارخانه‌ای را که پرونده آن‌ها به استان بازنگشته است منتشر کردیم.

۲۴ پرونده به استان بازگشته است

مدیرکل امور مالیاتی استان در گفت و گو با خراسان رضوی درباره آخرین وضعیت انتقال پرونده‌های مالیاتی واحدهای تولیدی به داخل استان می‌گوید: از مجموع ۴۳ پرونده مورد درخواست استان تاکنون با انتقال ۲۴ پرونده به صورت کامل موافقت شده است که از این تعداد ۱۶ پرونده هم به صورت سیستمی و هم فیزیکی به استان منتقل شده‌اند و هشت پرونده دیگر نیز به صورت سیستمی به استان منتقل شده‌اند و مالیات آن‌ها برای خراسان رضوی لحاظ می‌شود و انتقال فیزیکی پرونده‌ها در حال انجام است.

سهم استان از ۷ مودی بزرگ؛ ۱۳۷ میلیارد تومان

احمد رضا مدبر نیامی می‌گوید: هفت پرونده

بعد از سه سال پیگیری سرانجام پرونده مالیاتی ۲۴ واحد تولیدی از ۴۳ پرونده به استان بازگردانده شده، سهم مالیاتی استان از هفت مودی بزرگ به خزانه واریز شده و ۱۲ پرونده دیگر همچنان با مخالفت استان‌های مبدأ روبه‌روست.

بازگشت پرونده‌های مالیاتی، شرکت‌ها و کارخانه‌ها به استان‌های مرکز فعالیت اصلی خود چهار سال است که در قوانین بودجه کشور مندرج می‌شود ولی همراه با مقاومت استان‌های مبدأ روبه‌رو می‌شود زیرا هیچ استانی حاضر نیست منابع درآمدی خود را به استانی دیگر واگذار کند. اگرچه طبق قانون اساسی، هیچ استانی نمی‌تواند مدعی شود هر آن‌چه تولید می‌کند یا هر فعالیتی که در داخل جغرافیای آن انجام می‌دهد؛ درآمد حاصل از آن فعالیت مختص خود استان شود و باید درآمدها به خزانه کشور واریز و سپس طبق قانون بین استان‌ها و دستگاه‌های کشور توزیع شود، اما به هر حال برخی استان‌ها مانند استان خراسان رضوی یا استان‌های نفت خیز که دارای منابع طبیعی و ذخایر زیرزمینی هستند شاهد فعالیت شرکت‌ها و کارخانه‌های گاه‌گاهی در استان خود هستند. در واقع دود حاصل از فعالیت کارخانه‌ها و شرکت‌ها نصیب ساکنان استان می‌شود اما منابع درآمدی آن به نام استان‌های دیگر به ویژه پایتخت نشینان ثبت می‌شود که در نتیجه عایدی عمده این فعالیت‌ها در جیب استان‌های محل فعالیت واحدهای تولیدی و معدنی نمی‌رود.

قانون‌گذار برای حمایت از استان‌های محل فعالیت و استخراج منابع طبیعی و تولیدی بر اساس قانون برنامه ششم توسعه، در بند «۵» تبصره «۶» قانون بودجه ۹۷ دولت را مکلف کرده است که پرونده مالیاتی واحدهای تولیدی و معدنی و بنگاه‌های اقتصادی در دفاتر مالیاتی محل فعالیت عمده آن شرکت‌ها و کارخانه‌ها ثبت و رسیدگی شود. بر اساس این قانون، مالیات واحدهای تولیدی که دود آن‌ها به چشم مردم استان می‌رود باید در داخل استان ثبت و رسیدگی شود. بهمن ۹۶ بود که استاندار وقت خراسان رضوی در جلسه شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و دولت استان راجع به خروج پرونده مالیاتی واحدهای تولیدی و معدنی از استان به شدت گلایه کرد بعد از آن بود که در سلسله گزارش‌های روزنامه خراسان رضوی به بررسی و شناسایی واحدهای تولیدی و معدنی که محل فعالیت عمده آن‌ها در استان است ولی پرونده مالیاتی آن‌ها در دیگر استان‌ها رسیدگی می‌شود، پرداختیم.

در ابتدا ۲۲ واحد بزرگ تولیدی شناسایی شده بود سپس تعداد این واحدها به ۳۷ مورد رسید، اما در طول سه سال گذشته به رغم این که تعداد واحدهای مورد ادعای استان بیشتر شدند و به موجب قانون باید پرونده مالیاتی آن‌ها به استان عودت می‌شد اما این مهم در پایان مهلت قانونی، قانون بودجه ۹۷ محقق نشد به همین دلیل این بند در قانون بودجه ۹۸ مجدداً گنجانده

دیگر از مجموع ۴۳ پرونده مربوط به مؤدیان بزرگ مالیاتی است که تا پیش از این تنها سهم چهار مودی برای استان خراسان رضوی در نظر گرفته می شد اما با پیگیری های انجام شده هم اکنون سهم مالیاتی و عوارض پروژه های در دست اجرا در استان خراسان رضوی به طور کامل پرداخت می شود. در سال ۹۹ حدود ۱۳۷ میلیارد تومان به عنوان مالیات مؤدیان بزرگ برای این استان لحاظ شده است.

مخالفت با انتقال ۱۲ پرونده

وی می افزاید: از مجموع ۴۳ پرونده تنها با انتقال پرونده مالیاتی ۱۲ واحد تولیدی یا مؤدی به استان خراسان رضوی مخالفت شده که عموماً مرکز اصلی فعالیت این شرکت ها در استان های دیگر است و اما در اجرای تبصره ماده ۴۵ آیین نامه اجرایی موضوع ماده ۲۱۹ درباره واریز سهم مالیات و عوارض از محل اجرای پروژه های در دست اقدام در خراسان رضوی مکاتبات انجام شده است و امیدواریم سهم استان از محل فعالیت این ۱۲ مؤدی در استان در نظر گرفته شود.

بنا بر اذعان مدیر کل امور مالیاتی استان، بازگشت پرونده های مالیاتی واحدهای تولیدی به استان می تواند برای سهم عوارض مالیات بر ارزش افزوده، استان به خصوص شهرداری ها تأثیری مثبت بگذارد. هرچند افزایش تعداد پرونده ها و میزان درآمدهای مالیاتی استان به صورت مستقیم در اعتبارات بودجه استان تأثیر نخواهد داشت اما افزایش وزن درآمدی استان بدون شک سهم استان در درآمدهای ناخالص ملی را افزایش می دهد و به همان نسبت می تواند در بودجه بندی های سالیانه سهم استان را از اعتبارات عمرانی و توسعه ای افزایش دهد.

در ادامه فهرست مؤدیان مالیاتی که پرونده مالیاتی آنها به استان بازگشته یا با انتقال آنها مخالفت شده یا سهم استان از مالیات آنها در نظر گرفته شده است در جدول های زیر آمده است. / خراسان رضوی

ردیف	نام شخص حقوقی (شرکت)	اداره کل محل رسیدگی فعلی	آخرین وضعیت
۱	بهین معادن پارس	شمال تهران	انتقال یافته
۲	بهین صنعت دیبا	شمال تهران	انتقال یافته
۳	پتروشیمی توسعه ملی	شمال تهران	انتقال یافته
۴	شیشه قلو ت کاویان	شمال تهران	انتقال یافته
۵	طلای ناب کوروش	شمال تهران	انتقال یافته
۶	مدیریت تولید برق شریعتی مشهد	غرب تهران	انتقال یافته
۷	شرکت بهکاو پویا (شن شویی آزادوار)	مرکز تهران	انتقال یافته
۸	گومه معدن پارس	مرکز تهران	انتقال یافته
۹	شرکت جدید صنعت سنگان	مرکز تهران	انتقال یافته
۱۰	ذوب فولاد نگین خلیج فارس	مرکز تهران	انتقال یافته
۱۱	صدر معادن خراسان	مرکز تهران	انتقال یافته
۱۲	معدن کاران آسیایی جوبینالود	غرب تهران	انتقال یافته
۱۳	دلکن کاوان پاسارگاد	شمال تهران	انتقال یافته
۱۴	سیمان سفید شرق	شمال تهران	انتقال یافته
۱۵	صنعت بنا ماشین	مرکز تهران	انتقال یافته
۱۶	اکسیر شیمی طوس پویا	شرق تهران	انتقال یافته
۱۷	شرکت پترو پاسارگاد خاور میانه	شمال تهران	در حال انتقال
۱۸	شرکت کانسار گستر آژنگ	شمال استان تهران	در حال انتقال
۱۹	پایست معدن سفیر	شمال استان تهران	در حال انتقال
۲۰	شرکت مهندسی و توسعه فلات پرشین	شرق تهران	در حال انتقال
۲۱	شرکت ریه یکتا	مرکز تهران	در حال انتقال
۲۲	شرکت بین المللی بوستان الیاف پارت	شمال تهران	در حال انتقال
۲۳	مجمع فولاد خواف احیاسپاهان	غرب تهران	در حال انتقال
۲۴	گروه صنعتی فولاد صبح پارسپان	غرب تهران	در حال انتقال

ردیف	نام شخص حقوقی (شرکت)	اداره کل محل رسیدگی فعلی	آخرین وضعیت
۲۵	اتحادیه تعاونی های کشاورزی پنبه دانه های روغنی کشور	شمال تهران	عدم موافقت
۲۶	پوشش راه مشهد	غرب تهران	عدم موافقت
۲۷	شرکت آسفالت پوشش راه	آذربایجان غربی	عدم موافقت
۲۸	شرکت معدن کاریز شهر (سهامی خاص)	سمنان	عدم موافقت
۲۹	سازه های صنعتی آذران	غرب استان تهران	عدم موافقت
۳۰	شرکت بازرگانی نگار صنعت و معدن کامیاب	غرب تهران	عدم موافقت
۳۱	احیاء در مان پیشرفته	غرب تهران	عدم موافقت
۳۲	کانسار فراور کرمان	کرمان	عدم موافقت
۳۳	شرکت تلاشگران پارسه زرین گواشیر	کرمان	عدم موافقت
۳۴	شرکت تهیه و تولید مواد معدنی پاسارگاد نشان پارس	کرمان	عدم موافقت
۳۵	شرکت معدنی بازرگانی حدید گستر سیرجان	کرمان	عدم موافقت
۳۶	آسفالت طوس	یزد	عدم موافقت

ردیف	نام شخص حقوقی (شرکت)	اداره کل محل رسیدگی فعلی	آخرین وضعیت
۳۷	ایال کانی پارس	مودیان بزرگ	واریز سهم
۳۸	شرکت ساختمانی و نصب صنایع و معادن پارس	مودیان بزرگ	مالیات و عوارض
۳۹	شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران	مودیان بزرگ	پروژه های در دست اجرا در خراسان رضوی
۴۰	شرکت خدمات مهندسی ساختمان و تأسیسات راه آهن (بالاست)	مودیان بزرگ	
۴۱	سازمان توسعه و نو سازی معادن و صنایع معدنی ایران	مودیان بزرگ	
۴۲	لیفتراک سازی آریا آسان	مودیان بزرگ	
۴۳	ایران خودرو	مودیان بزرگ	

یورش ویروس به مزیت های اقتصادی استان

ملیحه فلاح

نرخ خوش بین بود؛ چون در این سال با به هم ریختن مناسبات اقتصاد ایران تحت تأثیر کرونا و انتظارات منفی ایجاد شده در اثر تحریم، نرخ مشارکت اقتصادی ۲/۸ درصد کاهش یافته و نرخ بیکاری به قیمت خروج بخشی از شاغلان و بیکاران از بازار کار، تک رقمی شده است.

شرایط در خراسان رضوی نیز به همین صورت بوده است. نرخ بیکاری در این استان ۲/۱ درصد نسبت به سال ۹۸ کاهش یافته و به ۶/۲ درصد رسیده است. البته این کاهش نیز به قیمت خروج ۳/۷ درصد از افراد فعال از بازار کار بود. بر این اساس، نرخ مشارکت اقتصادی در خراسان رضوی از ۴۷/۳ درصد در سال ۹۸ به ۴۳/۶ درصد در سال گذشته رسید.

از این آمار که بگذریم، در جدولی از این گزارش، سهم اشتغال جمعیت پانزده ساله و بیشتر کشور در بخش های مهم اقتصادی به تفکیک استان ها آورده شده است. طبق این جدول، ۴۷/۸ درصد سهم اشتغال در خراسان رضوی مربوط به بخش خدمات است و پس از آن صنعت با ۳۴/۹ درصد و کشاورزی با ۱۸/۳ درصد قرار دارند. برای درک بهتر تغییرات یک ساله سهم اشتغال در بخش های مهم اقتصادی، بد نیست نگاهی به جدول بیندازید. بیشترین آسیب کرونا برای خدمات مسافری

از سوی دیگر گزارش مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی پایش اصل ۴۴ مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی ایران درباره محیط کسب و کار که به بررسی اثرات این ویروس بر محیط کسب و کار بر مبنای ۱۷ رشته فعالیت اقتصادی پرداخته است، نشان می دهد که هر چند میانگین وضعیت کسب و کار در سال ۹۹ رو به بهبود بوده است، برخی فعالیت های اقتصادی در بیشتر روزهای سال، بیشترین نرخ آسیب را داشته اند.

طبق این پایش، فعالیت تامین جا و غذا شامل هتل ها، اقامتگاه ها، رستوران ها و تالارهای پذیرایی و همچنین فعالیت های اداری و خدمات پشتیبانی شامل آژانس های توریستی و مسافرتی، موسسات حمل مسافر و موسسات کرایه لوازم، ابزار و ماشین آلات، در تمام فصول

فعالیت های اقتصادی در سال گذشته شرایط سختی را تجربه کردند. علاوه بر شرایط سیاسی کشور، تحریم، هم زمانی تورم و رکود و... شیوع ویروس کرونا، یکی از دلایل موثر در سخت تر شدن این شرایط بود. در این گزارش تلاش کرده ایم با بررسی گزارش مرکز آمار از وضعیت اشتغال و همچنین گزارش مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی پایش اصل ۴۴ مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی ایران از شرایط مربوط به محیط کسب و کار، تا حدودی تأثیر کرونا بر فعالیت های اقتصادی در استان را بررسی کنیم. آن طور که بررسی این گزارش ها نشان می دهد، کرونا بیشترین تأثیر را بر محیط کسب و کار فعالیت های خدماتی گذاشته است که این فعالیت ها در استان ما از رونق خوبی برخوردار بوده اند. فعالان اقتصادی استان به تأثیر کرونا بر بخش های مختلف اقتصاد در سال ۹۹ نمره ۶/۴۲ از ۱۰ را دادند.

کاهش ۳/۷ درصدی نرخ مشارکت اقتصادی در استان

آن طور که گزارش تازه منتشر شده مرکز آمار نشان می دهد، نرخ بیکاری کشور در سال ۹۹ نسبت به سال قبل آن، ۱/۱ درصد کاهش یافته است؛ البته خیلی نمی توان به این

شاخص محیط کسب و کار (عدد ۱۰ بدترین ارزیابی)				
فصل	بهار	تابستان	پاییز	زمستان
کشور	۶/۱۰	۶/۵۰	۵/۳۹	۵/۸
خراسان رضوی	۶/۶۱	۶/۱۱	۵/۶	۵/۱۷

میزان اشتغال بخش های مختلف											
بخش	بهار			تابستان			پاییز			زمستان	
	کشاورزی	صنعت	خدمات	کشاورزی	صنعت	خدمات	کشاورزی	صنعت	خدمات	کشاورزی	صنعت
کل کشور	۱۸/۶	۳۱/۸	۴۹/۷	۱۸/۵	۳۳/۴	۴۸/۱	۱۶/۷	۳۴/۳	۴۹	۱۵/۸	۳۳/۸
خراسان رضوی	۱۸	۲۲/۲	۴۹/۹	۲۰	۳۴	۴۶	۱۸/۷	۳۹/۳	۴۲	۱۶/۳	۳۳/۵

سال گذشته ۸۰۷ هزار فقره چک ...

رشد حدود ۳۰ هزار فقره‌ای داشته است.

افزایش ۳۰ درصدی تعداد چک‌های برگشتی در سال ۹۹ اما بر اساس گزارش‌های ۱۲ ماهه سال ۹۹ بانک مرکزی درباره چک‌های مبادله‌ای، سال گذشته ۸۰۷ هزار و ۵۰۰ فقره چک در استان خراسان رضوی برگشت خورده که این رقم نسبت به سال ۹۸ افزایش ۱۸۴ هزار و ۳۰۰ فقره‌ای یعنی معادل حدود ۳۰ درصد داشته است.

افزایش ۸۰ درصدی مبلغ چک‌های برگشتی در سال ۹۹

علاوه بر این مبلغ، مجموع چک‌های برگشتی استان در سال گذشته به بیش از ۱۵۶ هزار و ۳۲۸ میلیارد ریال رسیده در حالی که مبلغ کل چک‌های برگشتی استان در سال ۹۸ معادل ۸۶ هزار و ۱۳ میلیارد ریال بوده است. بدین ترتیب مبلغ کل چک‌های برگشتی استان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ افزایشی معادل ۷۰ هزار و ۳۱۵ میلیارد ریالی یعنی افزایش بیش از ۸۱ درصدی پیدا کرده است.

افزایش ۴۰ درصد متوسط مبلغ چک‌های برگشتی در سال ۹۹ از سوی دیگر اگر بخواهیم مقایسه‌ای دقیق‌تر بین چک‌های برگشتی استان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ داشته باشیم، باید متوسط مبلغ هر فقره چک برگشتی استان در این دو سال را با یکدیگر مقایسه کنیم. متوسط مبلغ چک‌های برگشتی استان در کل سال گذشته حدود ۱۹ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان بوده، در حالی که این مبلغ برای سال ۹۸ معادل ۱۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بوده است که بدین ترتیب متوسط مبلغ چک‌های برگشتی استان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ افزایش پنج میلیون و ۵۵۰ هزار تومانی داشته؛ یعنی به‌طور متوسط مبلغ چک‌های برگشتی استان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ افزایش بیش از ۴۰ درصدی داشته است.

درشت‌تر شدن چک‌های برگشتی استان

همان‌طور که می‌توانید در نمودار شماره (یک) ملاحظه کنید، مبلغ چک‌های برگشتی استان در اسفند سال گذشته به ۲۶ میلیون تومان هم رسیده، هر چند مبلغ متوسط چک‌های مبادله‌ای صادر شده در استان نیز در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ افزایش پیدا کرده است اما از یک سو مبلغ چک‌های برگشتی در سال ۹۹ بیشتر متأثر از نرخ تورم و شرایط اقتصادی حاکم بر استان و کشور بوده و از سوی دیگر از دی سال گذشته و با تصویب قانون جدید چک در کشور تعداد چک‌های برگشتی در استان در فصل زمستان سال گذشته نسبت به فصل زمستان سال ۹۸ رو به کاهش گذاشته، هر چند مبلغ متوسط چک‌های برگشتی درشت‌تر شده است. / خراسان رضوی

بیشترین آسیب را از شیوع کرونا متحمل شدند. حالا اگر سهم اشتغال ۶۷/۸ درصدی استان را در بخش خدمات و همچنین حضور بیش از ۵۰ درصدی مراکز اقامتی کشور در مشهد و نیز وابسته بودن بخش زیادی از اقتصاد این شهر به حضور گردشگر و ... رادر کنار نتایج این پایش بگذاریم، متوجه تأثیر عمیق کرونا بر اقتصاد مشهد خواهیم شد.

زمستان سرد محیط کسب و کار

بررسی گزارش‌های چهار فصل سال ۹۹ در این مرکز نشان می‌دهد که شاخص محیط کسب و کار در کشور رو به بهبود بوده، اما در استان ما این شاخص در زمستان افزایش داشته است به این معنا که در خراسان رضوی، این شاخص که عدد ۱۰ بدترین ارزیابی برای آن است، در فصل بهار، تابستان، پاییز و زمستان سال قبل به ترتیب ۶/۱۱، ۵/۶، ۵/۷۱ و ۵/۷۱ بوده است. در جدول زیر می‌توانید شاخص محیط کسب و کار در کشور را با استان مقایسه کنید.

۶: نمره تأثیر پذیری استان از کرونا

بر اساس گزارش‌های مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی، میانگین ارزیابی فعالان اقتصادی خراسان رضوی از تأثیر کرونا بر بخش‌های اقتصادی استان در فصل بهار ۷/۰۲، در تابستان ۶/۴۴، در پاییز ۶/۰۲ و در زمستان ۶/۰۹ بوده است. (هرچه این اعداد به ۱۰ نزدیک‌ترند، یعنی وضعیت وخیم‌تر است.) با یک حساب و کتاب سرانگشتی مشخص می‌شود که میانگین کل این ارزیابی در سال برای خراسان رضوی ۶/۴۲ و برای کشور ۵/۵۶ است. البته در این شاخص نیز روند کشور در سال رو به بهبود بوده اما در استان ما این روند در زمستان رو به نامساعد شدن گذاشته است. اگر بخواهیم خلاصه‌ای از این گزارش بگوییم، تأثیر کرونا بیشتر بر بخش‌هایی بوده است که فعالیت اقتصادی در آن‌ها برای خراسان رضوی اهمیت بیشتری داشته است. مقایسه سهم اشتغال سال ۹۹ با سال ۹۸ نشان می‌دهد که سهم بخش خدمات در خراسان رضوی حدود یک درصد کاهش داشته است، سهم بخش کشاورزی بدون تغییر بوده و سهم بخش صنعت یک درصد افزایش داشته است که این یعنی نیروی کار از بخش خدمات خارج شده و به سمت بخش صنعت روی آورده است. / شهر آرا

رکورد شکنی ۷۵ ساله نرخ تورم

افزایش ۱۴۲ درصدی عبور

کالاهای ترانزیتی از قلمرو ایران

رییس کل گمرک با بیان اینکه در اردیبهشت امسال یک میلیون و ۸۴۱ هزار تن کالا از قلمرو ایران ترانزیت شد که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۴۲ درصد رشد داشته است، گفت: این افزایش، حاکی از بهبود وضعیت عبور کالا از مرزهای گمرکی، کاهش محدودیت‌های کرونایی و کمتر شدن تأثیر تحریم‌هاست.

مهدی میراشرفی اظهار داشت: در اردیبهشت ماه سال جاری ۲۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن کالای صادراتی و وارداتی به ارزش ۱۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بین ایران و سایر کشورها مبادله شد که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر وزن و ارزش به ترتیب ۶۶ درصد و ۳۸ درصد رشد را تجربه کرده است.

وی افزود: در این مدت ۱۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۶ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار از ایران به کشورهای مختلف جهان صادر شد که بخش عمده آن شامل بنزین، پلی اتیلن، متانول، شمش آهن و فولاد و صنایع فولادی بود. میراشرفی خاطر نشان کرد: این حجم از کالاهای صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر وزن ۱۷ درصد و ارزش ۴۸ درصد رشد را نشان می‌دهد که به ترتیب به کشورهای چین با چهار میلیون و ۶۰۰ هزار تن به ارزش ۲ میلیارد دلار با افزایش ۱۷ درصدی در وزن و ۷۴ درصدی در ارزش، عراق با سه میلیون و ۱۰۰ هزار تن به ارزش ۹۵۳ میلیون دلار با کاهش ۱۸ درصدی در وزن و ۱۳ درصدی در ارزش، امارات با ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن به ارزش ۸۴۹ میلیون دلار با افزایش ۹ درصدی در وزن و ۲۵ درصدی در ارزش، ترکیه با ۳۸۴ هزار تن به ارزش ۳۸۸ میلیون دلار با افزایش ۱۴ درصدی در وزن و ۱۷۲ درصدی در ارزش و افغانستان با ۹۱۱ هزار تن به ارزش ۳۶۵ میلیون دلار با کاهش ۱۴ درصدی در وزن و افزایش ۸ درصدی در ارزش صادر شد.

وی تاکید کرد: این پنج کشور در مجموع ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کالا به ارزش چهار میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار از ایران وارد کردند که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر وزن ۶۸ درصد و ارزش ۷۳ درصد کل صادرات ایران را شامل می‌شود.

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با استناد به نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی که منتشر نمی‌شود اعلام کرد که رکورد تورم ۷۵ ساله ایران شکسته شد!

احسان خاندوزی نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در توییتری با استناد به گزارش اخیر بانک مرکزی از نرخ تورم که البته هنوز منتشر نشده است، اعلام کرد: به تازگی رکورد ۷۵ ساله تورم در ایران شکسته شد؛ اگر غیر از این است، بانک مرکزی گزارش فروردین ۱۴۰۰ را منتشر کند. وی تأکید کرد که ایران فقط در سال‌های اشغال (سال‌های پس از ۱۳۲۰ و اشغال کشور به دست متفقین)، شاهد تورم بالاتر از ۵۰ درصد بوده است. به گزارش خراسان، بانک مرکزی از سال ۱۳۱۶ تاکنون نرخ تورم را محاسبه می‌کند و تا ۱۳۹۶ نرخ تورم سالیانه محاسبه شده این بانک به طور رسمی منتشر شده است اما پس از آن شورای عالی آمار مصوب کرد که بانک مرکزی مجوز انتشار نرخ تورم را ندارد و فقط مرکز آمار مرجع اعلام نرخ تورم است. این در حالی است که مرکز آمار از سال ۱۳۸۱، نرخ تورم را محاسبه و اعلام کرده است. با بررسی جدول نرخ تورم سالیانه اعلامی از سوی بانک مرکزی مشخص می‌شود که بالاترین نرخ‌های تورم سالیانه در اقتصاد ایران به سال‌های ۱۳۲۰، ۲۱ و ۲۲ که سال‌های پس از اشغال کشور در جنگ جهانی دوم به دست متفقین است، بر می‌گردد. با توجه به این که بالاترین نرخ تورم در این ۷۵ سال پس از اشغال ایران مربوط به نرخ تورم ۴۹٫۴ درصدی سال ۱۳۷۴ است، می‌توان نتیجه گرفت که نرخ تورم سالیانه در فروردین بر اساس گزارش بانک مرکزی از رقم ۴۹٫۴ درصد نیز فراتر رفته است. این در حالی است که مرکز آمار در آخرین گزارش خود نرخ تورم سالیانه در فروردین امسال را ۳۸٫۹ درصد اعلام کرده بود. پیش از این نیز رکورد نرخ رشد نقدینگی کشور از سال ۱۳۵۲ تاکنون در سال گذشته شکسته شده بود.

نرخ تورم	سال	نرخ تورم	سال	نرخ تورم	سال
۲۰.۷	۱۳۷۰	۴.۵	۱۳۴۳	۲۱.۲	۱۳۱۶
۲۴.۴	۱۳۷۱	۰.۳	۱۳۴۴	۸.۸	۱۳۱۷
۲۲.۹	۱۳۷۲	۰.۸	۱۳۴۵	۸.۰	۱۳۱۸
۲۵.۲	۱۳۷۳	۰.۸	۱۳۴۶	۱۳.۸	۱۳۱۹
۴۹.۴	۱۳۷۴	۱.۵	۱۳۴۷	۴۹.۵	۱۳۲۰
۲۳.۲	۱۳۷۵	۳.۶	۱۳۴۸	۹۶.۲	۱۳۲۱
۱۷.۳	۱۳۷۶	۱.۵	۱۳۴۹	۱۱۰.۵	۱۳۲۲
۱۸.۱	۱۳۷۷	۵.۵	۱۳۵۰	۲.۷	۱۳۲۳
۲۰.۱	۱۳۷۸	۶.۳	۱۳۵۱	-۱۴.۴	۱۳۲۴
۲۰.۶	۱۳۷۹	۱۱.۲	۱۳۵۲	-۱۱.۵	۱۳۲۵
۱۱.۴	۱۳۸۰	۱۵.۵	۱۳۵۳	۶.۶	۱۳۲۶
۱۵.۸	۱۳۸۱	۹.۹	۱۳۵۴	۱۱.۱	۱۳۲۷
۱۵.۶	۱۳۸۲	۱۶.۶	۱۳۵۵	۲.۳	۱۳۲۸
۱۵.۲	۱۳۸۳	۲۵.۱	۱۳۵۶	-۱۷.۲	۱۳۲۹
۱۰.۴	۱۳۸۴	۱۰.۰	۱۳۵۷	۸.۳	۱۳۳۰
۱۱.۹	۱۳۸۵	۱۱.۴	۱۳۵۸	۷.۲	۱۳۳۱
۱۸.۴	۱۳۸۶	۲۳.۵	۱۳۵۹	۹.۲	۱۳۳۲
۲۵.۴	۱۳۸۷	۲۲.۸	۱۳۶۰	۱۵.۹	۱۳۳۳
۱۰.۸	۱۳۸۸	۱۹.۲	۱۳۶۱	۱.۷	۱۳۳۴
۱۲.۴	۱۳۸۹	۱۴.۸	۱۳۶۲	۸.۸	۱۳۳۵
۲۱.۵	۱۳۹۰	۱۰.۴	۱۳۶۳	۴.۴	۱۳۳۶
۳۰.۵	۱۳۹۱	۶.۹	۱۳۶۴	۱.۰	۱۳۳۷
۲۴.۷	۱۳۹۲	۲۳.۷	۱۳۶۵	۱۳.۰	۱۳۳۸
۱۵.۶	۱۳۹۳	۲۷.۷	۱۳۶۶	۷.۹	۱۳۳۹
۱۱.۹	۱۳۹۴	۲۸.۹	۱۳۶۷	۱.۶	۱۳۴۰
۹.۰	۱۳۹۵	۱۷.۴	۱۳۶۸	۰.۹	۱۳۴۱
۹.۶	۱۳۹۶	۹.۰	۱۳۶۹	۱.۰	۱۳۴۲

ALWAYS AT THE PEAK

ربع قرن خوشنامی و افتخار

شرکت تولیدی و صنعتی سامد

تولید کننده:

فرمالین

رزین اوره فرمآلدئید (UF)

رزین ملامین فرمآلدئید (MF)

فرم اوره (UFC)

چسب های پایه حلالی

چسب های پایه آبی

مشهد: کیلومتر ۲۷ بزرگراه قوچان

صندوق پستی: ۹۱۳۷۵-۴۵۶۶

تلفن: (۰۵۱)۳۱۶۶۹ (خط ۴۰)

فکس: (۰۵۱)۳۲۴۶۳۳۱۴

دفتر تهران: تلفن: ۸۸۷۷۴۲۵۵ (۰۲۱)

۸۸۷۹۰۶۶۹، ۸۸۷۹۰۶۸۰

فاکس: ۸۸۷۹۵۲۹۵ (۰۲۱)

www.samed.ir samed@samed.ir

چسب د شدد

اتصال ناگسستی در صنایع ایران